



**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

~~~~~~

**រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា**



**របាយការណ៍ស្តីពីប្រសិទ្ធភាពកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអតិថិជន និងភាពជាដៃគូនៃកម្ពុជា**

**រៀបចំដោយ**

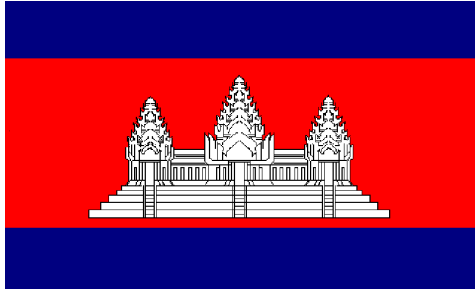
**គណៈកម្មាធិការនីតិវិធី និងអតិថិជនកម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអតិថិជនកម្ពុជា**

**ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៨**



**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**  
 ២០១២

**រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា**



**របាយការណ៍ស្តីពីប្រសិទ្ធភាពកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអេតិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូនៃកម្ពុជា**

**រៀបចំដោយ**

**គណៈកម្មាធិការនីតិវិធីសហប្រតិបត្តិការ និងអេតិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអេតិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា**  
**ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៨**

**មាតិកា**

**អារម្ភកថា**

**ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិ**

i - vi

**ជំពូក ១ - សេចក្តីផ្តើម**

១- ៤

**ជំពូក ២ - កម្ពុជាក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច**

៥

ស្ថានភាពហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងបរិការណ៍ប្រទេសមានចំណូល  
មធ្យមកម្រិតទាប

៦

អត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់កម្ពុជា និងប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចដទៃទៀត

៦

វឌ្ឍនភាពរបស់កម្ពុជាក្នុងការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

៩

ស្ថានភាពកម្ពុជាក្នុងការសម្រេចលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេស  
មានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

១១

អាទិភាពគោលនយោបាយសម្រាប់កម្ពុជាឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

១១

ផលប៉ះពាល់បន្ទាប់ពីឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

១២

ផលប៉ះពាល់លើភាពប្រកួតប្រជែងសម្រាប់កម្ពុជាបន្ទាប់ពីឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេស  
មានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

១៣

ទិសដៅអាទិភាពរបស់កម្ពុជា

១៣

**ជំពូក ៣ - ការវិវត្តនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ**

១៥

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ឆ្នាំ ២០០៨- ២០១៨

១៥

ការវិវត្តនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០០៨- ២០១៨

១៧

ការវិវត្តនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០០៨- ២០១៨

១៨

និន្នាការសំខាន់ៗនៃការបើកផ្តល់កម្ចីសម្បទាន ឆ្នាំ ២០១៤- ២០១៨

២០

ទម្រង់នៃការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០០៨- ២០១៨

២១

ការតម្រឹមហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាទិភាពជាតិ

២២

ការចូលរួមរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ

២៣

ភាពទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ឆ្នាំ ២០១៦

២៥

គណនេយ្យភាពទ្វេទិសដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល

២៦

ការគាំទ្រដល់រាជធានី- ខេត្ត

២៧

ការគាំទ្ររបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ ២០១៧

២៩

**ជំពូក ៤ - ស្ថានភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងអន្តរវិស័យ**

៣២

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់លើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ

៣៣

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

៣៥

|                                                                                           |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន                               | ៣៨        |
| <b>ជំពូក ៥ - តួនាទីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក្នុងការគាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្ម</b> | <b>៤១</b> |
| តួនាទីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យ                             |           |
| ឧស្សាហកម្មនៅកម្ពុជា                                                                       | ៤២        |
| ការវិភាគហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយ                                 |           |
| អភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្ម                                                                    | ៤៣        |
| ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និង វិជ្ជាជីវៈ           |           |
| និងឧត្តមសិក្សា                                                                            | ៤៧        |
| <b>ជំពូក ៦ - សេចក្តីសន្និដ្ឋាន</b>                                                        | <b>៥០</b> |

## បណ្ឌិតាវង

|                                                                                                         |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ២.១- ដំណើរការឆ្លងផ្តុំតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច                                                      | ១០ |
| ៣.១- ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០០៨- ២០១៨                                           | ១៨ |
| ៣.២- ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០០៨- ២០១៨                                                   | ១៩ |
| ៣.៣- ការបើកផ្តល់កម្ចីសម្បទានតាមវិស័យឆ្នាំ ២០១៤- ២០១៨                                                    | ២១ |
| ៣.៤- ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និងសកម្មភាពរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុមការងារ<br>បច្ចេកទេសចម្រុះ ឆ្នាំ ២០១៧ | ២៤ |
| ៣.៥- ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមរាជធានី- ខេត្ត                                                           | ២៨ |
| ៣.៦- ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឆ្នាំ ២០១៥- ២០១៧                                                  | ២៩ |
| ៣.៧- ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសំខាន់ៗ ឆ្នាំ ២០១៥- ២០១៧                                           | ៣០ |
| ៤.១- វិស័យសម្គាល់បន្ថែម                                                                                 | ៣៣ |
| ៤.២- ការបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័រតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧                                                    | ៣៤ |
| ៤.៣- ការបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័ររបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧                                           | ៣៥ |
| ៤.៤- ការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧                                          | ៣៦ |
| ៤.៥- ការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧                                 | ៣៧ |
| ៤.៦- ការបញ្ជ្រាបការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៦- ២០១៧                                             | ៣៩ |
| ៤.៧- ការបញ្ជ្រាបរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧                              | ៤០ |
| ៥.១- វិធានការគោលនយោបាយ និងវិធានការគន្លឹះ ៤ ជាក់ស្តែង                                                    | ៤១ |
| ៥.២- ការគាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ឆ្នាំ ២០១៧                                              | ៤៣ |
| ៥.៣- ធនធានរយៈពេលមធ្យមសម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម                                     | ៤៤ |
| ៥.៤- ការបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍<br>ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧                  | ៤៦ |
| ៥.៥- ការបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧                              | ៤៧ |
| ៥.៦- ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស<br>និងវិជ្ជាជីវៈ និងឧត្តមសិក្សា  | ៤៩ |

**បញ្ជីគំនូរ**

|                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ២.១- លក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ឆ្លងផ្គុំពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច                               | ៥  |
| ២.២- សន្ទស្សន៍នៃភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច                                                        | ១១ |
| ៣.១- ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ឆ្នាំ ២០០៨- ២០១៨                                                     | ១៦ |
| ៣.២- ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ និងអនុបាតហិរញ្ញប្បទានធៀបនឹង<br>ផ. ស. ស ឆ្នាំ ២០០៧- ២០១៧     | ១៦ |
| ៣. ៣- ទម្រង់នៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០០៨- ២០១៨                           | ២២ |
| ៣.៤- ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យសម្រាប់អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ                 | ២២ |
| ៣.៥- ការតម្រឹមហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការជាមួយផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ                     | ២២ |
| ៣.៦- ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ           | ២៣ |
| ៣.៧- ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននូវហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមវិស័យ<br>និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ | ២៦ |
| ៣.៨- ការគាំទ្រតាមរាជធានី- ខេត្ត                                                                   | ២៨ |
| ៣.៩- ការគាំទ្រតាមវិស័យរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល                                                 | ២៩ |
| ៣.១០- ភាគរយនៃធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលតាមវិស័យ                                             | ២៩ |

**បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ**

- ឧបសម្ព័ន្ធទី ១ : ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៥
- ឧបសម្ព័ន្ធទី ២ : ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៦
- ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣ : ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៧
- ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤ : ការបើកផ្តល់ និងការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់  
ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០០០- ២០១៨
- ឧបសម្ព័ន្ធទី ៥ : ការបើកផ្តល់ និងការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ  
តាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០០០- ២០១៨
- ឧបសម្ព័ន្ធទី ៦ : ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមខេត្ត និងរាជធានី ឆ្នាំ ២០១៥- ២០១៨

## **អារម្ភកថា**

ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត និងចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចវឌ្ឍនភាពធំធេងក្នុងការអនុវត្តរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ដោយមានការចូលរួមពីអង្គអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីលើកកម្ពស់លទ្ធផលកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ ការលើកកម្ពស់គុណភាពសេវាសាធារណៈ និងការអនុវត្តការកែទម្រង់ស្វ័យ រួមមាន ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងការកែទម្រង់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ បានបង្ហាញអំពីភាពដឹកនាំ និងសមត្ថភាពដ៏រឹងមាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការចង្អុលណែនាំដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍជាតិ ។

ដើម្បីអនុវត្តការប្តេជ្ញាស្តីពីភាពស័ក្តិសិទ្ធិក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៣ ដើម្បីកំណើន, ការងារ, សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព ដែលបានរំលេចអំពីតម្រូវការក្នុងការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃភាពជាដៃគូជាមួយអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ដើម្បីកម្ពុជាសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពបន្ថែមទៀត និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា ព្រមទាំងក្តាប់ជាប់នូវកាលានុវត្តភាពថ្មីៗ ក្នុងជំរកាតតំបន់ និងសកលលោក ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ គឺជាក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់អភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។ លើសពីនេះ ដើម្បីសម្រេចចក្ខុវិស័យរបស់ខ្លួនឱ្យក្លាយជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់ ក្នុងឆ្នាំ ២០៣០ និងដើម្បីផ្សារភ្ជាប់សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ជាមួយសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និងសេរីភ្ជាប់និយកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ ដែលជាយុទ្ធសាស្ត្រកំណើនសេដ្ឋកិច្ចថ្មី សម្រាប់បន្តជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច, ការពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែង និងការលើកកម្ពស់ផលិតភាព ។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំ និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ដើម្បីបន្តលើកកម្ពស់ភាពស័ក្តិសិទ្ធិក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ស្របតាមបរិការណ៍ជាក់ស្តែងរបស់កម្ពុជា ។

គោលដៅចម្បងនៃរបាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០១៧ ដែលបានរៀបចំដោយគណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (គ.ជ.ន/ក.អ.ក) គឺការឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីវឌ្ឍនភាពនៃភាពជាដៃគូ និងការវិភាគលើការវិវត្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា ដោយផ្អែកលើសក្ខីកម្មជាក់ស្តែង ។ របាយការណ៍នេះក៏បានរំលេចពីអាទិភាពសម្រាប់ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃភាពជាដៃគូ ដើម្បីរួមចំណែកអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៣ និងផ្តល់ធាតុចូលសំខាន់ៗសម្រាប់អភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ដែលផ្សារភ្ជាប់នឹងរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ឆ្នាំ ២០៣០ ព្រមទាំងរំលេចអំពីការវិវត្តសំខាន់ៗនៃភាពជាដៃគូកន្លងមក ក្នុងបរិការណ៍

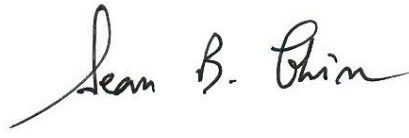
ដែលកម្ពុជាបានសម្រេចថានេះជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប និងកំពុងបន្តកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ដើម្បីចាកផុតពីថ្នាក់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។

ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូ **លោក យ៉ានណារ៉ា** អគ្គលេខាធិការ គ.ជ.ន/ ក.អ.ក និងសហការី ដែលបានរៀបចំរបាយការណ៍វិភាគនេះ ។ ខ្ញុំជឿជាក់ថា របាយការណ៍នេះនឹងផ្តល់ ព័ត៌មានសំខាន់ៗ សម្រាប់អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ និងតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ និងជាឯកសារណែនាំ សម្រាប់បន្តពង្រឹងភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ រកា នព្វស័ក ព.ស. ២៥៦១

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៨

**លោកជំទាវ ហ៊ុន សែន**  
**អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា**



**ស៊ិន ហ៊ិនស៊ីន**



## **ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិ**

ក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប កម្ពុជាកំពុងបន្តរក្សា និងពង្រឹងវឌ្ឍនភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចដែលសម្រេចបានកន្លងមក ។ ការបោះជំហានយ៉ាងស្វាហាប់ដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលដៅឆ្នាំ ២០៣០ របស់ខ្លួន ទន្ទឹមនឹងការវិវត្តយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃបរិការណ៍អភិវឌ្ឍន៍សកល ទាមទារនូវចក្ខុវិស័យទូលំទូលាយ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយក្នុងការអភិវឌ្ឍ ដែលត្រូវរំលេចក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ហើយត្រូវមានសង្គតិភាពជាមួយគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ។ ក្នុងបរិការណ៍ដែលកំពុងវិវត្តនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ក្នុងគោលដៅកំណត់បញ្ជាក់នីមួយៗចំនួន ក៏ដូចជាធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់រៀបចំផែនការក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍និងភាពជាដៃគូ ពិសេសហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រដល់ការអនុវត្តរបៀបវារៈស្តីពីការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ទន្ទឹមនឹងតួនាទីជាកាតាលីករសម្រាប់កៀរគរប្រភពហិរញ្ញប្បទានដទៃទៀត ដើម្បីជំរុញកំណើនប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពនៅកម្ពុជា ។

### **វឌ្ឍនភាពរបស់កម្ពុជាក្នុងការឈានឆ្ពោះទៅការចាកចេញពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច**

តាមរយៈការសម្រេចកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងល្បឿននៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ក៏ដូចជាលទ្ធផលនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ កម្ពុជាបានសម្រេចសន្ទស្សន៍ស្តីពីការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សរបស់ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច និងជិតសម្រេចបានសន្ទស្សន៍ស្តីពីភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី កម្ពុជានឹងបន្តខិតខំបន្ថែមទៀត ដើម្បីសម្រេចសន្ទស្សន៍ស្តីពីប្រាក់ចំណូល ១ ២៤២ ដុល្លារ ក្នុងប្រជាជនម្នាក់ដែលកំណត់ដោយធនាគារពិភពលោក ។ ផ្អែកតាមការវិភាគលើសមិទ្ធកម្មសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ធៀបនឹងលក្ខខណ្ឌនៃការតម្លើងចំណាត់ថ្នាក់ប្រទេស ការចាកផុតពីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចក្នុងរង្វង់ ១០ ឆ្នាំខាងមុខត្រូវផ្អែកលើលទ្ធភាពរបស់កម្ពុជាក្នុងការពង្រីកវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវា រួមទាំងការធ្វើឧស្សាហូបនីយកម្មសម្រាប់ជំរុញពិពិធកម្មនៃការនាំចេញ, ការធ្វើទំនើបកម្មកសិកម្ម និងការគ្រប់គ្រងឱ្យបាននូវហានិភ័យដែលបង្កឡើងដោយគ្រោះមហន្តរាយនានា ។

ដើម្បីពង្រឹងកម្ពុជាឱ្យចាកផុតពីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំគោលនយោបាយប្រទាក់ក្រឡាមួយចំនួន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែងសេដ្ឋកិច្ច, ពាណិជ្ជកម្ម និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ សម្រាប់ធានាភាពរលូនក្នុងអន្តរកាលនៃការចាកចេញរបស់កម្ពុជាពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។ ទំហំហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងភាពជាដៃគូរវាងកម្ពុជា និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំខាងមុខ គឺជាបញ្ហាដែលពិបាកស្រឡាញ់ជាមុន ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនអាចបញ្ចប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅកម្ពុជា ឬទាមទារថវិកាបដិភាគច្រើនជាងមុនពីរាជរដ្ឋាភិបាល និងអាចផ្លាស់ប្តូរទម្រង់នៃការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានពីហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ទៅជាហិរញ្ញប្បទានកម្ចី ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ លក្ខណៈសម្បទាន

ខាងពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់ទីផ្សារក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ក៏អាចកាត់បន្ថយ ប៉ុន្តែ អាចបន្តទទួលបានភាពអនុគ្រោះមួយ ចំនួន ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ការប្តេជ្ញារបស់កម្ពុជាក្នុងការអនុវត្តរបៀបវារៈសកលស្តីពីគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ ប្រកបដោយចីរភាព នឹងផ្តល់កាលានុវត្តភាពសម្រាប់កម្ពុជាកៀរគរហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងតម្រង់ ទិសការវិភាជធនធានទាំងនេះ ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ ។

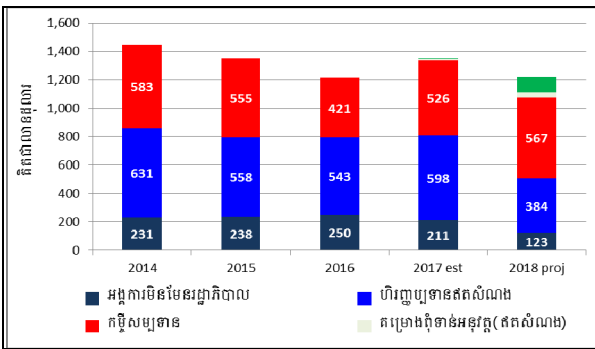
**ការវិវត្តនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍**

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសមាន ១ ៣៥០ លានដុល្លារ (៨៤% ជាធនធាន របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និង ១៦% ជាធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល) ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤-២០១៧ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការបានធ្លាក់ចុះពី ១ ៤៥០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ មកត្រឹម ១ ២១០ លាន ដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ។ ការបើកផ្តល់ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ បានកើន ៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ដោយសារការកើន ឡើងនៃការបើកផ្តល់កម្ចីសម្បទាន ។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះ ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងបានធ្លាក់មកត្រឹម ៨០០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ផលធៀបរវាងការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងផលិតផលក្នុង ស្រុកសរុបបានធ្លាក់ចុះពី ៩% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ មកត្រឹម ៦% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ហើយហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិ- បត្តិការសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ មានប្រមាណ ៩០ ដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ។

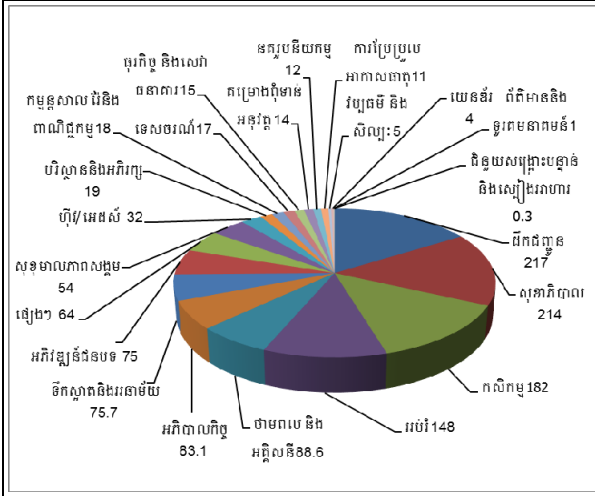
ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ បានកើនឡើង ដោយសារការកើនឡើងនៃ ធនធានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ, ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អឺរ៉ុប និងជប៉ុន ។ ធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងបារាំង ជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ ដែលបានបើកផ្តល់ធនធាន ១៩% នៃធនធានសរុប ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ជប៉ុនបានបើកផ្តល់ប្រមាណ ១/១០ នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ។ ទោះបីទំហំហិរញ្ញប្បទានរបស់ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនមានការធ្លាក់ចុះបន្តិចក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិននៅតែជាដៃគូ សំខាន់ ដែលបានបើកផ្តល់ច្រើនជាងគេ ប្រមាណ ២២៤ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ១៧% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ។

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ វិស័យសង្គមកិច្ចទទួលបានហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងវិស័យដទៃ ប្រមាណ ៣៣% នៃ ហិរញ្ញប្បទានសរុប ហើយបន្ទាប់មក គឺវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទទួលបានប្រមាណ ២៨% ។ រីឯវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងអន្តរវិស័យបានទទួល ២២% និង ១០% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ។ ហិរញ្ញប្បទានភាគច្រើនត្រូវបានវិភាជ ដល់វិស័យសំខាន់ ៥ រួមមាន ÷ វិស័យដឹកជញ្ជូន ១៦,១%, វិស័យសុខាភិបាល ១៥,៨%, វិស័យកសិកម្ម ១៣,៥%, វិស័យអប់រំ ១១% និងវិស័យថាមពល ៦,៦% ។ ក្នុងរយៈពេល ៤ ឆ្នាំចុងក្រោយ ២០១៤-២០១៧ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសមានទំហំនឹងនរ ប្រមាណ ៤០០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ រីឯធនធាន សម្រាប់វិនិយោគបានធ្លាក់ចុះពី ៩៦៦ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ មកត្រឹម ៧៣០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ប៉ុន្តែបានកើនឡើងវិញប្រមាណ ៨២៥ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ។

| <b>ការវិវត្តនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍</b> |                                                       |
|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| ការវិវត្តនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន (លានដុល្លារ) | ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (លានដុល្លារ) |



ការវិភាគតាមវិស័យ ឆ្នាំ " ២០១៧" (លានដុល្លារ)



| Development Partners                    | 2014          | 2015          | 2016          | 2017 (Est.)   | 2018 (Proj.)  |
|-----------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| UN (core fund)                          | 53.9          | 47.2          | 63.2          | 76.3          | 57.0          |
| World Bank                              | 50.6          | 17.6          | 20.1          | 39.7          | 54.2          |
| ADB                                     | 129.8         | 137.2         | 109.9         | 146.0         | 181.2         |
| GAVI Alliance                           | 5.5           | 19.0          | 10.2          | 10.9          | 9.2           |
| Global Fund                             | 54.6          | 33.3          | 28.2          | 71.7          | -             |
| <b>Sub-Total UN &amp; Multilaterals</b> | <b>294.4</b>  | <b>254.3</b>  | <b>231.5</b>  | <b>344.6</b>  | <b>301.6</b>  |
| EU/EC                                   | 70.3          | 55.8          | 56.0          | 59.8          | 26.7          |
| Czech Republic                          | 1.2           | 1.2           | 1.3           | 1.2           | -             |
| France                                  | 59.5          | 63.3          | 31.9          | 103.3         | 40.6          |
| Germany                                 | 29.8          | 25.8          | 48.4          | 36.5          | 29.7          |
| Ireland                                 | 0.7           | 0.6           | 0.6           | 1.3           | 1.3           |
| Sweden                                  | 33.0          | 21.8          | 30.1          | 20.3          | 13.0          |
| United Kingdom                          | 0.1           | 0.2           | 1.6           | 2.3           | 0.3           |
| Other EU Members                        | 6.0           | -             | -             | -             | -             |
| <b>Sub-Total: EU Partners</b>           | <b>200.6</b>  | <b>168.7</b>  | <b>169.8</b>  | <b>224.6</b>  | <b>111.6</b>  |
| Australia                               | 64.9          | 55.9          | 51.9          | 56.3          | 41.3          |
| Canada                                  | 5.7           | 3.8           | 3.0           | 1.6           | 0.7           |
| China                                   | 347.8         | 339.4         | 265.3         | 223.5         | 251.4         |
| Japan                                   | 111.4         | 110.4         | 119.7         | 126.4         | 168.0         |
| New Zealand                             | 6.0           | 4.9           | 4.0           | 5.3           | 5.5           |
| Republic of Korea                       | 80.3          | 61.7          | 31.9          | 51.2          | 24.6          |
| Switzerland                             | 11.8          | 13.0          | 15.8          | 13.8          | 10.0          |
| USA                                     | 91.6          | 101.0         | 71.1          | 76.0          | 35.7          |
| <b>Sub-Total: Other</b>                 | <b>719.6</b>  | <b>690.0</b>  | <b>562.6</b>  | <b>554.2</b>  | <b>537.2</b>  |
| NGOs (core funds)                       | 230.7         | 237.7         | 250.3         | 211.3         | 122.7         |
| Pipeline Projects                       |               |               |               | 14.2          | 147.2         |
| <b>Grand total</b>                      | <b>1445.2</b> | <b>1350.7</b> | <b>1214.2</b> | <b>1348.9</b> | <b>1220.3</b> |

ប្រភព: ប្រព័ន្ធនិវេនយស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ( ថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៧)

ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៤- ២០១៨ សម្រេចបានលទ្ធផលគួរជាទីតាប់ចិត្ត ដោយសារភាពដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងការប្តេជ្ញារបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការអនុវត្តគោលការណ៍ស្តីពីស៊ីស្តិមភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ ការបើកផ្តល់ធនធានសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០១៤- ២០១៨ បានតម្រឹមនឹងតម្រូវការធនធានដែលបានកំណត់ក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ យន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះបានរួមចំណែកគាំទ្រដល់វឌ្ឍនភាពទាំងនេះ ព្រោះថា បន្ទាប់ពីការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ ២០១៤- ២០១៨, ការធ្វើមូលដ្ឋានវិស័យកសិកម្មគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព និងការរៀបចំគោលនយោបាយថ្មីៗតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចកសិកម្មសេវាសេវាសេវាសេវា ហ្វីន រ៉ែស រ៉ែស នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអនុម័តសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ឆ្នាំ ២០១៧- ២០១៨ ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះទាំងអស់បានសម្របសម្រួលគម្រោងចំនួន ២៩៦ ដែលមានធនធាន ៦៩៣ លានដុល្លារ ។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះស្តីពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងសមាហរណកម្មក្នុងតំបន់ បានសម្របសម្រួលធនធានច្រើនជាងក្រុមការងារដទៃទៀត ។

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ធនធានផ្តល់របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មានប្រមាណ ១៦% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ។ ធនធានទាំងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់គាំទ្រវិស័យសុខាភិបាល, អប់រំ, សុខុមាលភាពសង្គម

និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ។ ក្នុងចំណោមអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ៤៦០ ដែលបានផ្តល់របាយការណ៍សកម្មភាព មកក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧, អង្គការ ២៥ បានប្រើប្រាស់ធនធានប្រមាណ ៦០% នៃ ធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។

**ស្ថានភាពកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងអន្តរាស័យ**

ក្នុងពេលដែលការកែទម្រង់នៅកម្ពុជាកំពុងបោះជំហានទៅមុខ ទន្ទឹមនឹងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចកាន់តែ ជឿនលឿន បញ្ហាប្រឈមក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍កាន់តែមានលក្ខណៈសុគតស្មាញ និងមានថវិកាអន្តរាស័យ ។ ការ ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះ ទាមទារឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលប្តេជ្ញាក្លាយជាភ្នាក់ងារ និងសម្របសម្រួលធនធានបន្ថែម ទៀតជាមួយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ។ របាយការណ៍នេះក៏បានវិភាគលើ «វិស័យសម្គាល់បន្ថែម» ក្នុងប្រព័ន្ធ ទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីតម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយដែលមានគោលដៅ គាំទ្រវិស័យច្រើន ។

**ហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រដល់ការពង្រឹងសមភាពយេនឌ័រ**

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការទំហំ ៣៧៤ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ២៨% នៃហិរញ្ញប្បទាន សរុប ត្រូវបានបើកផ្តល់សម្រាប់លើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ ហើយបានកើន ១៧% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ។ វិស័យកសិកម្ម, សុខាភិបាល និងវិស័យរដ្ឋបាល និងអភិបាលកិច្ច បានទទួលហិរញ្ញប្បទានបញ្ចូលយេនឌ័រ ច្រើនជាងគេ សរុបប្រមាណ ១៧៦ លានដុល្លារ ក្នុងនោះ វិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ បានទទួល ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់បញ្ចូលយេនឌ័រក្នុងកម្រិតខ្ពស់ សរុប ២៦ លានដុល្លារ ។

**ហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ហិរញ្ញប្បទានទំហំ ៣០៦ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ២៣% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប បាន គាំទ្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ពោលគឺកើន ១២% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ។ វិស័យកសិកម្ម និងវិស័យដឹក ជញ្ជូន គឺជាវិស័យចម្បងដែលបានទទួលហិរញ្ញប្បទានបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ១៧១ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៥៦% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុបសម្រាប់បញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។ វិស័យដែលបានទទួល ហិរញ្ញប្បទានច្រើន សម្រាប់បញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ រួមមាន វិស័យកសិកម្ម, ការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងសុខាភិបាល ក្នុងទំហំប្រមាណ ២៤,៥ លានដុល្លារ ។

**ហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន**

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ គម្រោងដែលមានធនធាន ៤៦៤ លានដុល្លារ ស្មើ ៣៥% នៃធនធានសរុប បានរួម ចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ពោលគឺបានកើន ៤០% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ។ វិស័យកសិកម្ម, ដឹកជញ្ជូន និងថាមពល ទទួលបានធនធានច្រើនជាងគេ ២៨០ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៦០% នៃធនធានសរុប សម្រាប់បញ្ចូលការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ។ វិស័យកសិកម្ម, ថាមពល និងទឹកស្អាត ទទួលបានធនធានច្រើន សម្រាប់ការបញ្ចូលវិស័យឯកជន សរុបប្រមាណ ២៩ លានដុល្លារ ។

**ហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្ម**

បន្ទាប់ពីដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការនូវគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០១៥-២០២៥ នាខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៥ រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចវឌ្ឍនភាពជាច្រើន ក្នុងការអនុវត្តវិធានការគន្លឹះ បួនជាក់ស្តែងនៃគោលនយោបាយនេះ ។ ក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធបានរៀបចំគោលនយោបាយតាមវិស័យ ដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្ត ដូចជាការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាព, ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព និងតម្រូវការធនធាន ក៏ដូចជាការបង្កើនការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីឱ្យបានពាក់កណ្តាលតំបន់ឧស្សាហកម្មគោលដៅ ។

តាមប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដែលបានកែសម្រួលឱ្យស្របតាមអាទិភាពនៃ គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្ម, ធនធាន ១៤៤ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ១៣% នៃហិរញ្ញប្បទាន សរុបក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ត្រូវបានផ្តល់សម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្ម ។ សម្រាប់ រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការដែលបានគាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឧស្សាហកម្ម បានកើនដល់ ៦៩៧ លានដុល្លារ គិតជាមធ្យម ១៣៩ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ។

តាមរយៈការប្រើប្រាស់ «វិស័យសម្គាល់បន្ថែម» ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ គម្រោងនានាដែលមានធនធានសរុប ប្រមាណ ៣៣៣ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ២៥% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប បានរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យ ឧស្សាហកម្ម ពោលគឺបានកើន ៥៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ។ វិស័យកសិកម្ម, ដឹកជញ្ជូន និងទឹកស្អាត គឺជា វិស័យដែលទទួលបានធនធានច្រើនជាងគេ ប្រមាណ ២២៨លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៦៩% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប សម្រាប់បញ្ចូលការអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្ម ។ វិស័យដែលទទួលបានជោគជ័យខ្ពស់ក្នុងការបញ្ចូលការអភិវឌ្ឍ វិស័យឧស្សាហកម្ម គឺវិស័យដឹកជញ្ជូន និងអប់រំ ដែលមានធនធានសរុបប្រមាណ ៥២,៧ លានដុល្លារ ។

របាយការណ៍នេះបានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីសក្ខីកម្មជាក់ស្តែងនៃការបន្តកិច្ចសហការរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ របាយការណ៍នេះបានបង្ហាញអំពីកិច្ចប្រឹងប្រែង និង ការប្តេជ្ញារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកៀរគរ និងការតម្រឹមធនធានសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាទិភាពជាតិ នៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ។ លទ្ធផលវិភាគបានបង្ហាញថា ការបើកផ្តល់ ធនធានសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំចុងក្រោយ បានតម្រឹមជាមួយតម្រូវការធនធាននៃផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ ក្នុងបរិការណ៍កម្ពុជាក្លាយជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប ទោះបីទម្រង់ នៃការផ្តល់ធនធានរបស់ដៃគូមានការប្រែប្រួល ក៏ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងបន្តរក្សាទំហំនឹងនរ ទន្ទឹមនឹងការ កើនឡើងនៃកម្ចីសម្បទាន ។ ស្ថានភាពរណ៍របស់កម្ពុជានេះមានសង្គតិភាពជាមួយស្ថានភាពរណ៍របស់ប្រទេស ដទៃដែលសម្រេចបានថ្នាក់ប្រទេសមានចំណូលមធ្យម ។



**ជំពូក ១**

**សេចក្តីផ្តើម**

ក្នុងបរិការណ៍នៃការអភិវឌ្ឍសកលដែលកំពុងវិវត្តយ៉ាងឆាប់រហ័ស ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានសម្រេចវឌ្ឍនភាពយ៉ាងធំធេង ក្នុងការអនុវត្តរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ។ របៀបវារៈសកលស្តីពីកិច្ចអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ឆ្នាំ ២០៣០ បានរំលេចអំពីក្របខ័ណ្ឌអភិវឌ្ឍប្រកបដោយមហិច្ឆតា និងបានគូសបញ្ជាក់ជាថ្មីម្តងទៀតអំពីការប្តេជ្ញាសកល ក្នុងការលើកកម្ពស់ភាពដឹកនាំ និងភាពជាដៃគូប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន ដើម្បីសម្រេចបានកិច្ចអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ។ វេទិកាគោលនយោបាយសកលកម្រិតខ្ពស់លើកទី ១ ស្តីពីកិច្ចអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ដែលរៀបចំឡើងនាខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ បានអំពាវនាវអង្គការអភិវឌ្ឍទាំងអស់រួមដៃគ្នា ដើម្បីចូលរួម និងអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពក្នុងគោលដៅសម្រេចវឌ្ឍនភាពក្នុងទិដ្ឋភាពទាំង ៣ នៃកិច្ចអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព គឺ ៖ ទិដ្ឋភាពសង្គម, សេដ្ឋកិច្ច និងបរិស្ថាន ។

ក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប កម្ពុជាបានខិតខំរក្សា និងពង្រឹងវឌ្ឍនភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ។ ការសម្រេចចក្ខុវិស័យរបស់កម្ពុជា ជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នាឆ្នាំ ២០៣០ និងការអនុវត្តរបៀបវារៈស្តីពីកិច្ចអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ឆ្នាំ ២០៣០ តម្រូវឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលរៀបចំចក្ខុវិស័យទូលំទូលាយ, គ្រប់ជ្រុងជ្រោយជាងមុន និងប្រកបដោយមហិច្ឆតាខ្ពស់ជាងមុន ។ លើមូលដ្ឋាននេះ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍជាតិ ក៏ដូចជាគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តកៀរគរធនធានថែមទៀត និងរៀបចំប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងធនធានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ សម្រាប់គ្រប់គ្រងហិរញ្ញ-ប្បទានពីវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន ។

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ គឺជាក្របខ័ណ្ឌមគ្គុទ្ទេសក៍គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់អនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវបណ្តាអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រនៃការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ដើម្បីសម្រេចរបៀបវារៈនៃការអភិវឌ្ឍជាតិក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ។ ដើម្បីគាំទ្រអាទិភាពទាំងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីកែទម្រង់ស្វ័យជំនាញ និងកែសម្រួលយន្តការស្ថាប័ន ។ ជាក់ស្តែងការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវ«គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍនវិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០១៥-២០២៥» ដែលជាយុទ្ធសាស្ត្រជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចថ្មី ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុក និងការប្រែប្រួលនៃនិម្មាបនកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ និងសកលលោក ។ គោលនយោបាយនេះនឹងរួមចំណែករក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច, ការពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែង និងការលើកកម្ពស់ផលិតភាព ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ ដើម្បីកំណត់ការងារអាទិភាពគន្លឹះ សម្រាប់ណែនាំដល់ការរៀបចំផែនការជាតិ ក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់ ។ ការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិបានកំណត់អាទិភាពសំខាន់ៗ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបន្តយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ÷ ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងកំណើនប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន, ការលើកកម្ពស់វិស័យកសិកម្ម, ការប្រកួតប្រជែង, ចំណែកស្រុក និងកំណើនប្រជាជននៅទីក្រុង, ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការកាប់ព្រៃឈើ, អភិបាលកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ។ ទាំងនេះគឺជាមូលដ្ឋាន សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា ដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងចូលរួមលើកកម្ពស់លទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងមានសង្គតិភាពជាមួយបរិការណ៍អភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ដែលជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប ក៏ដូចជាផ្តល់ក្របខ័ណ្ឌគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដើម្បីលើកកម្ពស់ភាពស័ក្តិសិទ្ធិក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ យុទ្ធសាស្ត្រនេះបានរំលេចអំពីការប្តេជ្ញារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់អនុវត្តការប្តេជ្ញាសកល ដូចជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទីក្រុងប៉ារីស, ផែនការសកម្មភាពទីក្រុងអាហ្រា និងភាពជាដៃគូសកលទីក្រុងប៊ូសាន ដែលបានផ្តោតសំខាន់លើការរៀបចំស្ថាប័នប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព, ភាពជាដៃគូប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ ជាមួយគ្នានេះ, ភាពជាដៃគូនៅកម្រិតវិស័យក៏មានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរ ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំសេចក្តីណែនាំស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ឆ្នាំ ២០១៥ និងសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ សម្រាប់ជាក្របខ័ណ្ឌពង្រឹងសង្គតិភាពរវាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងអាទិភាពតាមវិស័យ ក៏ដូចជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ពង្រឹងគុណផលការងាររបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ និងគណនេយ្យភាពទ្វេទិសដោយផ្តោតលើលទ្ធផល ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានទទួលស្គាល់ថា ការអនុវត្តដោយជោគជ័យនូវគោលនយោបាយអាទិភាពទាំងនេះ ទាមទារឱ្យមានការប្តេជ្ញាចូលរួមកែទម្រង់ពីគ្រប់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត នូវកម្មវិធីកែទម្រង់សាធារណៈ រួមមាន ÷ ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងការកែទម្រង់វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ ដែលសុទ្ធសឹងជាអាទិភាពស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ តាមរយៈការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ដើម្បីរក្សាកំណើនប្រកបដោយចីរភាពនិងបរិយាប័ន្ន និងដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពសេវាសាធារណៈ ។ ជាក់ស្តែង កម្មវិធីជាតិស្តីពីការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ដែលត្រូវបានអនុម័តនាខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥ បានបំពេញបន្ថែម និងជួយលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងការកែទម្រង់នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ តាមរយៈការពង្រឹងគុណផលការងារតាមស្ថាប័ន និងពង្រឹងគុណភាពសេវាសាធារណៈ ។ ក្នុងការបោះជំហានទៅមុខ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តខិតខំបន្ថែមទៀត ដើម្បីដោះស្រាយរាល់បញ្ហាប្រឈមនានា ដោយផ្អែកលើចក្ខុវិស័យ

ច្បាស់លាស់ និងនីតិវិធី និងទាញយកគុណប្រយោជន៍រយៈពេលវែងពីការកែទម្រង់ទាំងនេះ ស្របតាម ចក្ខុវិស័យច្បាស់លាស់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រទេស ។

ដោយមានការប្តេជ្ញាដូចបានបញ្ជាក់ខាងដើម និងការចូលរួមពីបណ្តាគ្រូអង្គអភិវឌ្ឍន៍ រាជរដ្ឋាភិបាល សម្រេចបានសមិទ្ធផលគួរជាទីមោទនៈក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ក្នុងរយៈពេលពីរទសវត្សរ៍ចុងក្រោយ នេះ ។ ជាក់ស្តែង កម្ពុជាសម្រេចកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ក្នុងរង្វង់ ៧,៧% ក្នុងមួយឆ្នាំ និងបានកាត់ បន្ថយភាពក្រីក្រឱ្យធ្លាក់ចុះពី ៥៣,២% ក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ មកត្រឹម ១៣,៥% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ និងចំណូលជាតិ សរុបសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ បានកើនពី ៥៩០ ដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៧ ដល់ ១ ៣០០ ដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ហើយរំពឹងថាអាចកើនដល់ ១ ៤២៩ ដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ។ គុណផលសេដ្ឋកិច្ចទាំងនេះបានជំរុញកំណើន នៃការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាជន, ទាក់ទាញការវិនិយោគឯកជន, បង្កើតកាលានុវត្តភាពការងារ និងកែលម្អ ជីវភាពរស់នៅទូទៅរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ។

កម្ពុជាទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់ទី ៥ ក្នុងបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដែលសម្រេចបានគោលដៅ អភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ រួមមាន ÷ គោលដៅទី ១ ស្តីពីការកាត់បន្ថយអត្រាភាពក្រីក្រត្រឹមពាក់កណ្តាល, គោលដៅទី ២ ស្តីពីការចុះឈ្មោះចូលរៀននៅបឋមសិក្សា, គោលដៅទី ៤ ស្តីពីការកាត់បន្ថយអត្រា មរណភាពទារក និងកុមារ, គោលដៅទី ៥ ស្តីពីការកាត់បន្ថយអត្រាមរណភាពមាតា និងគោលដៅទី ៦ ស្តីពីការប្រយុទ្ធប្រឆាំងជម្ងឺអេដស៍ ។ រីឯគោលដៅទី ៩ ស្តីពីការដោះមិន និងយុទ្ធសាស្ត្រមិនទាន់ផ្ទុះ ក៏សម្រេច បានសមិទ្ធផលគួរជាទីមោទនៈផងដែរ ។ តាមការគិតគូររបស់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ សន្ទស្សន៍ស្តីពី ការអភិវឌ្ឍធនធាននៅកម្ពុជាសម្រេចបានកំណើន ១,៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ទាំងនេះធ្វើឱ្យកម្ពុជាត្រូវបានចាត់ ទុកជាប្រទេសដែលបានសម្រេចកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ល្អបំផុតក្នុងតំបន់អាស៊ី-ប៉ាស៊ីហ្វិក ហើយបានក្លាយជាប្រទេស មួយក្នុងបណ្តាប្រទេសដែលមានសន្ទុះអភិវឌ្ឍន៍លឿនជាងគេលើសកលលោក ។

ទន្ទឹមនឹងការសម្រេចសមិទ្ធផលដ៏ច្រើនលើសលប់ កម្ពុជានៅជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ហើយ នឹងបន្តឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចក្នុងប្រមាណ ១ ទសវត្សរ៍ខាងមុខ ។ ប្រការនេះទាមទារឱ្យ រាជរដ្ឋាភិបាលបន្តកិច្ចប្រឹងប្រែងបន្ថែម ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច និងបន្តកែលម្អ ការកែទម្រង់ស្ថាប័ន និងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ សម្រាប់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍ ។ ការចាក់ផុតពីប្រទេសមាន ការអភិវឌ្ឍតិចតួច នឹងជះឥទ្ធិពលដល់ការទទួលបានភាពអនុគ្រោះខាងពាណិជ្ជកម្ម និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ អភិវឌ្ឍន៍ ដែលទាមទារឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រអន្តរកាលមួយ ដែលផ្អែកលើកត្តានៃបម្រែបម្រួល សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា និងគំរូកំណើនសេដ្ឋកិច្ចថ្មី ។ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងបញ្ហានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានទទួលស្គាល់ថា ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការនៅរក្សាតួនាទីសំខាន់ សម្រាប់អនុវត្តរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច កម្ពុជា និងជាកាតាលីករសម្រាប់កៀរគរប្រភពធនធានដទៃទៀត ទាំងវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន ដើម្បីបន្តជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ។



របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០១៧ នេះ ត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីការវិវត្តនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដែលផ្សារភ្ជាប់នឹងបរិការណ៍ថ្មីនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ។ របាយការណ៍នេះបានប្រើប្រាស់ទិន្នន័យក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យកម្ពុជាស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ត្រឹមថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៧ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការវិភាគអំពីនិន្នាការនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា ។ លទ្ធផលដែលទទួលបានពីការវិភាគ នឹងត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់រួមចំណែកកែលម្អគោលនយោបាយស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ អំពីលំហូរហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងការតម្រឹមជាមួយអាទិភាព ក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ របាយការណ៍នេះនឹងត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ជាធាតុចូលផ្នែកលើសក្តីកម្ម សម្រាប់លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃភាពជាដៃគូរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ និងដើម្បីលើកកម្ពស់តម្លាភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះ ។

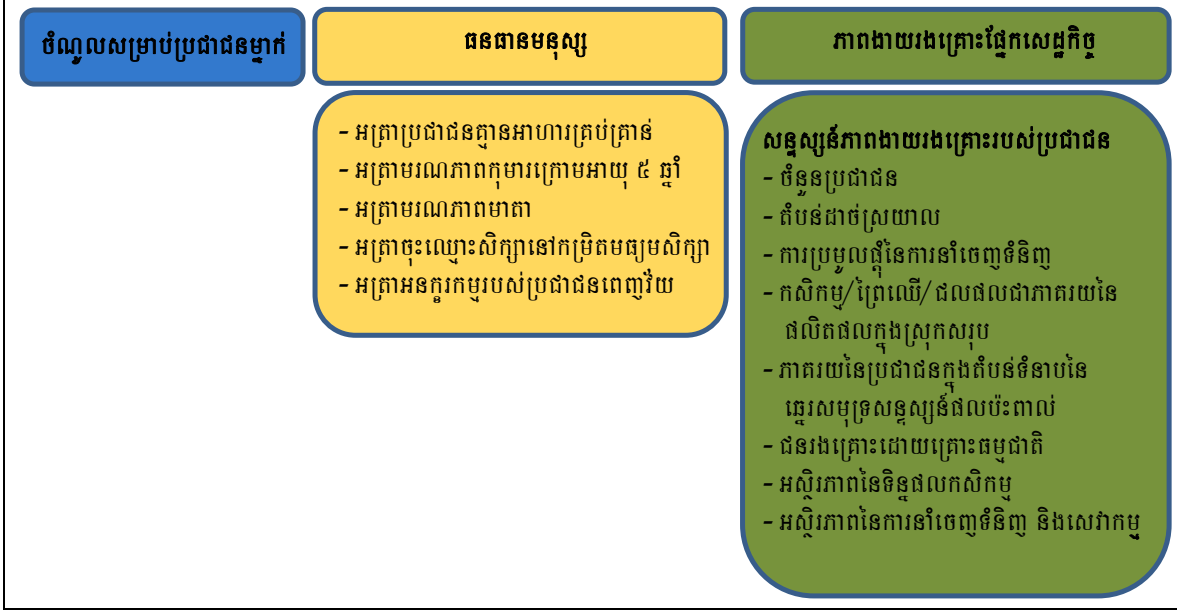
## ជំពូក ២

### កម្ពុជាគ្មានឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

កម្ពុជាបានឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានចំណូលទាបមកជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប នាខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦ ដោយសារចំណូលជាតិសរុបរបស់ប្រជាជនម្នាក់បានកើនលើសពី ១ ០២៥ ដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ ។ ជាមួយនឹងវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរនៃស្ថេរភាពនិងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច កម្ពុជាកំពុងត្រៀមខ្លួន ដើម្បីចាកផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។

ចំណាត់ថ្នាក់របស់ធនាគារពិភពលោកសម្រាប់ប្រទេសនីមួយៗ បានផ្អែកលើចំណូលជាតិសរុបរបស់ប្រជាជនម្នាក់តែប៉ុណ្ណោះ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ចំណាត់ថ្នាក់របស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ចនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ បានផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យ ៣ គឺ ÷ ១- ចំណូលជាតិសរុបសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់, ២- ធនធានមនុស្ស និង ៣- ភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ។ ដើម្បីឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ប្រទេសនីមួយៗត្រូវសម្រេចលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យ ២ ក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យទាំង ៣ ខាងលើ ឬសម្រេចឱ្យបានទ្រង់ទ្រាយលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យស្តីពីចំណូល ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ការសម្រេចតម្លើងឋានៈត្រូវឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យ និងការពិភាក្សាយ៉ាងលម្អិតលម្អន់ ដែលត្រូវគិតគូរទៅដល់ភាពងាយរងគ្រោះនិងភាពប្រឈមនឹងវិបត្តិរបស់ប្រទេសនីមួយៗ ។

**គំនូរទី ២.១ : លក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច**



**ស្ថានភាពហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងបរិការណ៍ប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប**

ការចាត់ថ្នាក់តាមកម្រិតចំណូល គឺគ្រាន់តែជាឧបករណ៍របស់ធនាគារពិភពលោក សម្រាប់កំណត់ ទំហំផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ធនាគារនេះប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែមិនសំដៅដល់ការវាស់វែងស្ថានភាពសំខាន់ដទៃ ទៀតរបស់ប្រទេស ដូចជា ភាពម្ចាស់ការក្នុងការគ្រប់គ្រងបំណុល, លទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានទីផ្សារសម្រាប់ នាំចេញ, ភាពទាក់ទាញផ្នែកវិនិយោគ ឬ លទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការនោះ ឡើយ ។ យ៉ាងណាមិញ អ្នកវិនិយោគ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានយកចិត្តទុកដាក់ និងកត់សម្គាល់លើការចាត់ ថ្នាក់នេះ ដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តខាងហិរញ្ញប្បទាន ។

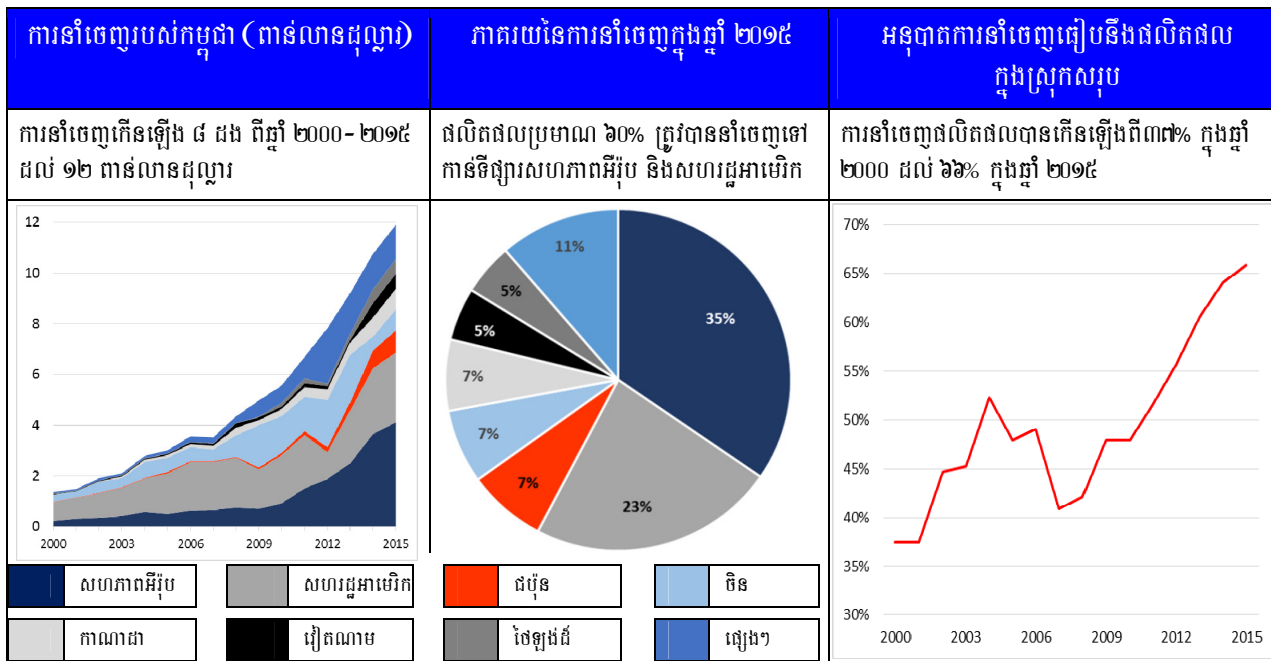
ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អាចពិនិត្យលើកម្មវិធីរបស់ខ្លួនឡើងវិញ បន្ទាប់ពីប្រទេសមួយបានឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានចំណូលទាប ដោយពួកគេអាចពិនិត្យផ្លាស់ប្តូរលក្ខខណ្ឌ ក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ពីហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងទៅជាកម្ចីសម្បទាន ឬតម្រូវឱ្យបង្កើនថវិកាបដិភាគ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ជាក់ស្តែង ប្រភេទកម្ចីសម្បទានរបស់ធនាគារពិភពលោក នឹងត្រូវចាប់ផ្តើមផ្លាស់ប្តូរ និងជំនួសដោយក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញប្បទាន Blend របស់ធនាគារអន្តរជាតិសម្រាប់ការស្តារ និងអភិវឌ្ឍន៍ (IBRD blended) ទោះបីកម្ចីសម្បទានក្នុងក្របខ័ណ្ឌសមាគមអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (IDA) នឹងនៅតែបន្តក៏ដោយ ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយចំនួនបានបង្ហាញថា «បន្ទាប់ពីប្រទេសមួយក្លាយជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិត ទាប ការទទួលបានហិរញ្ញប្បទានក្នុងក្របខ័ណ្ឌ IDA និងហិរញ្ញប្បទានដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អាចនឹងធ្លាក់ចុះក្នុងទំហំ មធ្យម ប្រមាណ ៥៩% ធៀបនឹងចំណូលជាតិសរុប» ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ សន្និសីទស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ច អភិវឌ្ឍន៍ កាលពីខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥ ក៏បានកត់សម្គាល់អំពីកង្វល់របស់ប្រទេសនានា ដែលលទ្ធភាពទទួល ឥណទានសម្បទានមានការធ្លាក់ចុះ ក្នុងពេលដែលចំណូលជាតិបានកើនឡើង ហើយប្រទេសទាំងនោះមិន អាចកៀរគរហិរញ្ញប្បទានគ្រប់គ្រាន់ពីប្រភពដទៃទៀត សម្រាប់បំពេញតម្រូវការអភិវឌ្ឍន៍ ។

**អត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់កម្ពុជា និងប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចដទៃទៀត**

ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចទទួលបានការគាំទ្រជាច្រើន ក្នុងនោះ ការគាំទ្រផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម គឺជា អត្ថប្រយោជន៍ដ៏សំខាន់ ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ ការនាំចេញរបស់កម្ពុជាមាន ២/៣ នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប ក្នុងនោះ សហភាពអឺរ៉ុប, អាមេរិក និងជប៉ុន គឺជាដៃគូពាណិជ្ជកម្មសំខាន់ ។ ការនាំចេញទៅកាន់សហភាព អឺរ៉ុបមាន ៤,១ ពាន់លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៣៥% នៃការនាំចេញសរុប ខណៈដែលការនាំចេញទៅសហរដ្ឋ អាមេរិក និងជប៉ុន មានប្រមាណ ៣០% ។ លើមូលដ្ឋាននេះ ការនាំចេញប្រមាណ ២/៣ នៃការនាំចេញ សរុប បានបម្រើទីផ្សារធំៗ ៣ របស់កម្ពុជា ។

សហភាពអឺរ៉ុបបានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការគាំទ្រវិស័យពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់ប្រទេសមានការ អភិវឌ្ឍតិចតួច ។ ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះ «ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ លើកលែងតែអាវុធ (EBA)» របស់សហភាពអឺរ៉ុប បានផ្តល់ការអនុគ្រោះពន្ធ និងការកំណត់កូតាសម្រាប់រាល់ការនាំចូលផលិតផលពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍ តិចតួច ដោយលើកលែងតែគ្រឿងសញ្ជាវុធ ។ បន្ទាប់ពីកម្ពុជាឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ប្រព័ន្ធ

អនុគ្រោះនេះនឹងត្រូវផ្ទេរទៅជាប្រព័ន្ធមួយទៀត ដែលមានលក្ខណៈសម្បទានខ្ពស់ប្រហាក់ប្រហែលនឹងប្រព័ន្ធអនុគ្រោះទូទៅ (GSPs) ហើយដែលកំពុងអនុវត្តនៅបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។ ប្រព័ន្ធ GSP+ ផ្តល់ភាពអនុគ្រោះស្រដៀងនឹងប្រព័ន្ធអនុគ្រោះ EBA ដែរ ប៉ុន្តែតម្រូវឱ្យប្រទេសដែលទទួលបានប្រព័ន្ធនេះ ចុះហត្ថលេខាលើការប្តេជ្ញាលើកកម្ពស់សិទ្ធិមនុស្ស និងបទដ្ឋានការងារ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការចាក់ផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ក៏ផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យកម្ពុជាចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីទ្វេភាគី ដែលជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីភាពជាដៃគូ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ។



ប្រភព : IMF Direction of Trade statistics

សហរដ្ឋអាមេរិកគឺជាទីផ្សារនាំចេញសំខាន់ទីពីររបស់កម្ពុជា ។ វិធានការសម្រាប់ជំរុញកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវអនុវត្តតាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការជំរុញពាណិជ្ជកម្មរបស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ដែលសហរដ្ឋអាមេរិកបានចូលរួមអនុម័ត ហើយកម្ពុជាអាចទទួលបានប្រយោជន៍ក្នុងនាមជាប្រទេសហត្ថលេខី ។ ពាណិជ្ជកម្មជាមួយសហរដ្ឋអាមេរិក ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌប្រព័ន្ធអនុគ្រោះទូទៅ (GSP) ដែលផ្តល់ភាពអនុគ្រោះពន្ធ និងការកំណត់ចំនួនកូតាស្ទើរគ្មានលើមុខទំនិញជាក់លាក់ សម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នាំចូលផលិតផលមកកាន់ទីផ្សារសហរដ្ឋអាមេរិក ។ ចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៩៤ សហរដ្ឋអាមេរិកបានបញ្ចូលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីបទដ្ឋានការងារក្នុងគ្រប់កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគីស្តីពីវិស័យវាយនភណ្ឌជាមួយកម្ពុជា សហរដ្ឋអាមេរិកបានភ្ជាប់ការលើកកម្ពស់បទដ្ឋានការងារជាមួយការបង្កើនចំនួនកូតាសម្បទានពាណិជ្ជកម្ម (ពិសេសការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យ និងការអនុវត្តគម្រោង «រោងចក្រល្អ» របស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ ។ លើសពីនេះ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ កម្ពុជា និងសហរដ្ឋអាមេរិកបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីក្របខ័ណ្ឌវិនិយោគ និងពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគី ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១២ កម្ពុជា និងសហរដ្ឋអាមេរិក បានឯកភាពចាប់ផ្តើមពិភាក្សាលើសន្ធិសញ្ញាស្តីពីការវិនិយោគទ្វេភាគី ។

លើសពីនេះ ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចអាចទទួលបានការគាំទ្រជាច្រើនពីវិធានការពិសេសអន្តរជាតិ ពិសេសក្នុងផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម, ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស ។ ភាពអនុគ្រោះក្នុងផ្នែកពាណិជ្ជកម្មក្នុងក្របខ័ណ្ឌអន្តរជាតិនេះ ត្រូវបានផ្តល់តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា (TRIPS) និងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីវិធានការសម្រាប់ការវិនិយោគដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម (TRIMs) ។ លើសពីនេះ ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចអាចទទួលបានការគាំទ្រ តាមរយៈផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ប្រទេសទាំងនេះ (LDC Programme of Action) ដែលអនុម័តក្នុងឆ្នាំ ២០១១ ហើយបច្ចុប្បន្ន បាននិងកំពុងអនុវត្តដំណាក់កាលទី ៤ ដែលផ្តោតសំខាន់លើសមត្ថភាពផលិតកម្ម និងការកែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច ដូចជាការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត, ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងមូលធនសង្គម ។ ផែនការសកម្មភាពនេះបានកំណត់អាទិភាព ៨ គឺ ÷ សមត្ថភាពផលិតកម្ម, កសិកម្ម, ពាណិជ្ជកម្ម, ទំនិញ, ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងសង្គម, ការដោះស្រាយវិបត្តិ និងបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗ និងការកៀរគរហិរញ្ញប្បទាន និងអភិបាលកិច្ច ។

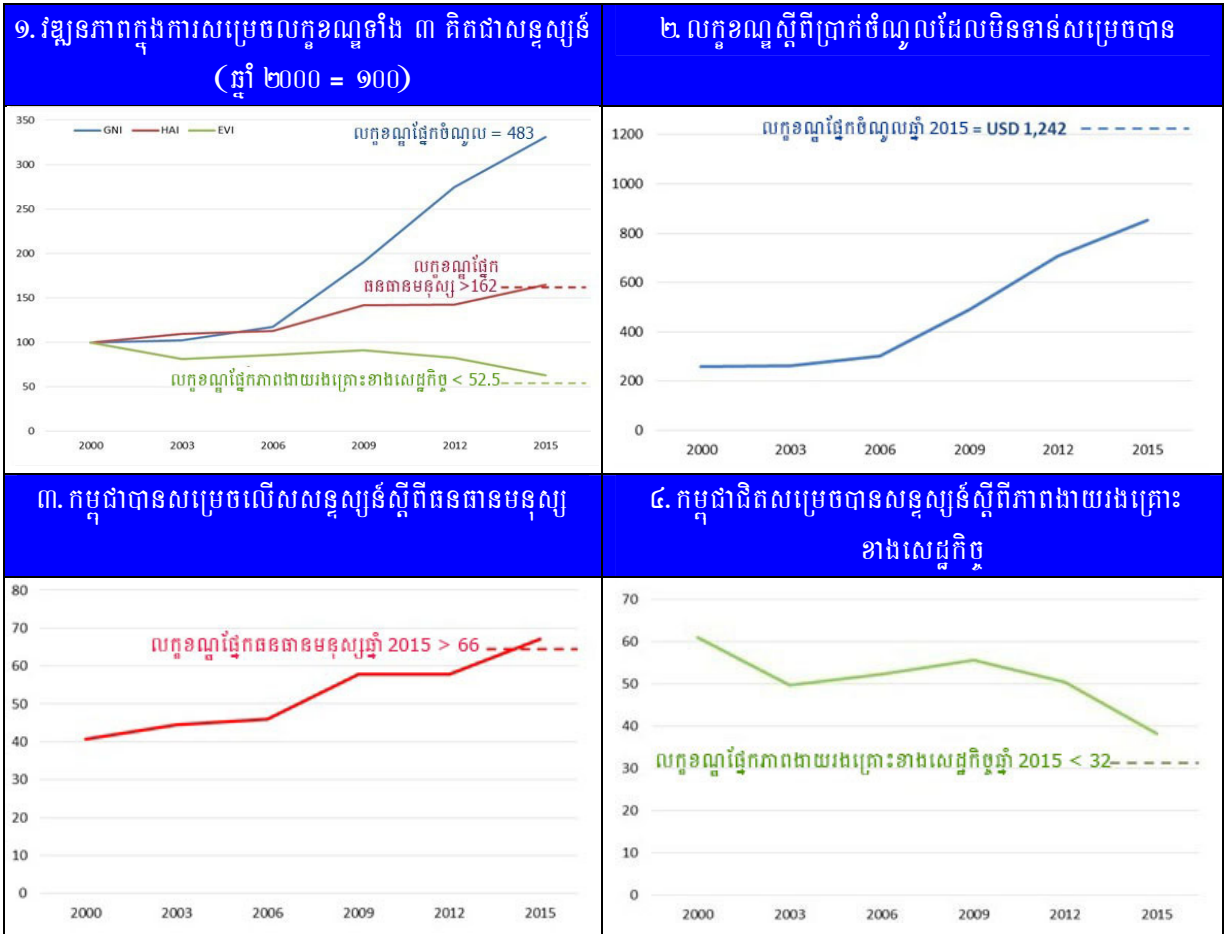
ឧទាហរណ៍ស្តីពីការគាំទ្រដែលប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចអាចទទួលបាន គឺ ÷

- ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម: ការអនុគ្រោះក្នុងក្របខ័ណ្ឌអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសម្រាប់ជំរុញពាណិជ្ជកម្ម ។
- កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម: ជួយដល់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ក្នុងការទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ ដូចជា ការអនុគ្រោះពន្ធ, ការមិនកំណត់ចំនួនកូតានាំចូល និងកិច្ចសម្រួលពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធតម ក៏ដូចជាធានាឱ្យបាននូវអនុលោមភាពសម្រាប់នាំចេញ ។
- ការអនុគ្រោះពិសេសតាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀង TRIPS និង TRIMS: ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ស្តីពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងច្បាប់ស្តីពីការវិនិយោគ ។
- ផ្នែកហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ : ការប្តេជ្ញារបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការវិភាជ ០,១៥%-០,២០% នៃចំណូលជាតិរបស់ខ្លួន សម្រាប់ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ។
- ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស និងការគាំទ្រទូទៅ រួមមាន ÷ ធនាគារបច្ចេកវិទ្យានៃអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច (UN's Technology Bank for LDCs), ការផ្តល់ប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់របស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងអាហារូបករណ៍ផ្សេងៗ ។

ការបន្តឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ទន្ទឹមនឹងការប្តេជ្ញារបស់កម្ពុជាក្នុងការបន្តពង្រឹងអភិក្រមដោយផ្តោតលើភាពជាដៃគូសម្រាប់អនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ដូចជាគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្ម និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព គឺជាកត្តាសំខាន់សម្រាប់ជំរុញកិច្ចសហការរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស ។

**វឌ្ឍនភាពរបស់កម្ពុជាក្នុងការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច**

តាមរយៈការសម្រេចកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ក៏ដូចជាលទ្ធផលនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ កម្ពុជាបានសម្រេចសន្ទស្សន៍ស្តីពីការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សសម្រាប់ឆ្នងផុតពីឋានៈប្រទេសអភិវឌ្ឍតិចតួច ហើយជិតបានសម្រេចលក្ខខណ្ឌស្តីពីភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី កម្ពុជានឹងបន្តខិតខំបន្ថែមទៀត ដើម្បីសម្រេចលក្ខខណ្ឌស្តីពីប្រាក់ចំណូល ១ ២៤២ ដុល្លារ ដែលកំណត់ដោយធនាគារពិភពលោក ។



ប្រភព: លេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ តាមរយៈទិន្នន័យឆ្នាំ ២០០០-២០១៥

ជាទូទៅ ដើម្បីឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ប្រទេសនីមួយៗត្រូវសម្រេចលក្ខខណ្ឌ ២ ក្នុងចំណោម ៣ និងរក្សាលទ្ធផលទាំងនេះឱ្យបាន ២ សម័យកាលជាប់ៗគ្នានៃកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យរបស់គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ សម័យប្រជុំប្រព្រឹត្តទៅរៀងរាល់ ៣ ឆ្នាំម្តង ហើយសម័យប្រជុំបន្ទាប់នឹងប្រព្រឹត្តនាឆ្នាំ ២០១៨ នេះ ។ ការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ទាមទាររយៈពេលយូរ ដើម្បីធានាថិរភាពនៃវឌ្ឍនភាព និងដើម្បីទប់ស្កាត់នូវហានិភ័យដែលអាចបង្កដោយសារការធ្លាក់ថយក្រោយនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ ជាដំបូង គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការអំពីការបំពេញលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ហើយរៀបចំបញ្ជីបេក្ខភាពប្រទេសត្រៀមឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ព្រមទាំងតាមដានរាល់ ៣ ឆ្នាំម្តង (ការ

ពិនិត្យបន្ទាប់នៅឆ្នាំ ២០១៨) សម្រាប់ប្រទេសដែលស្ថិតក្នុងបញ្ជី ។ បន្ទាប់មក តម្រូវរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ បន្ថែមទៀត ដើម្បីប្រទេសដែលជាបេក្ខភាពរៀបចំខ្លួនក្នុងការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ជាផ្លូវការ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី បន្ទាប់ពីប្រទេសមួយសម្រេចជាផ្លូវការក្នុងការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមាន ការអភិវឌ្ឍតិចតួច រយៈពេលអន្តរកាលនឹងត្រូវផ្តល់ដើម្បីកំណត់លទ្ធភាពស្វែងរកការគាំទ្រ និងការអនុគ្រោះ ផ្សេងៗ ដែលប្រទេសនោះធ្លាប់ទទួលបាន ក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។ ដូចបានបង្ហាញ ក្នុងតារាងទី ២.១ ការឆ្លងផុតជាផ្លូវការពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ត្រូវចំណាយពេល ៦ ឆ្នាំ ។ ប៉ុន្តែ ការបាត់បង់អត្ថប្រយោជន៍ផ្នែកសម្បទានដែលធ្លាប់ទទួលបានក្នុងពេលជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិច តួច អាចអស់បន្ទាយរហូតដល់ ៩ ឆ្នាំ ។

**តារាងទី ២.១: ដំណើរការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច**

|                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ឆ្នាំទី០- ឆ្នាំទី ១ ការពិនិត្យ ៣ ឆ្នាំម្តង របស់ គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ | គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ពិនិត្យវឌ្ឍនភាព និងបញ្ជាក់អំពីលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ (របកគំហើញលើកទី ១)                                                                                                                      |
| ឆ្នាំទី០- ឆ្នាំទី ៣                                                             | ការវាយតម្លៃរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ត្រៀមលក្ខណៈឡើងឋានៈ                                                                                                                                                                   |
| ឆ្នាំទី ៣ (កិច្ចប្រជុំបន្ទាប់នៃគណៈកម្មាធិការ គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍)                | គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍បញ្ជាក់ជាថ្មីអំពីលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ (របកគំហើញ លើកទី ២) និងផ្តល់អនុសាសន៍ស្តីពីការឡើងឋានៈទៅក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមនៃអង្គការ សហប្រជាជាតិ (អនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ) |
| ឆ្នាំទី៣- ឆ្នាំទី ៦                                                             | ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អន្តរកាលសម្រាប់ការឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច                                                                                                                                      |
| ឆ្នាំទី ៦                                                                       | ការឡើងឋានៈផ្លូវការ និងចាប់ផ្តើមមានប្រសិទ្ធភាពបន្ទាប់ពីបំពេញលក្ខខណ្ឌ ក្នុងរយៈពេលអន្តរកាល                                                                                                                                      |
| បន្ទាប់ពីឆ្នាំទី ៦                                                              | ការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អន្តរកាល (តាមដានដោយគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍) ដើម្បីធានាបាននិរន្តរភាព                                                                                                            |

**ស្ថានភាពកម្ពុជាក្នុងការសម្រេចលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច**

ទោះបីកម្ពុជាសម្រេចលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ក្នុងកិច្ចប្រជុំ ត្រួតពិនិត្យ នាឆ្នាំ ២០១៨ នេះ កម្ពុជាត្រូវការរយៈពេលរហូតដល់ឆ្នាំ ២០២៤ ទន្ទឹមនឹងរយៈពេលអន្តរកាល ៣ ឆ្នាំបន្ថែមទៀត ។

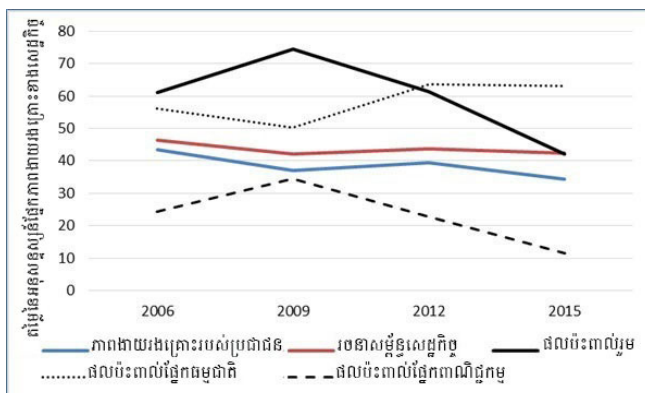
កម្ពុជាអាចមិនសម្រេចបានលក្ខខណ្ឌស្តីពីប្រាក់ចំណូល សម្រាប់ពិនិត្យក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ នេះ ដោយសារ គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍បានប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលមធ្យម ឆ្នាំ ២០១១-២០១៣ សម្រាប់ ពិនិត្យក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ ។ ទោះបីប្រើប្រាស់ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០១៤-២០១៦ ក៏ប្រាក់ចំណូលរបស់ប្រជាជនម្នាក់ៗអាច



មានត្រឹមប្រមាណ ១ ១០០ ដុល្លារ ប៉ុណ្ណោះ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ពិន្ទុនៃភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ កម្ពុជា បានកាត់បន្ថយប្រមាណ ១២,២ ពិន្ទុ ពី ៥០,៥ មក ៣៨,៣ ហើយបច្ចុប្បន្ន កម្ពុជាត្រូវកាត់បន្ថយ ៦,៣ ពិន្ទុ បន្ថែមទៀត ឱ្យមកត្រឹម ៣២ ពិន្ទុ ដើម្បីសម្រេចលក្ខខណ្ឌនេះ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ។

គួរបញ្ជាក់ថា លក្ខខណ្ឌភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ចត្រូវបានចែកចេញជា ៣ អនុសន្ទស្សន៍ (គំនូរ ទី ២.៣ ខាងក្រោម) គឺ ៖ ក) ភាពងាយរងគ្រោះរបស់ប្រជាជន (ចំនួនប្រជាជននៅតំបន់ដាច់ស្រយាល និងចំនួនប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ) ខ) រចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច (លក្ខណៈប្រមូលផ្តុំនៃការនាំចេញ ទំនិញ និងចំណែករបស់វិស័យកសិកម្ម, ព្រៃឈើ និងជលផល) និង គ) ហានិភ័យនៃគ្រោះធម្មជាតិ និង ពាណិជ្ជកម្ម ។ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០០៩ ការកាត់បន្ថយហានិភ័យផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម គឺជាកត្តាចម្បងក្នុងការធ្វើឱ្យ ប្រសើរឡើងនូវលក្ខខណ្ឌភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ។

**គំនូរទី ២.២ : សន្ទស្សន៍នៃភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច**



ប្រភព: លេខាធិការដ្ឋាននេតិណៈកម្ពុជាការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០១៥

**អាទិភាពគោលនយោបាយសម្រាប់កម្ពុជានឹងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច**

អនុសន្ទស្សន៍ផ្នែកភាពងាយរងគ្រោះរបស់ប្រជាជន នឹងមិនអាចមានវឌ្ឍនភាពឆាប់រហ័ស ដោយ ចំនួនប្រជាជន និងចម្ងាយទៅកាន់ទីផ្សារនៅមានគម្លាតខ្លាំង ។ ក្នុងន័យនេះ ដើម្បីសម្រេចបានលក្ខខណ្ឌភាព ងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច សម្រាប់ឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្ត ពង្រីក និងធ្វើឧស្សាហូបនីយកម្មវិស័យកម្មនុសាសន៍ និងសេវាកម្ម, ធ្វើពិពិធកម្មការនាំចេញ និងទំនើបកម្ម វិស័យកសិកម្ម និងត្រៀមដោះស្រាយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយនានា ។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹង បន្តទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ពីការគាំទ្រ និងភាពអនុគ្រោះផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ដែលត្រូវផ្តល់ឱ្យប្រទេសមានការ អភិវឌ្ឍតិចតួច ។

ដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ ដោយកម្ពុជាសម្រេចបានលក្ខខណ្ឌផ្នែកធនធានមនុស្ស ការបន្តធ្វើឱ្យប្រសើរ ឡើងនូវលក្ខខណ្ឌស្តីពីភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច គឺជាកម្លាំងចលករ ដើម្បីកម្ពុជាក្លាយជាបេក្ខភាពក្នុង ការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច នាឆ្នាំ ២០១៨ នេះ ហើយបន្ទាប់មក អាចឆ្លងផុតជាផ្លូវការ



ពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច នាឆ្នាំ ២០២៤ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត កម្ពុជាក៏មានលទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការសម្រេចលក្ខខណ្ឌ ២ ក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌទាំង ៣ នាឆ្នាំ ២០២១ ហើយអាចឆ្លងផុតជាផ្លូវការ ពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច យ៉ាងយូរត្រឹមឆ្នាំ ២០២៧ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី រយៈពេលអន្តរកាលនឹងផ្តល់ឱ្យកម្ពុជាបន្តទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ និងភាពអនុគ្រោះផ្សេងៗបន្តទៀត នៅក្រោយឆ្នាំ ២០២៧ ។

**ផលប៉ះពាល់បន្ទាប់ពីឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច**

បន្ទាប់ពីឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ការពិនិត្យតាមដាននៅតែបន្តអនុវត្ត ហើយផែនការអន្តរកាលសម្រាប់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ត្រូវបានរៀបចំឡើង និងអនុវត្ត ដើម្បីសម្របខ្លួនទៅនឹងការកាត់បន្ថយបន្តិចម្តងៗ នៃការផ្តល់ការគាំទ្រនានារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀត ដែលធ្លាប់បានផ្តល់ឱ្យប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ។ ដោយឡែក បន្ទាប់ពីការឡើងឋានៈកម្ពុជាមិនអាចបន្តទទួលបានការគាំទ្រនានា តាមរយៈវិធានការពិសេសអន្តរជាតិដែលអង្គការសហប្រជាជាតិធ្លាប់ផ្តល់ឱ្យប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច បន្ទាប់ពីបានឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ។

ការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច អាចមានផលប៉ះពាល់ខ្លាំងលើការធ្វើពាណិជ្ជកម្មរបស់កម្ពុជា ពិសេសជាមួយសហភាពអឺរ៉ុប ដែលតម្រូវឱ្យចរចា និងបង្កើតកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មថ្មីរវាងកម្ពុជា និងសហភាពអឺរ៉ុប ដូចជា៖ ១) កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្ម ដែលផ្តល់ការអនុគ្រោះពន្ធ (ដូចធ្លាប់អនុវត្តនៅម៉ាលឌីវ) និងកូតាសម្រាប់នាំចេញមុខទំនិញជាក់លាក់ ឬ ២) កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីទ្វេភាគី ដែលផ្តល់ការអនុគ្រោះស្រដៀងគ្នានឹងការអនុគ្រោះ ដែលផ្តល់ឱ្យប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ដូចបានធ្លាប់អនុវត្តជាមួយសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ឆ្នាំ ២០១៦ ។ ដោយឡែក ពាណិជ្ជកម្មជាមួយសហរដ្ឋអាមេរិក និងជប៉ុន ក្នុងរយៈពេលរហូតដល់ការឆ្លងផុតជាផ្លូវការពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច សម្រាប់ត្រៀមខ្លួនចូលរួមក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មថ្នាក់តំបន់ ។

**ផលប៉ះពាល់លើភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជា បន្ទាប់ពីឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច**

បញ្ហារបស់កម្ពុជាពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម គឺភាពប្រកួតប្រជែងផ្នែកពាណិជ្ជកម្មរបស់កម្ពុជា ពិសេសជាមួយប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា និងបង់ក្លាដេស ដែលជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច និងមានទីផ្សារនាំចេញស្រដៀងគ្នានឹងកម្ពុជា ។ ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០១៥ នៃរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃរបស់គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ បានបង្ហាញថា មីយ៉ាន់ម៉ា និងបង់ក្លាដេស សុទ្ធតែមានកម្រិតប្រាក់ចំណូល និងភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ចល្អប្រសើរជាងកម្ពុជា ហើយអាចឈានទៅសម្រេចលក្ខខណ្ឌក្នុងការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចនីមួយៗនឹងកម្ពុជាដែរ ។ ក្នុងន័យនេះ បន្ទាប់ពីឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ការពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែងផ្នែកពាណិជ្ជកម្មជាមួយមីយ៉ាន់ម៉ា និងបង់ក្លាដេស គឺជាអាទិភាពខ្ពស់របស់កម្ពុជា ។

| លេខរៀង | ចំណូលជាតិសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ៗ<br>(ដុល្លារអាមេរិក)<br>(លក្ខខណ្ឌ > ១ ២៤២ដុល្លារអាមេរិក) | ផ្នែកធនធានមនុស្ស (លក្ខខណ្ឌ<br>> ៦៦ ពិន្ទុ) | ភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច<br>(លក្ខខណ្ឌ < ៣២ ពិន្ទុ) |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| ១      | ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា- ១ ០៦៣                                                                | ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា- ៧២,៧                     | ប្រទេសបង់ក្លាដេស- ២៥,១                               |
| ២      | ប្រទេសបង់ក្លាដេស- ៩២៦                                                                  | ប្រទេសកម្ពុជា- ៦៧,២                        | ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា- ៣៣,៧                               |
| ៣      | ប្រទេសកម្ពុជា- ៨៥២                                                                     | ប្រទេសបង់ក្លាដេស- ៦៣,៨                     | ប្រទេសកម្ពុជា- ៣៨, ៣                                 |

ប្រភព៖ UNDESA LDC Handbook ឆ្នាំ ២០១៥ (ទំព័រទី ៦៨)

### ទិសដៅអាទិភាពរបស់កម្ពុជា

កម្ពុជាអាចឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចក្នុងរង្វង់ ១០ ឆ្នាំខាងមុខ និងត្រូវប្រឈមនឹងភាពលំបាក និងភាពស្មុគស្មាញជាច្រើន ដែលតម្រូវឱ្យមានការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែមលើលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យទាំង ៣ ឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងគ្រប់គ្រងកិច្ចការពាក់ព័ន្ធ ដូចជាការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងការកែទម្រង់តាមវិស័យ ដើម្បីធានាការឆ្លងផុតដោយជោគជ័យពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច និងអាចសម្របតាមបរិការណ៍អភិវឌ្ឍន៍ថ្មី ។ ក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំ ខាងមុខ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក៏ដូចជាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងកម្ពុជា និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អាចមានការប្រែប្រួល ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អាចពិនិត្យការគាំទ្ររបស់ខ្លួនឡើងវិញ, អាចសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅកម្ពុជា ឬអាចស្នើបន្ថែមថវិកាបដិភាគ ឬប្តូរពីហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងទៅជាហិរញ្ញប្បទានកម្ចី ។ ដោយឡែក ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មជាមួយសហភាពអឺរ៉ុបអាចប្រែប្រួល ប៉ុន្តែអាចបន្តផ្តល់ភាពអនុគ្រោះ ។

ទោះបីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ពិនិត្យការគាំទ្ររបស់ខ្លួនឡើងវិញ ការបន្តឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចទន្ទឹមនឹងការប្តេជ្ញាសកលក្នុងក្របខ័ណ្ឌកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ គឺជាកាលានុវត្តភាព សម្រាប់កម្ពុជាបន្តពង្រឹងការកៀរគរធនធានហិរញ្ញប្បទាន និងវិភាជប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ស្របតាមគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីធានាការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច (ដែលផ្តោតសំខាន់លើការបង្កើនប្រាក់ចំណូល, ការពង្រឹងវិស័យសុខាភិបាល និងអប់រំ, ការកែទម្រង់វិស័យឧស្សាហកម្ម និងកសិកម្ម, និងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម) នឹងរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តប្តេជ្ញាអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងសកល ព្រមទាំងបន្តគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងទិសដៅគាំទ្រផ្ទាល់ដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច, ការពង្រឹងស្ថាប័ន និងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ។ លើសពីនេះ កម្ពុជានឹងបន្តទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ឱ្យអស់លទ្ធភាពពីការគាំទ្រនិងការអនុគ្រោះក្នុងក្របខ័ណ្ឌអន្តរជាតិ ដែលផ្តល់ឱ្យប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។



### ជំពូក ៣

### ការវិនិច្ឆ័យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ

ក្នុងបណ្តាទស្សវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសរាប់ពាន់លានដុល្លារបានចូលរួមគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស, ការពង្រឹងសមត្ថភាពជាតិ និងកែលម្អបរិស្ថានធុរកិច្ច និងសុខុមាលភាពសង្គម ។ ផ្នែកលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងការកែទម្រង់ឥតឈប់ឈរ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដឹកនាំការអភិវឌ្ឍប្រទេស ដោយបានសម្រេចកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន និងភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបន្តពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយបណ្តាតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ ដែលបានផ្តល់ភាពងាយស្រួល ដើម្បីក្រសួងនិងស្ថាប័នកៀរគរធនធាន សម្រាប់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍជាតិ ។

ជំពូកនេះបង្ហាញពីការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការនៅកម្ពុជា ដោយបានវិភាគអំពីទម្រង់, លក្ខខណ្ឌ និងការប្រែប្រួលសំខាន់ៗនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។ ការវិភាគនេះក៏ពិនិត្យផងដែរ អំពីការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ពិសេសលើការបើកផ្តល់ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ និងរំលេចអំពីយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

### ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ឆ្នាំ ២០០៨-២០១៨

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសនៅកម្ពុជា ត្រូវបានបែងចែកជា ៣ ប្រភេទ គឺ ៖ ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង, កម្ចីសម្បទាន និងធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ គំនូរទី ៣.១ បង្ហាញថា ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានបានកើនពី ៩៧៩ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ដល់ ១ ៣៥០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ។ គួរកត់សម្គាល់ថា ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានបានកើនលឿនចាប់ពីឆ្នាំ ២០០៨ ។ ហិរញ្ញប្បទានបានកើនខ្ពស់បំផុត ប្រមាណ ១ ៥០០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១២ ប៉ុន្តែ បានធ្លាក់ចុះបន្តិចមកត្រឹម ១ ៤៥០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ និង ១ ២១០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ។ ការព្យាករណ៍ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ (គិតបញ្ចូលគម្រោងដែលគ្រោងអនុវត្ត ១៤,២ លានដុល្លារ) មាន ១ ៣៥០ លានដុល្លារ ។

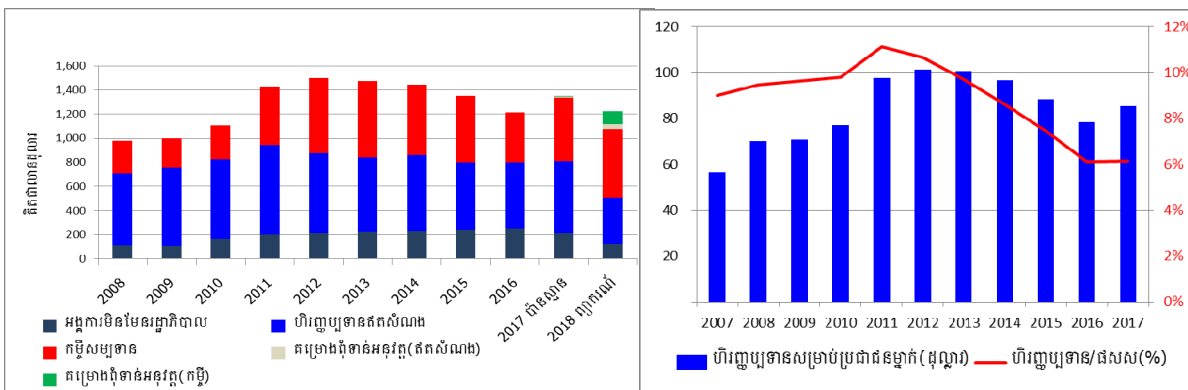
ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានបានចាប់កើនឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១០ ដោយសារកំណើនហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ប៉ុន្តែ ហិរញ្ញប្បទានបានកើនខ្ពស់បំផុត ក្នុងឆ្នាំ ២០១២ ដោយសារកំណើនកម្ចីសម្បទាន ។ កម្ចីសម្បទានបន្តកើនដល់ឆ្នាំ ២០១៣ ហើយបានធ្លាក់ចុះពី ៥៨៣ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ មកត្រឹម ៤២០

លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ។ ដោយឡែក ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ កម្ចីសម្បទានបានកើនឡើងជាថ្មី ដល់ ៥២៦ លានដុល្លារ ដែលនាំឱ្យហិរញ្ញប្បទានសរុបបានកើនឡើងម្តងទៀត ក្នុងអត្រាកំណើនប្រចាំឆ្នាំ ប្រមាណ ៩% ។

ទោះបីការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងពុំមានការប្រែប្រួលខ្លាំងក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០១២- ២០១៧ ក៏ដោយ ក៏ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបានធ្លាក់ចុះពី ២៥០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ មកត្រឹម ២១១ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ក្នុងពេលដែលហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងបានកើន ៥០ លានដុល្លារ ពោលគឺបានកើនឡើងប្រមាណ ១០% ធៀបនឹងហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងឆ្នាំ ២០១៦ ។

តំនូរទី ៣.១ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ឆ្នាំ ២០០៨- ២០១៨

តំនូរទី ៣.២ ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ និងអនុបាតហិរញ្ញប្បទានធៀបនឹង ផ.ស.ស ឆ្នាំ ២០០៧- ២០១៧



ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសបានរួមចំណែកមួយផ្នែកដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជា ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី អនុបាតធនធានក្រៅប្រទេស ធៀបនឹងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផ.ស.ស) បានធ្លាក់ចុះពី ១០% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ មកត្រឹម ៦% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ (តំនូរទី ៣.២) ដោយសារ ផ.ស.ស បានកើនលឿនជាងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ។ ក្នុងរយៈពេលដូចគ្នានេះ ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់មានប្រមាណ ៩០ ដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការបានដើរតួនាទីសំខាន់ សម្រាប់កម្ពុជាត្រៀមខ្លួនក្នុងដំណាក់កាលអន្តរកាលសម្រាប់ចាកចេញពីថ្នាក់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ពីព្រោះរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមចំពោះមុខមួយចំនួន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច, ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ។

ផ្អែកតាមចំណាត់ថ្នាក់អភិវឌ្ឍន៍របស់ប្រទេស កំណើននៃកម្ចីសម្បទានរបស់កម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ អាចបញ្ជាក់ថា កម្ពុជាមិនសូវមានឱកាសទទួលបានហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងតាមទំហំដូចធ្លាប់បានទទួលកន្លងមកឡើយ នៅពេលដែលកម្ពុជាក្លាយជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប ។ ប៉ុន្តែជាក់ស្តែង ទិន្នន័យបានបង្ហាញថា ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងបន្តរក្សាទំហំនឹងនរ ទន្ទឹមនឹងការកើនឡើងនៃកម្ចីសម្បទាន ។ ប្រការដែលបានក្លាយជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប តាមប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់របស់ធនាគារពិភពលោក

អាចធ្វើឱ្យដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនផ្លាស់ប្តូរលក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ពីហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងទៅជាកម្មសម្បទាន ។ ប៉ុន្តែ ការឡើងចំណាត់ថ្នាក់នេះមិនជះឥទ្ធិពលដល់ការទទួលបានហិរញ្ញប្បទានអភិវឌ្ឍន៍របស់កម្ពុជា (ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង និងអត្ថប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម) ក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចឡើយ ។ ការបន្តឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច តាមប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ នឹងផ្តល់លទ្ធភាពដល់កម្ពុជាបន្ថែមទៀត ដើម្បីរៀបចំធនធានហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់គាំទ្រកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

**ការវិវត្តនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០០៨-២០១៨**

តារាងទី៣.១ បង្ហាញអំពីការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០០៨-២០១៨ ។ ការបើកផ្តល់ធនធានរបស់ភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិ (លើកលែងកម្ចីពីមូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍកសិកម្ម) និងធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គឺជាហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ការបើកផ្តល់របស់ភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិបានកើន ១៣ លានដុល្លារ ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ។ ការបើកផ្តល់របស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិបានកើនប្រមាណ ១១០ លានដុល្លារ ក្នុង ចន្លោះឆ្នាំ ២០១៦-២០១៨ ។ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងគេ មានប្រភពមកពីដៃគូទ្វេភាគី ។ ជាក់ស្តែង ជប៉ុន, អាមេរិក, អូស្ត្រាលី និងកូរ៉េ បានបើកផ្តល់ធនធានប្រមាណ ២៥០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០១៥-២០១៨ ។

ពិនិត្យជារួម ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ បានកើនឡើង ដោយសារកំណើនបើកផ្តល់របស់ភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិ, ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នៃទ្វីបអឺរ៉ុប និងជប៉ុន ។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងបារាំង គឺជាដៃគូសំខាន់ដែលបានបើកផ្តល់ ១៩%នៃធនធានសរុប ។ រីឯជប៉ុនបានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានប្រមាណ ១/១០ នៃធនធានសរុបក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ។ ទោះបីការបើកផ្តល់របស់សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ បានធ្លាក់ចុះបន្តិច ក៏សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិននៅតែជាដៃគូសំខាន់ ដែលបានបើកផ្តល់ ២២៤ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ១៧% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ។

|               |      |      |      |      |      |      |      |      |      |                   |                  |
|---------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|-------------------|------------------|
| ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017<br>ពាន់ស្មាន | 2018<br>ព្យាករណ៍ |
|---------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|-------------------|------------------|

| <b>ភាគីងារអង្គការសហប្រជាជាតិ</b> |              |               |               |               |               |               |               |               |               |               |               |
|----------------------------------|--------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total Programmes                 | 118.8        | 148.9         | 114.0         | 89.5          | 88.1          | -             | 107.2         | 93.7          | 93.4          | -             | -             |
| Total Own Funds                  | 73.2         | 101.8         | 73.9          | 56.5          | 53.7          | 49.8          | 53.9          | 47.2          | 63.2          | 76.3          | 57.0          |
| <b>ដៃគូពហុភាគី</b>               |              |               |               |               |               |               |               |               |               |               |               |
| World Bank                       | 41.7         | 60.4          | 56.9          | 73.8          | 66.0          | 35.5          | 50.6          | 17.6          | 20.1          | 39.7          | 54.2          |
| Asian Development Bank           | 145.7        | 89.4          | 75.4          | 126.9         | 82.0          | 171.4         | 129.8         | 137.2         | 109.9         | 146.0         | 181.2         |
| GAVI Alliance                    | -            | 1.7           | 3.6           | 6.7           | 4.9           | 10.7          | 5.5           | 19.0          | 10.2          | 10.9          | 9.2           |
| Global Fund                      | 38.6         | 46.5          | 61.2          | 60.2          | 20.1          | 45.4          | 54.6          | 33.3          | 28.2          | 71.7          | -             |
| <b>សរុប</b>                      | <b>299.2</b> | <b>299.7</b>  | <b>270.9</b>  | <b>324.1</b>  | <b>226.8</b>  | <b>312.8</b>  | <b>294.4</b>  | <b>254.3</b>  | <b>231.5</b>  | <b>344.6</b>  | <b>301.6</b>  |
| <b>សហភាពអឺរ៉ុប</b>               |              |               |               |               |               |               |               |               |               |               |               |
| European Commission              | 48.4         | 49.4          | 32.9          | 61.0          | 41.6          | 36.6          | 70.3          | 55.8          | 56.0          | 59.8          | 26.7          |
| Czech Republic                   | 0.0          | -             | -             | -             | -             | -             | 1.2           | 1.2           | 1.3           | 1.2           | -             |
| France                           | 29.8         | 25.4          | 22.4          | 19.5          | 24.8          | 17.8          | 59.5          | 63.3          | 31.9          | 103.3         | 40.6          |
| Germany                          | 36.6         | 27.9          | 35.3          | 43.7          | 44.6          | 34.3          | 29.8          | 25.8          | 48.4          | 36.5          | 29.7          |
| Ireland                          | -            | 0.7           | 0.7           | 0.7           | 0.3           | 1.2           | 0.7           | 0.6           | 0.6           | 1.3           | 1.3           |
| Sweden                           | 15.9         | 22.8          | 24.7          | 28.6          | 30.2          | 33.8          | 33.0          | 21.8          | 30.1          | 20.3          | 13.0          |
| United Kingdom                   | 29.6         | 32.6          | 24.7          | 34.2          | 28.2          | 13.7          | 0.1           | 0.2           | 1.6           | 2.3           | 0.3           |
| Other EU Member States           | 30.7         | 41.9          | 52.0          | 48.3          | 18.2          | 9.9           | 6.0           | -             | -             | -             | -             |
| <b>សរុប</b>                      | <b>191.0</b> | <b>200.7</b>  | <b>192.7</b>  | <b>236.1</b>  | <b>187.9</b>  | <b>147.3</b>  | <b>200.6</b>  | <b>168.7</b>  | <b>169.8</b>  | <b>224.6</b>  | <b>111.6</b>  |
| <b>ដៃគូទ្វេភាគីដទៃទៀត</b>        |              |               |               |               |               |               |               |               |               |               |               |
| Australia                        | 49.1         | 47.8          | 63.4          | 78.2          | 79.5          | 59.3          | 64.9          | 55.9          | 51.9          | 56.3          | 41.3          |
| Canada                           | 11.5         | 16.7          | 12.8          | 18.5          | 20.5          | 11.8          | 5.7           | 3.8           | 3.0           | 1.6           | 0.7           |
| China                            | 95.4         | 114.7         | 154.1         | 332.0         | 460.7         | 436.6         | 347.8         | 339.4         | 265.3         | 223.5         | 251.4         |
| Japan                            | 126.4        | 134.0         | 140.0         | 114.4         | 172.3         | 130.8         | 111.4         | 110.4         | 119.7         | 126.4         | 168.0         |
| New Zealand                      | 2.8          | 2.3           | 5.2           | 4.4           | 3.8           | 3.2           | 6.0           | 4.9           | 4.0           | 5.3           | 5.5           |
| Republic of Korea                | 33.0         | 15.8          | 35.2          | 45.3          | 46.2          | 50.1          | 80.3          | 61.7          | 31.9          | 51.2          | 24.6          |
| Switzerland                      | 3.9          | 3.0           | 3.1           | 4.5           | 4.3           | 7.8           | 11.8          | 13.0          | 15.8          | 13.8          | 10.0          |
| United States of America         | 55.7         | 56.9          | 63.3          | 64.4          | 85.0          | 93.5          | 91.6          | 101.0         | 71.1          | 76.0          | 35.7          |
| <b>សរុប</b>                      | <b>377.6</b> | <b>391.3</b>  | <b>477.2</b>  | <b>661.8</b>  | <b>872.3</b>  | <b>793.1</b>  | <b>719.6</b>  | <b>690.0</b>  | <b>562.6</b>  | <b>554.2</b>  | <b>537.2</b>  |
| <b>NGOs (ធនធានផ្ទាល់)</b>        | <b>110.8</b> | <b>108.5</b>  | <b>165.0</b>  | <b>200.7</b>  | <b>212.3</b>  | <b>220.8</b>  | <b>230.7</b>  | <b>237.7</b>  | <b>250.3</b>  | <b>211.3</b>  | <b>122.7</b>  |
| <b>គម្រោងពុំទាន់អនុវត្ត</b>      |              |               |               |               |               |               |               |               |               | <b>14.2</b>   | <b>147.2</b>  |
| <b>សរុប</b>                      | <b>978.5</b> | <b>1000.2</b> | <b>1105.8</b> | <b>1422.6</b> | <b>1499.2</b> | <b>1473.9</b> | <b>1445.2</b> | <b>1350.7</b> | <b>1214.2</b> | <b>1348.9</b> | <b>1220.3</b> |

តារាងទី ៣.១ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០០៨-២០១៨ (លានដុល្លារ)

**ការវិវត្តនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០០៨-២០១៨**

ការអភិវឌ្ឍជាអភិក្រមទូលំទូលាយ ។ ក្នុងន័យនេះ ដើម្បីរំលេចអំពីកិច្ចការរួមគ្នារវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ, ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានត្រូវបានវិភាគ តាមវិស័យ និងអនុវិស័យអាទិភាព ដូចមានចែងក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ដែលអាចឆ្លុះបញ្ចាំង អំពីកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

តារាងទី ៣.២ បង្ហាញអំពីការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ឆ្នាំ ២០០៨-២០១៨ ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ វិស័យ សង្គមកិច្ចបានទទួលហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងវិស័យដទៃ ស្មើ ៣៩% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ហើយបន្ទាប់មក គឺវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ២៩%, វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ១៩% និងអន្តរវិស័យ ១៣% ។

តារាងទី ៣.២ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០០៨-២០១៨ (លានដុល្លារ)



| វិស័យ                                 | 2008         | 2009           | 2010           | 2011           | 2012           | 2013           | 2014           | 2015           | 2016           | 2017<br>ប៉ាន់ស្មាន | 2018<br>ព្យាករណ៍ |
|---------------------------------------|--------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|--------------------|------------------|
| <b>វិស័យសង្គមកិច្ច</b>                |              |                |                |                |                |                |                |                |                |                    |                  |
| សុខាភិបាល                             | 136.7        | 161.8          | 211.4          | 205.3          | 203.0          | 203.2          | 204.8          | 203.7          | 209.3          | 213.8              | 102.0            |
| អប់រំ                                 | 100.5        | 95.5           | 115.6          | 154.6          | 135.3          | 140.4          | 167.1          | 174.9          | 171.3          | 148.2              | 90.3             |
| ប្តី/អេដស៍                            | 57.9         | 56.3           | 46.4           | 69.4           | 33.5           | 34.7           | 45.8           | 30.2           | 23.2           | 32.2               | 6.4              |
| សហគមន៍ និងសុខុមាលភាពសង្គម             | 51.7         | 54.5           | 58.9           | 138.2          | 136.4          | 81.1           | 84.8           | 98.6           | 65.9           | 53.9               | 36.5             |
| <b>សរុប</b>                           | <b>346.8</b> | <b>368.1</b>   | <b>432.3</b>   | <b>567.5</b>   | <b>508.2</b>   | <b>459.4</b>   | <b>502.5</b>   | <b>507.4</b>   | <b>469.7</b>   | <b>448.1</b>       | <b>235.2</b>     |
| <b>វិស័យសេដ្ឋកិច្ច</b>                |              |                |                |                |                |                |                |                |                |                    |                  |
| កសិកម្ម                               | 46.1         | 80.9           | 90.4           | 144.9          | 185.4          | 184.4          | 218.1          | 171.0          | 142.0          | 181.7              | 173.9            |
| អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ                         | 56.8         | 64.4           | 67.8           | 48.6           | 81.3           | 77.0           | 85.5           | 93.6           | 67.6           | 74.8               | 73.9             |
| កម្មន្តសាល ប៊ី និងពាណិជ្ជកម្ម         | 24.5         | 11.1           | 9.0            | 13.4           | 11.4           | 11.1           | 3.2            | 4.5            | 5.3            | 18.3               | 1.3              |
| សេវាកម្មធនាគារ និងធុរកិច្ច            | 44.9         | 12.8           | 30.9           | 73.1           | 4.0            | 43.8           | 14.3           | 27.0           | 14.0           | 14.8               | 4.5              |
| នគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង          | 4.5          | 16.1           | 10.9           | 2.7            | 11.9           | 0.3            | 6.6            | 7.4            | 6.0            | 12.1               | 24.1             |
| <b>សរុប</b>                           | <b>176.8</b> | <b>185.3</b>   | <b>209.0</b>   | <b>282.7</b>   | <b>294.0</b>   | <b>316.6</b>   | <b>327.7</b>   | <b>303.5</b>   | <b>234.9</b>   | <b>301.7</b>       | <b>277.7</b>     |
| <b>វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ</b>        |              |                |                |                |                |                |                |                |                |                    |                  |
| ដឹកជញ្ជូន                             | 161.9        | 180.3          | 184.7          | 271.2          | 383.6          | 379.0          | 309.4          | 286.8          | 164.3          | 216.6              | 226.3            |
| ទឹកស្អាត និងអនាម័យ                    | 25.5         | 17.3           | 24.4           | 36.1           | 52.3           | 59.3           | 63.7           | 37.8           | 39.0           | 75.7               | 37.5             |
| ថាមពល និងអគ្គិសនី                     | 32.8         | 21.7           | 41.5           | 57.3           | 66.7           | 59.9           | 66.5           | 54.8           | 138.8          | 88.6               | 136.1            |
| ព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍                | 7.1          | 7.5            | 1.8            | 0.2            | 1.3            | 3.0            | 10.8           | 5.0            | 12.5           | 0.9                | -                |
| <b>សរុប</b>                           | <b>227.3</b> | <b>226.8</b>   | <b>252.4</b>   | <b>364.8</b>   | <b>503.9</b>   | <b>501.2</b>   | <b>450.4</b>   | <b>384.4</b>   | <b>354.6</b>   | <b>381.8</b>       | <b>399.9</b>     |
| <b>អន្តរវិស័យ</b>                     |              |                |                |                |                |                |                |                |                |                    |                  |
| យេនឌ័រ                                | 5.5          | 5.2            | 6.0            | 6.4            | 8.7            | 9.8            | 8.5            | 6.1            | 6.4            | 3.8                | 2.3              |
| ទេសចរណ៍                               | 5.0          | 6.0            | 4.0            | 2.2            | 0.8            | 0.7            | 0.6            | 1.8            | 1.4            | 17.2               | 9.8              |
| បរិស្ថាន និងចីរភាព                    | 16.7         | 11.5           | 36.8           | 18.1           | 14.2           | 24.3           | 26.8           | 33.1           | 29.5           | 19.0               | 16.5             |
| ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ                 | -            | 9.1            | 5.3            | 5.9            | 7.3            | 8.8            | 7.0            | 7.7            | 8.1            | 11.3               | 14.5             |
| វប្បធម៌ និងសិល្បៈ                     | 6.3          | 5.9            | 6.2            | 4.3            | 4.6            | 4.6            | 5.5            | 6.2            | 3.8            | 4.6                | 39.7             |
| អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល                | 118.5        | 126.0          | 113.5          | 111.9          | 100.7          | 117.7          | 84.3           | 77.8           | 101.7          | 83.1               | 53.1             |
| ការគាំទ្រថវិកា និងជញ្ជីងទូទាត់        | 21.9         | 20.5           | 0.3            | 0.3            | 14.8           | -              | -              | -              | -              | -                  | -                |
| ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់<br>និងស្បៀងអាហារ | 16.0         | 11.1           | 14.8           | 25.5           | 25.0           | 19.3           | 25.2           | 14.8           | 1.3            | 0.3                | -                |
| <b>សរុប</b>                           | <b>189.9</b> | <b>195.3</b>   | <b>186.9</b>   | <b>174.6</b>   | <b>176.1</b>   | <b>185.2</b>   | <b>157.9</b>   | <b>147.5</b>   | <b>152.2</b>   | <b>139.3</b>       | <b>135.9</b>     |
| ផ្សេងៗ                                | 37.5         | 24.6           | 25.1           | 32.9           | 17.0           | 11.6           | 6.9            | 7.8            | 2.9            | 63.8               | 24.5             |
| គម្រោងពុំទាន់អនុវត្ត                  |              |                |                |                |                |                |                |                |                | 14.2               | 147.2            |
| <b>សរុប</b>                           | <b>978.3</b> | <b>1,000.1</b> | <b>1,105.7</b> | <b>1,422.5</b> | <b>1,499.2</b> | <b>1,474.0</b> | <b>1,445.4</b> | <b>1,350.6</b> | <b>1,214.3</b> | <b>1,348.9</b>     | <b>1,220.4</b>   |

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ហិរញ្ញប្បទានសរុបបានកើន ៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ដោយសារការកើនឡើងនៃការបើកផ្តល់ក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ។ ជាក់ស្តែង ហិរញ្ញប្បទានក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចបានកើនពី ២៣៥ លានដុល្លារក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ៣០២ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ដោយសារកំណើនហិរញ្ញប្បទានក្នុងវិស័យកសិកម្ម, សេវាកម្មធនាគារ និងធុរកិច្ច និងនគរូបនីយកម្ម ។ ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ ចុងក្រោយនេះ ហិរញ្ញប្បទានក្នុងវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធពុំមានភាពនឹងនរ ដោយសារគម្រោងវិនិយោគធំៗមួយចំនួនបាន



បញ្ចប់ការដ្ឋានសាងសង់ ។ បន្ទាប់ពីបានកើនខ្ពស់បំផុតក្នុងឆ្នាំ ២០១២ (៥០៤ លានដុល្លារ) ហិរញ្ញប្បទាន ក្នុងវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៣៥៥ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ហើយបានកើនឡើងសារ ជាថ្មីដល់ ៣៨២ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ និង ៤០០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ដោយសារកំណើន ហិរញ្ញប្បទានក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន, ថាមពល និងវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ ។

ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០១៥-២០១៦ ហិរញ្ញប្បទានសរុបបានធ្លាក់ចុះ ១០% ហើយការបើកផ្តល់តាមវិស័យ ក៏មានការធ្លាក់ចុះដែរ ។ ទោះបីហិរញ្ញប្បទានបានកើនឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ប៉ុន្តែ ទំហំហិរញ្ញប្បទានក្នុងវិស័យ សង្គមកិច្ច និងអន្តរវិស័យពុំបានកើនឡើងឡើយ ហើយតាមការព្យាករណ៍ ទំហំហិរញ្ញប្បទានក្នុងវិស័យទាំង ពីរនេះនឹងបន្តធ្លាក់ចុះ ។

**និន្នាការសំខាន់ៗនៃការបើកផ្តល់កម្មសម្បទាន ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨**

ទន្ទឹមនឹងហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងមានទំហំនឹងនរ កំណើននៃកម្មសម្បទានបាននាំឱ្យហិរញ្ញប្បទាន សហប្រតិបត្តិការសរុប ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ កើនឡើង ។ តារាងទី ៣.៣ បង្ហាញពីនិន្នាការសំខាន់ៗនៃការបើក ផ្តល់កម្មសម្បទានតាមវិស័យ ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០១៤- ២០១៨ ។

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ កម្មសម្បទានមាន ៤២០ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៤៤% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប (មិនរាប់ បញ្ចូលធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល) ។ ដោយគិតបញ្ចូលគម្រោងដែលគ្រោងអនុវត្ត កម្ម សម្បទានបានកើនដល់ ៥២៦ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ដោយសារការបើកផ្តល់របស់សាធារណរដ្ឋបារាំង ក្នុងវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ ៤៥ លានដុល្លារ និងឧស្សាហូបនីយកម្ម និងការអប់រំបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ១៥ លានដុល្លារ ។ ជារួម កម្មសម្បទាននឹងបន្តកើនដល់ ៦១% នៃហិរញ្ញប្បទាន សរុបក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ដោយសារកម្មសម្បទានកើនឡើងខ្ពស់ក្នុងវិស័យកសិកម្ម, ថាមពល និងអគ្គិសនី ។

ក្នុងវិស័យទាំង ៧ ដែលទទួលកម្មសម្បទាន, វិស័យសំខាន់ ៤ គឺវិស័យដឹកជញ្ជូន, វិស័យកសិកម្ម, វិស័យថាមពល និងវិស័យទឹកស្អាត បានទទួលធនធានប្រមាណ ៨៦% នៃធនធានសរុបឆ្នាំ ២០១៤ ប៉ុន្តែអាច នឹងធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៨០% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ក្នុងពេលដែលមានវិស័យ ៩ ទៀតក៏បានទទួលកម្ម សម្បទាន ។ ដោយកម្មសម្បទានបានកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តអនុវត្តយ៉ាងម៉ត់ចត់នូវយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពី ការគ្រប់គ្រងបំណុល ដោយតម្រង់ទិសការប្រើប្រាស់ធនធាននេះសម្រាប់គាំទ្រគម្រោង និងវិស័យអាទិភាព ។

**តារាងទី ៣.៣ ការបើកផ្តល់កម្មសម្បទានតាមវិស័យឆ្នាំ ២០១៤- ២០១៨ (លានដុល្លារ)**

| វិស័យ              | 2014  | 2015  | 2016  | 2017  | 2018  | សរុប    |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|-------|---------|
| ដឹកជញ្ជូន          | 270.5 | 263.8 | 130.0 | 177.4 | 200.9 | 1,042.6 |
| កសិកម្ម            | 143.2 | 107.9 | 79.1  | 105.2 | 161.9 | 597.3   |
| ថាមពល និងអគ្គិសនី  | 44.5  | 48.7  | 133.5 | 80.3  | 132.3 | 439.3   |
| ទឹកស្អាត និងអនាម័យ | 42.8  | 17.5  | 14.9  | 58.2  | 41.5  | 175.0   |

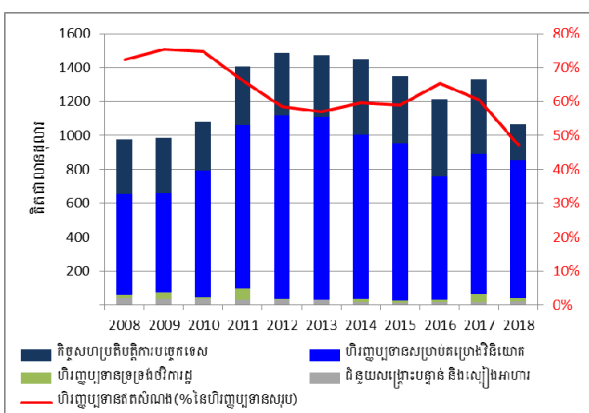
|                               |              |              |              |              |              |                |
|-------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|----------------|
| អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ                 | 29.1         | 39.8         | 6.2          | 18.6         | 26.6         | 120.3          |
| អប់រំ                         | 9.1          | 20.4         | 10.7         | 7.5          | 24.0         | 71.7           |
| សេវាកម្មធនាគារ និងធុរកិច្ច    | 5.0          | 22.2         | 9.0          | 8.2          | 15.0         | 59.4           |
| នគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង  | 0.6          | 0.7          | 2.8          | 8.1          | 46.7         | 58.8           |
| សហគមន៍ និងសុខុមាលភាពសង្គម     | 20.3         | 27.5         | -            | -            | -            | 47.8           |
| សុខាភិបាល                     | 9.6          | 0.0          | 7.5          | 6.2          | 10.6         | 33.9           |
| ទេសចរណ៍                       | 0.0          | 0.9          | 0.5          | 16.2         | 8.2          | 25.7           |
| ព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍        | 8.5          | 4.9          | 12.0         | -            | -            | 25.3           |
| អភិបាលកិច្ច                   | -            | -            | 14.4         | 0.4          | 1.9          | 16.6           |
| កម្មន្តសាល រ៉ែ និងពាណិជ្ជកម្ម | -            | -            | -            | 14.6         | 2.0          | 16.6           |
| បរិស្ថាន និងការអភិរក្ស        | -            | -            | -            | -            | 1.5          | 1.5            |
| ផ្សេងៗ                        | -            | 0.8          | -            | 24.9         | -            | 25.7           |
| <b>សរុប</b>                   | <b>583.1</b> | <b>555.1</b> | <b>420.6</b> | <b>525.8</b> | <b>672.9</b> | <b>2,757.5</b> |

**ទម្រង់នៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០០៨-២០១៨**

ដោយសារសមាសភាគនៃហិរញ្ញប្បទានមានការប្រែប្រួល ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០០៨-២០១៨ ទម្រង់នៃការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក៏មានការផ្លាស់ប្តូរផងដែរ ។ ក្នុងរយៈពេលនៃរបាយការណ៍នេះ ដៃគូបានប្រើប្រាស់ទម្រង់ ៤ ក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ខ្លួន ។ ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់វិនិយោគ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសបានក្តោបហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងគេ ដោយសារការគាំទ្រវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព សម្រាប់គាំទ្រការកែទម្រង់ និងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ។ ដោយឡែក ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងស្បៀងអាហារ ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ដោះស្រាយគ្រោះមហន្តរាយ ក្នុងពេលដែលហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ទ្រទ្រង់ថវិកា ត្រូវបានផ្តល់ស្ទើរទាំងស្រុង សម្រាប់គាំទ្រវិស័យអប់រំ ។

គំនូរទី ៣.៣ បង្ហាញថា ចាប់ពីឆ្នាំ ២០០៨ ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់វិនិយោគមានទំហំធំជាងគេ ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១១ ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់វិនិយោគបានបន្តកើនឡើងរហូតដល់ ១ ០០០ លានដុល្លារ ដោយសារការកើនឡើងនៃកម្មវិធីសម្បទានពីសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ។

**គំនូរទី ៣.៣ ទម្រង់នៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០០៨-២០១៨**



រីឯកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសបានរក្សាទំហំនិងនរ ប្រមាណ ៣២១ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កំណើនកម្មវិធីសម្បទានក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ និងឆ្នាំ ២០១៨ បាននាំឱ្យអនុបាតនៃហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស ធៀបនឹងហិរញ្ញប្ប-

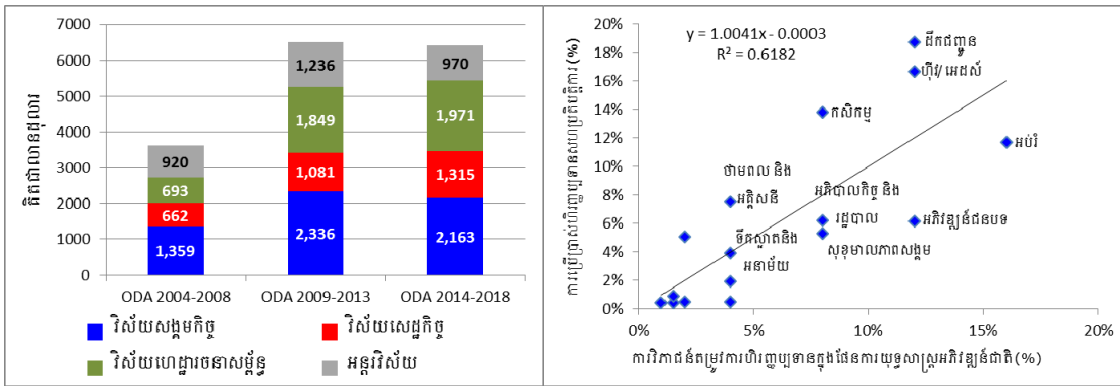
ទានសរុប ធ្លាក់ចុះពី ៣៨% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ មកត្រឹម ៣៣% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧- ២០១៨ ។ គំនូសខ្សែបន្ទាត់ ក្រហមក្នុងគំនូរទី ៣.៣ បង្ហាញថា ទំហំហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ធៀបនឹងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ សរុប បានធ្លាក់ចុះពី ៧២% ក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ មក ៦១% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ។

**ការតម្រឹមហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាទិភាពជាតិ**

រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាច្រើនជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងគោលដៅតម្រឹម ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាទិភាពជាតិ ។ ជាក់ស្តែង គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍ កម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (គ.ជ.ន/ក.អ.ក) ដែលជាសេនាធិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងកិច្ចការ សម្របសម្រួលហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ បានដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគី ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីតម្រឹមធនធានសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយនឹងអាទិភាពដែលមានចែងក្នុងផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ ២០១៤- ២០១៨ ។

**គំនូរទី ៣.៤ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យសម្រាប់អនុវត្ត ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ជាមួយផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ**

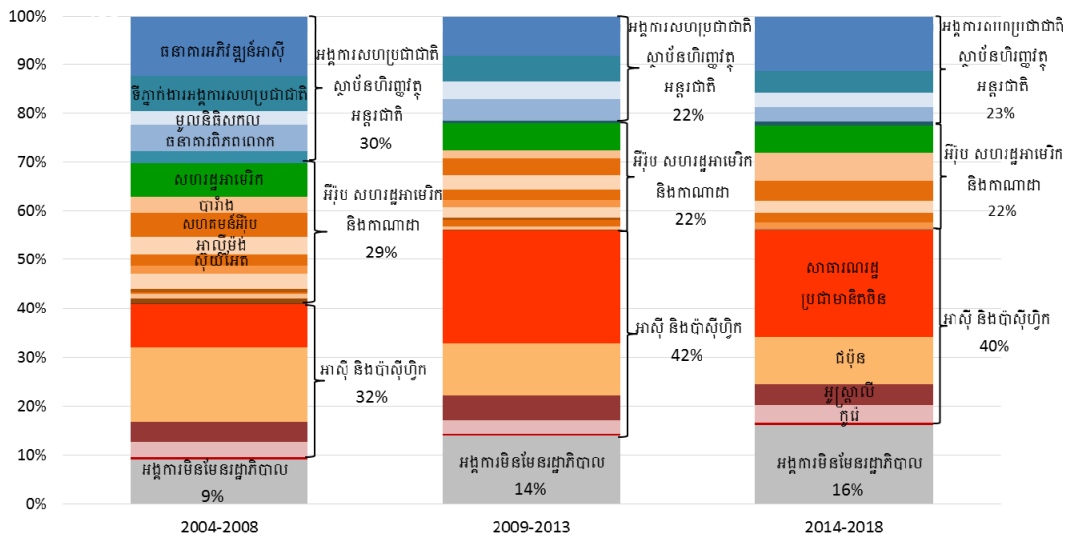
**គំនូរទី ៣.៥ ការតម្រឹមហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ**



គំនូរទី៣.៤ បង្ហាញអំពីតម្រូវការ និងការគាំទ្រហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ លទ្ធផលបង្ហាញថា ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ៦ ៤២០ លានដុល្លារ ត្រូវបានបើកផ្តល់ សម្រាប់គាំទ្រផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ ២០១៤- ២០១៨ ដែលត្រូវការធនធានហូតដល់ ៧ ៥៩០ លានដុល្លារ ។

វិស័យថាមពល, វិស័យកសិកម្ម និងវិស័យដឹកជញ្ជូន បានទទួលធនធានលើសពីតម្រូវការ ៦០%, ៤៦% និង ៣២% (គំនូរទី ៣.៥) ។ រីឯវិស័យដទៃទៀត ដូចជាវិស័យអប់រំបានទទួលហិរញ្ញប្បទានតិច ជាងតម្រូវការ ហើយទាមទារឱ្យដៃគូអភិវឌ្ឍន៍គាំទ្របន្ថែម ដើម្បីរួមចំណែកលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ជាតិក្នុងកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍ ។

**គំនូរទី ៣.៦ ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ**



គំនូរទី ៣.៦ បង្ហាញថា ដៃគូក្នុងតំបន់អាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិកបានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងគេ ប្រមាណ ៤០% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ។ បន្ទាប់មក គឺដៃគូពហុភាគី ២៣%, ដៃគូទ្វេភាគី ២២% និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ១៦% ។ បើធៀបនឹងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ដំណាក់កាលមុន ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នៃទ្វីបអឺរ៉ុប និងអាមេរិកខាងជើង រក្សាបានទំហំនឹងនរ ។ ទោះបីហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូនៃបណ្តាប្រទេសអាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិកធ្លាក់ចុះបន្តិច ប៉ុន្តែរក្សាទំហំខ្ពស់ជាងដៃគូ ដទៃទៀត ។

**ការចូលរួមរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ**

ដើម្បីពង្រឹងភាពជាដៃគូដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេស ចម្រុះចំនួន ១៩ ដើម្បីសម្របសម្រួលកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យសំខាន់ៗទាំង ៤ នៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ គឺជាយន្តការសម្របសម្រួលការងារជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ នៅ កម្រិតវិស័យ ក្រោមការដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកំណត់អាទិភាព និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុង ការអនុវត្តគម្រោង ព្រមទាំងរៀបចំ និងអនុវត្តស្ថាប័នតាមដានរួមគ្នាតាមវិស័យ ។

តារាងទី ៣.៤ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និងសកម្មភាពរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ឆ្នាំ ២០១៧

| ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ  | ការបើកផ្តល់ ឆ្នាំ ២០១៧ (លានដុល្លារ) | ចំនួនដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចូលរួម | ចំនួនគម្រោងសម្របសម្រួល ដោយក្រុមការងារ | ចំនួនគម្រោង ជាមធ្យម |
|-----------------------------|-------------------------------------|--------------------------|---------------------------------------|---------------------|
| <b>វិស័យសង្គមកិច្ច</b>      |                                     |                          |                                       |                     |
| Health                      | 124.2                               | 14                       | 42                                    | 3.0                 |
| HIV/AIDS                    | 26.1                                | 4                        | 6                                     | 4.3                 |
| Education                   | 57.1                                | 12                       | 29                                    | 2.0                 |
| Food Security and Nutrition | 16.0                                | 5                        | 8                                     | 2.0                 |

|                                                                                   |               |            |            |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------|------------|------------|
| Rural Water & Sanitation                                                          | 14.2          | 4          | 10         | 1.4        |
| <b>សរុប</b>                                                                       | <b>237.5</b>  | <b>39</b>  | <b>95</b>  | <b>2.5</b> |
| <b>វិស័យសេដ្ឋកិច្ច</b>                                                            |               |            |            |            |
| Agricultural and Water                                                            | 111.4         | 14         | 58         | 1.9        |
| Fisheries                                                                         | 4.7           | 4          | 9          | 0.5        |
| Forestry                                                                          | 10.1          | 6          | 13         | 0.8        |
| Land                                                                              | 1.3           | 3          | 4          | 0.3        |
| Mine Action                                                                       | 10.7          | 6          | 8          | 1.3        |
| Private Sector Development                                                        | 4.8           | 3          | 3          | 1.6        |
| <b>សរុប</b>                                                                       | <b>143.0</b>  | <b>36</b>  | <b>95</b>  | <b>1.5</b> |
| <b>វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ</b>                                                    |               |            |            |            |
| Infrastructure Regional Integration                                               | 258.1         | 8          | 54         | 4.8        |
| <b>សរុប</b>                                                                       | <b>258.1</b>  | <b>8</b>   | <b>54</b>  | <b>4.8</b> |
| <b>អន្តរវិស័យ និងរដ្ឋបាល</b>                                                      |               |            |            |            |
| Public Administrative Reform                                                      | 1.1           | 2          | 2          | 0.5        |
| Public Financial Management                                                       | 19.0          | 8          | 14         | 1.4        |
| Decentralisation and Deconcentration                                              | 21.6          | 9          | 16         | 1.4        |
| Gender                                                                            | 1.9           | 7          | 7          | 0.3        |
| Legal and Judicial Reform                                                         | 6.4           | 5          | 6          | 1.1        |
| Partnership and Harmonisation                                                     | 0.0           | 1          | 1          | 0.0        |
| Planning and Poverty Reduction                                                    | 4.5           | 6          | 6          | 0.8        |
| <b>សរុប</b>                                                                       | <b>54.6</b>   | <b>38</b>  | <b>52</b>  | <b>1.0</b> |
| <b>សរុបធនធានដែលសម្របសម្រួលដោយ<br/>ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ</b>                  | <b>693.2</b>  | <b>121</b> | <b>296</b> | <b>2.3</b> |
| <b>សរុបធនធានដែលមិនស្ថិតក្រោមការសម្រប<br/>សម្រួលរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ</b> | <b>430.2</b>  | <b>26</b>  | <b>316</b> | <b>1.4</b> |
| <b>សរុប</b>                                                                       | <b>1123.4</b> | <b>147</b> | <b>612</b> | <b>1.8</b> |

តារាងទី ៣.៤ បង្ហាញថា ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះទាំងអស់បានសម្របសម្រួល គម្រោងចំនួន ២៩៦ ស្មើនឹង ៦៩៣ លានដុល្លារ ។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះស្តីពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និង សមាហរណកម្មក្នុងតំបន់ បានសម្របសម្រួលធនធានធំជាងក្រុមការងារដទៃ ។ រីឯក្រុមការងារបច្ចេកទេស ចម្រុះដែលមានការចូលរួមច្រើនពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ មានដូចជា ក្រុមការងារវិស័យកសិកម្ម និងទឹក, វិស័យ សុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ ដែលមានដៃគូចំនួន ១២-១៤ ចូលរួមគាំទ្រវិស័យនីមួយៗ ។ ក្រុមការងារស្តីពី វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ និងក្រុមការងារស្តីពីការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ទទួលបាន កិច្ចសម្របសម្រួលច្រើនជាងក្រុមការងារដទៃ ដោយគម្រោងដែលក្រុមការងារទាំងនេះសម្របសម្រួលមាន ទំហំធំ និងមានចំនួនច្រើន ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ជាងពាក់កណ្តាលនៃចំនួនគម្រោងទាំងអស់ (៣១៦/៦១២ គម្រោង) ដែលទទួលបានធនធានស្មើនឹង ៣០% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប មិនស្ថិតក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ ក្រុមការងារជាក់លាក់ណាមួយឡើយ ។ ក្នុងន័យនេះ ការបង្កើតយន្តការសម្របសម្រួល ដែលមិនស្ថិតក្រោម យន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ គឺជាការចាំបាច់ដើម្បីសម្របសម្រួលការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះ ។

ទិន្នន័យតាមគម្រោងដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យ គឺជាមូលដ្ឋានសម្រាប់រំលេចអំពី សកម្មភាព និងការគាំទ្ររបស់ពួកគេ ក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះនីមួយៗ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់

អំពីកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងការគាំទ្រក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ និងជួយពង្រឹងភាពជាដៃគូ ទោះបីដៃគូទាំងនោះពុំមានគម្រោង ឬមិនបានផ្តល់ធនធានគាំទ្រជាក់លាក់ក៏ដោយ ។ ជាក់ស្តែង ដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់គឺជាសមាជិកនៃក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះស្តីពីភាពជាដៃគូ និងសុខដុមនីយកម្ម ប៉ុន្តែ មានតែដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ១ និងគម្រោង ១ ប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទាន សហប្រតិបត្តិការ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាសមាជិករបស់ក្រុមការងារ ប៉ុន្តែ សកម្មភាព និងការគាំទ្ររបស់ពួកគេ ពុំបានរំលេចក្នុងរបាយការណ៍វិភាគនេះឡើយ ។

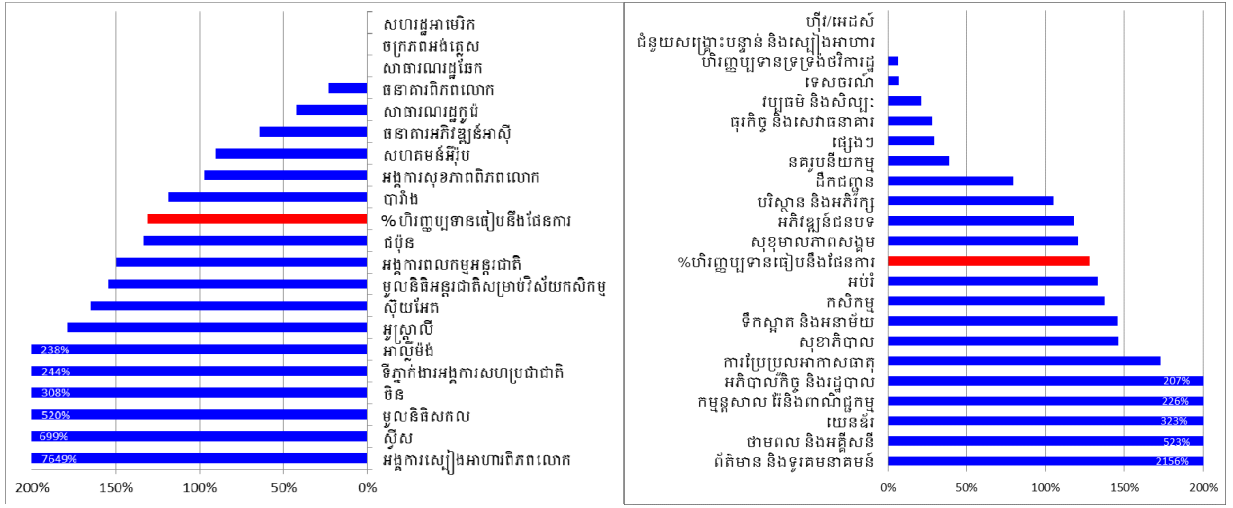
**ភាពទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ឆ្នាំ ២០១៦**

ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់សុក្រឹតភាពនៃការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជឿទុកចិត្តនៃធនធាន រាជរដ្ឋាភិបាលបានសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានដែលពួកគេបាន គ្រោងបើកផ្តល់តាមវិស័យនីមួយៗ ។ ក្នុងន័យនេះ គ.ជ.ន/ក.អ.ក បានព្យាករណ៍អំពីផែនការបើកផ្តល់ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ សម្រាប់រយៈពេល ១- ៣ ឆ្នាំខាងមុខ ដើម្បីជូនដំណឹងដល់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ពិនិត្យ និងវិភាគផែនការទាំងនេះក្នុងថវិកាជាតិប្រចាំឆ្នាំ ។

សូចនាករមួយចំនួនត្រូវបានប្រើប្រាស់ សម្រាប់កំណត់ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទានតាម គម្រោងនីមួយៗ ។ ទី១) គម្រោងរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវគាំទ្រវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ទី២) គម្រោងត្រូវ បញ្ជាក់អំពីផែនការបើកផ្តល់ធនធានសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់ ឬ ៣ ឆ្នាំខាងមុខ ។ អនុបាតនៃភាពអាចទស្សន៍ទាយ បាន គឺជាផលធៀបរវាងផែនការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និងការបើកផ្តល់ជាក់ស្តែងតាមឆ្នាំនីមួយៗ ។ លទ្ធផលល្អបំផុតនៃភាពទស្សន៍ទាយបាន គឺ ១០០% ខណៈដែលកម្រិតល្ងើងត្រូវស្ថិតក្នុងរង្វង់ ៣០% ធៀប នឹងផែនការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ។

គំនូរទី ៣.៧ បង្ហាញអំពីលទ្ធផលជាភាគរយនៃភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននូវហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៦ ។ លទ្ធផលនេះ គឺជាផលធៀបរវាងផែនការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ក្នុង ឆ្នាំ ២០១៦ ដែលបានកត់ត្រានាថ្ងៃទី ២១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ និងការបើកផ្តល់ជាក់ស្តែងក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ដែលបានកត់ត្រានាថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៧ ។

**គំនូរទី ៣.៧ ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននូវហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមវិស័យ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦**





លទ្ធផលបានបង្ហាញថា ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននូវហិរញ្ញប្បទាន ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ អាចជឿទុកចិត្តបាន ដោយសារការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានជាក់ស្តែង បានស្ថិតក្នុងកម្រិតល្អៗ ៣០% ធៀបនឹងផែនការបើកផ្តល់ ។ ក្នុងបណ្តាដែក្ខអភិវឌ្ឍន៍, ភាពអាចទស្សន៍ទាយបានរបស់សហគមន៍អឺរ៉ុប, បារាំង និងជប៉ុន មានកម្រិតល្អប្រសើរ ដោយសារអនុបាតនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានជាក់ស្តែង ធៀបនឹងផែនការ បានស្ថិតជិត ១០០% ។ បើពិនិត្យតាមវិស័យវិញ, វិស័យបរិស្ថាន និងការអភិរក្ស មានវឌ្ឍនភាពល្អ ដោយទទួលបានជាក់ស្តែង ត្រឹម ៥% ទាបជាងផែនការបើកផ្តល់ ។ រីឯវិស័យដទៃទៀត រួមមានវិស័យដឹកជញ្ជូន, វិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, វិស័យសហគមន៍ និងសុខុមាលភាពសង្គម ក៏មានវឌ្ឍនភាពល្អផងដែរ ។ ដោយឡែកដែក្ខអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យដែលស្ថិតក្នុងចំណុចខ្ពស់បំផុត និងទាបបំផុតនៃគំនូរទី ៣.៧ បង្ហាញអំពីកង្វះការយកចិត្តទុកដាក់របស់ដែក្ខក្នុងការព្យាករណ៍ធនធានរបស់ខ្លួន ។

**គណនេយ្យភាពទ្រទិសដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល**

សូចនាករតាមដានរួមគ្នា ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ត្រូវបានរៀបចំ ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល និងគណនេយ្យភាពទ្រទិសនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ហើយក៏ជាក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់កំណត់គោលដៅរយៈពេលវែង ដើម្បីសម្រេចទិសដៅដូចមានចែងក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ បន្ទាប់ពីបានពិនិត្យឡើងវិញនូវវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៥ គ.ជ.ន/ក.អ.ក បានស្នើក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះទាំងអស់ពិនិត្យឡើងវិញ និងកែសម្រួលសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ដោយពិនិត្យចំណុចដៅ, សូចនាករ, ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងគោលដៅ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៧-២០១៨ ទន្ទឹមនឹងការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, ការធ្វើមូលដ្ឋាននិយកម្មនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព និងការពិនិត្យ និងកែសម្រួលគោលនយោបាយតាមវិស័យ ។

នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំបណ្តាញក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ នាថ្ងៃទី ៦-៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧ ក្រសួង និងស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល និងដែក្ខអភិវឌ្ឍន៍ បានពិភាក្សាបញ្ហានានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ទាំងនៅកម្រិតជាតិ និងសកល ព្រមទាំងផ្តល់ធាតុចូលសំខាន់ៗ សម្រាប់លើកកម្ពស់លទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនៅកម្រិតជាតិ និងកម្រិតវិស័យ ពិសេសបានពិភាក្សាលើការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ។ ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះបានឯកភាព ក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ដោយផ្អែកលើ ÷ ក) អាទិភាពគន្លឹះដែលរំលេចក្នុងការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិនៃការ

អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, ខ) សង្គតិភាពជាមួយនឹងអាណត្តិការងារក្រសួង និងស្ថាប័នសាមី និង គ) បន្ថែមសូចនាករពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ។

យោងតាមលទ្ធផលទាំងនេះ គ.ជ.ន/ក.អ.ក បានរៀបចំបញ្ជីសូចនាករតាមដានរួមគ្នា សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៧-២០១៨ ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិក្នុងការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, ការធ្វើមូលដ្ឋានីយកម្មគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព, ការពិនិត្យឡើងវិញនូវគោលនយោបាយតាមវិស័យ និងគោលនយោបាយអាទិភាពដទៃទៀត ដូចជាគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។

**ការគាំទ្រតាមរាជធានី- ខេត្ត**

កម្ពុជាមានរាជធានី និងខេត្តសរុប ២៥ ដែលមានលក្ខណសម្បត្តិសេដ្ឋកិច្ច, សង្គម, បរិស្ថាន និងប្រជាសាស្ត្រខុសប្លែកពីគ្នា ។ ផ្នែកនេះនឹងវិភាគអំពីការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន សម្រាប់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍតាមបណ្តារាជធានី- ខេត្ត ។

តារាងទី ៣.៥ បង្ហាញថា ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ខេត្តចំនួន ១០ បានទទួលធនធាន ៤៦% នៃធនធានសរុបទន្ទឹមនឹងធនធានសម្រាប់បណ្តាគម្រោង ដែលមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ទូទាំងប្រទេស ចំនួន ៣៥% នៃធនធានសរុប ។ រាជធានីភ្នំពេញបានទទួលហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងគេ (១៩០ លានដុល្លារ) ។ បន្ទាប់មក គឺខេត្តសៀមរាប (៨៤ លានដុល្លារ), ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ (៧១ លានដុល្លារ) និងខេត្តបាត់ដំបង (៥៦ លានដុល្លារ) ។ លទ្ធផលទាំងនេះមានសង្គតិភាពជាមួយការកើនឡើងនៃហិរញ្ញប្បទានកម្ចីតាមវិស័យមួយចំនួន រួមមាន ÷ ធុរកិច្ច និងធនាគារ, នគរូបនីយកម្ម, ទឹកស្អាត និងអនាម័យ, កសិកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ។ ខេត្តស្វាយរៀង និងរតនៈគីរី ទទួលបានធនធានច្រើនជាងឆ្នាំកន្លងមក ដោយសារការគាំទ្រពីដៃគូសំខាន់ៗ រួមមានសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, ជប៉ុន និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ក្នុងវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ។

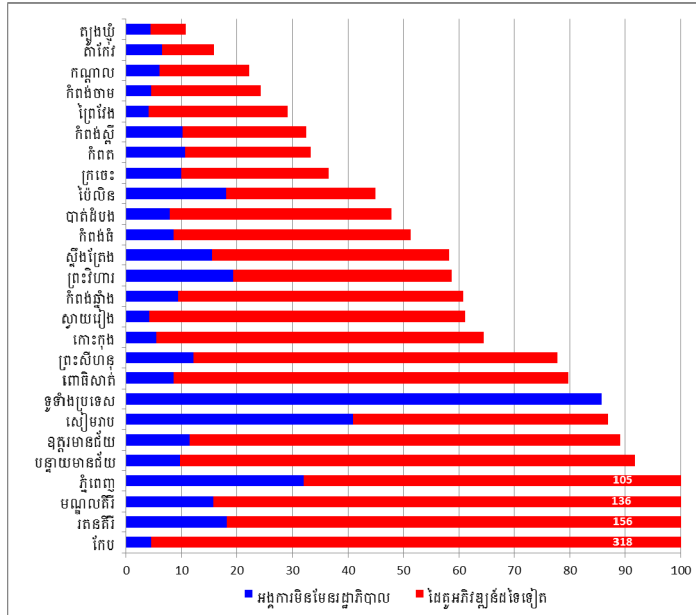
**តារាងទី ៣.៥ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមរាជធានី- ខេត្ត**

| រាជធានី- ខេត្ត | 2015    | 2016    | 2017<br>ប៉ាន់ស្មាន | 2018<br>ព្យាករណ៍ |
|----------------|---------|---------|--------------------|------------------|
| ភ្នំពេញ        | 118,589 | 122,647 | 189,344            | 119,211          |
| សៀមរាប         | 104,227 | 91,296  | 83,786             | 57,705           |
| បន្ទាយមានជ័យ   | 51,860  | 43,858  | 71,458             | 76,598           |
| បាត់ដំបង       | 90,274  | 66,301  | 56,728             | 51,375           |
| ស្វាយរៀង       | 9,187   | 13,426  | 38,025             | 31,589           |
| កំពង់ឆ្នាំង    | 49,730  | 43,398  | 37,422             | 36,492           |
| ពោធិសាត់       | 31,062  | 23,035  | 36,662             | 51,841           |
| ព្រៃវែង        | 42,311  | 29,715  | 36,281             | 23,539           |
| កំពង់ឆ្នាំង    | 30,967  | 24,803  | 35,865             | 63,667           |



|                     |                  |                  |                  |                  |
|---------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| រតនគិរី             | 8,230            | 6,446            | 31,021           | 22,043           |
| ទូទាំងប្រទេស        | 454,064          | 393,789          | 473,556          | 266,711          |
| ខេត្តត្បូងឃ្មុំ     | 360,231          | 355,489          | 244,526          | 272,295          |
| គម្រោងពុំទានអនុវត្ត | -                | -                | 14,233           | 147,246          |
| <b>សរុប</b>         | <b>1,350,732</b> | <b>1,214,203</b> | <b>1,348,907</b> | <b>1,220,312</b> |

**តំនូរទី ៣.៨ ការគាំទ្រតាមរាជធានី- ខេត្ត (ដុល្លារ/ប្រជាជនម្នាក់)**



តំនូរទី ៣.៨ បង្ហាញពីទំហំហិរញ្ញប្បទានដែលប្រជាជនម្នាក់ៗ បានទទួលតាមរាជធានី- ខេត្ត ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ខេត្តកែបបានទទួលហិរញ្ញប្បទានខ្ពស់ជាងគេ (៣១៨ ដុល្លារ ក្នុងប្រជាជនម្នាក់) និងបន្ទាប់មកគឺខេត្តរតនគិរី (១៥៦ ដុល្លារ) និងមណ្ឌលគិរី (១៣៦ ដុល្លារ) ដោយសារ ÷ ក) កម្មវិធីមានក្នុងវិស័យថាមពល, ទេសចរណ៍ និងដឹកជញ្ជូន និង ខ) ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងបរិស្ថាន ។

**ការគាំទ្ររបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ ២០១៧**

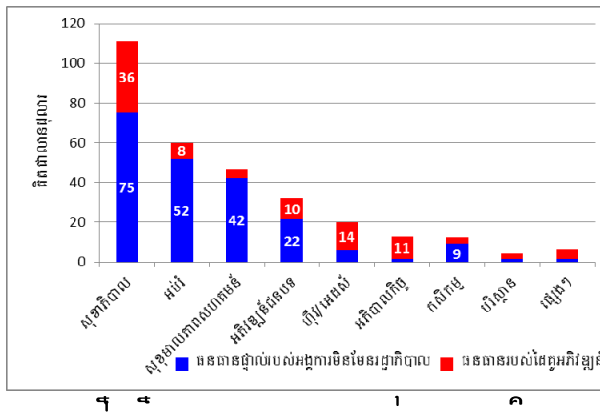
អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបានរួមចំណែកក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ តាមរយៈការរៀបចំធនធាន និងការអនុវត្តការងារ ដែលជួយបំពេញបន្ថែមដល់កិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។ តារាងទី ៣.៦ បង្ហាញថា ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤- ២០១៧ ធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការមិនមែនរាជរដ្ឋាភិបាល និងធនធានទទួលបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ មានប្រមាណ ៣០០- ៣៥០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ក្នុងនោះធនធានប្រមាណ ៨០% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានបើកផ្តល់សម្រាប់វិស័យសុខាភិបាល, អប់រំ, សុខុមាលភាពសហគមន៍ និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ។

**តារាងទី ៣.៦ ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឆ្នាំ ២០១៤- ២០១៧ (លានដុល្លារ)**

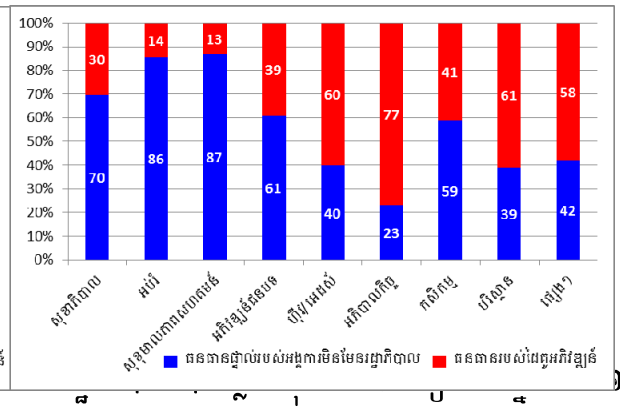
| វិស័យ            | 2014    |      |       | 2015    |      |       | 2016    |      |       | 2017    |      |       |
|------------------|---------|------|-------|---------|------|-------|---------|------|-------|---------|------|-------|
|                  | NGO Own | DPs  | Total | NGO Own | DPs  | Total | NGO Own | DPs  | Total | NGO Own | DPs  | Total |
| សុខាភិបាល        | ~100    | ~100 | ~200  | ~100    | ~100 | ~200  | ~100    | ~100 | ~200  | ~100    | ~100 | ~200  |
| អប់រំ            | ~50     | ~50  | ~100  | ~50     | ~50  | ~100  | ~50     | ~50  | ~100  | ~50     | ~50  | ~100  |
| សុខុមាលភាពសហគមន៍ | ~50     | ~50  | ~100  | ~50     | ~50  | ~100  | ~50     | ~50  | ~100  | ~50     | ~50  | ~100  |
| និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ | ~50     | ~50  | ~100  | ~50     | ~50  | ~100  | ~50     | ~50  | ~100  | ~50     | ~50  | ~100  |

|                 |              |              |              |              |              |              |              |              |              |              |             |              |
|-----------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|-------------|--------------|
| សុខាភិបាល       | 79.0         | 29.0         | 108.0        | 78.1         | 30.7         | 108.9        | 73.6         | 38.4         | 112.0        | 75.4         | 35.8        | 111.1        |
| អប់រំ           | 54.8         | 8.5          | 63.3         | 47.5         | 10.7         | 58.2         | 59.6         | 8.8          | 68.4         | 52.1         | 7.8         | 60.0         |
| សុខុមាលភាពសង្គម | 47.7         | 11.7         | 59.4         | 64.5         | 8.1          | 72.6         | 60.5         | 8.6          | 69.1         | 42.3         | 4.4         | 46.7         |
| អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ   | 15.1         | 18.0         | 33.1         | 24.4         | 13.6         | 38.0         | 25.6         | 13.4         | 39.0         | 21.5         | 10.4        | 32.0         |
| ហ្វឹរ/អេដស៍     | 11.6         | 10.4         | 21.9         | 5.6          | 9.7          | 15.3         | 5.5          | 9.9          | 15.4         | 6.1          | 13.8        | 19.9         |
| អភិបាលកិច្ច     | 2.9          | 6.3          | 9.3          | 2.2          | 7.2          | 9.4          | 3.3          | 9.1          | 12.4         | 1.7          | 11.2        | 12.9         |
| កសិកម្ម         | 7.4          | 7.5          | 14.9         | 7.0          | 7.5          | 14.5         | 12.6         | 6.8          | 19.5         | 8.9          | 3.5         | 12.4         |
| បរិស្ថាន        | 6.0          | 6.8          | 12.8         | 4.1          | 9.1          | 13.3         | 6.4          | 9.2          | 15.5         | 1.5          | 2.9         | 4.4          |
| ផ្សេងៗ          | 6.3          | 6.8          | 13.2         | 4.2          | 5.2          | 9.4          | 3.3          | 4.5          | 7.8          | 1.7          | 4.9         | 6.6          |
| <b>សរុប</b>     | <b>230.7</b> | <b>105.1</b> | <b>335.8</b> | <b>237.7</b> | <b>101.9</b> | <b>339.6</b> | <b>250.3</b> | <b>108.7</b> | <b>359.0</b> | <b>211.3</b> | <b>94.6</b> | <b>305.9</b> |

**តំនូរទី ៣.៩ ការគាំទ្រតាមវិស័យរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (លានដុល្លារ)**



**តំនូរទី ៣.១០ ភាគរយនៃធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៧**



ដោយសារការធ្លាក់ចុះនៃធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការ និងធនធានទទួលបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។ ក្នុងបណ្តាវិស័យសំខាន់ៗទាំង ៤, ធនធានសម្រាប់វិស័យសុខុមាលភាពសហគមន៍ បានចាប់ផ្តើមធ្លាក់ចុះ ដោយសារការធ្លាក់ចុះនៃធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ចំនួន ១៨ លានដុល្លារ និងការធ្លាក់ចុះនៃធនធានដែលទទួលបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ចំនួន ៤ លានដុល្លារ ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ។

តំនូរទី ៣.៩ បង្ហាញអំពីការបើកផ្តល់ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលតាមវិស័យ គិតទាំងធនធានផ្ទាល់ និងធនធានទទួលបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ។ ធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលភាគច្រើន ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យសុខាភិបាល, អប់រំ, អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, សុខុមាលភាពសហគមន៍ និងកសិកម្ម ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ធនធានដែលទទួលបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់វិស័យអភិបាលកិច្ច, សុខាភិបាល និងហ្វឹរ/អេដស៍ ។ តំនូរទី ៣.១០ បានបញ្ជាក់បន្ថែមពីទំហំធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គិតជាមធ្យម ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០១៤-២០១៧ ។

**តារាងទី ៣.៧ ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសំខាន់ៗ ឆ្នាំ ២០១៥-២០១៧ (លានដុល្លារ)**

| ឈ្មោះអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល                | 2015    |     |       | 2016    |     |       | 2017    |     |       |
|---------------------------------------------|---------|-----|-------|---------|-----|-------|---------|-----|-------|
|                                             | NGO Own | DPs | Total | NGO Own | DPs | Total | NGO Own | DPs | Total |
| Foundation Children's Hospital Kantha Bopha | 33.3    | 4.2 | 37.5  | 30.2    | 6.3 | 36.5  | 32.2    | 4.3 | 36.5  |
| World Vision Cambodia                       | 24.0    | 2.9 | 26.9  | 27.3    | 2.8 | 30.1  | 25.4    | 1.3 | 26.7  |

|                                                             |              |              |              |              |              |              |              |             |              |
|-------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|-------------|--------------|
| Save the Children International                             | 2.6          | 4.1          | 6.7          | 3.0          | 7.1          | 10.0         | 1.7          | 11.0        | 12.7         |
| Plan International                                          | 2.4          | 8.4          | 10.8         | 4.1          | 7.3          | 11.3         | 4.6          | 7.3         | 11.9         |
| University Research Co., LLC                                | -            | 5.8          | 5.8          | -            | 8.7          | 8.7          | -            | 9.8         | 9.8          |
| Khmer HIV/AIDS NGO Alliance                                 | -            | 7.4          | 7.4          | -            | 7.0          | 7.0          | -            | 8.0         | 8.0          |
| Cambodian Children's Fund                                   | 5.8          | -            | 5.8          | 8.1          | -            | 8.1          | 7.1          | -           | 7.1          |
| Reproductive Health Association of Cambodia                 | 0.7          | 2.0          | 2.7          | 0.7          | 0.9          | 1.6          | 5.4          | 0.4         | 5.8          |
| Angkor Hospital for Children                                | 5.2          | 0.0          | 5.2          | 5.8          | -            | 5.8          | 5.5          | -           | 5.5          |
| Hazardous Area Life Support Organisation Trust              | 0.1          | 4.5          | 4.6          | 0.1          | 4.2          | 4.2          | 0.1          | 4.8         | 4.8          |
| Sos Children's Villages of Cambodia                         | 2.4          | -            | 2.4          | 2.8          | -            | 2.8          | 4.7          | -           | 4.7          |
| Japan Relief for Cambodia and World Assistance for Cambodia | 4.9          | 0.3          | 5.2          | 4.8          | 0.3          | 5.2          | 4.0          | 0.3         | 4.3          |
| Population Services International                           | 0.0          | 0.2          | 0.3          | 4.6          | 1.5          | 6.1          | 4.1          | 0.0         | 4.1          |
| Room to Read                                                | 3.1          | -            | 3.1          | 3.6          | -            | 3.6          | 4.0          | -           | 4.0          |
| SNV Netherlands Development Organization                    | 1.5          | 3.4          | 4.8          | 0.5          | 3.6          | 4.1          | 0.4          | 3.6         | 4.0          |
| Pour un Sourire d'Enfant                                    | 7.2          | -            | 7.2          | 7.4          | -            | 7.4          | 4.0          | -           | 4.0          |
| Winrock Cambodia                                            | -            | 6.2          | 6.2          | -            | 7.9          | 7.9          | -            | 3.9         | 3.9          |
| International Development Enterprises Cambodia              | 1.1          | 2.2          | 3.3          | 1.2          | 2.5          | 3.7          | 3.3          | 0.4         | 3.8          |
| Reproductive and Child Health Alliance                      | 0.2          | 1.3          | 1.5          | -            | 3.2          | 3.2          | -            | 3.6         | 3.6          |
| Marie Stopes International Cambodia                         | 0.6          | 1.7          | 2.3          | 0.5          | 2.0          | 2.5          | 1.2          | 2.2         | 3.4          |
| Aide et Action, South-East Asia                             | -            | -            | -            | 3.4          | 0.0          | 3.4          | 3.3          | -           | 3.3          |
| Missionaries of Charity                                     | 0.4          | -            | 0.4          | 0.4          | -            | 0.4          | 3.3          | -           | 3.3          |
| Mines Advisory Group                                        | 1.4          | 0.8          | 2.2          | 1.4          | 1.1          | 2.5          | 1.5          | 1.4         | 2.9          |
| Family Health International                                 | -            | -            | -            | -            | -            | -            | -            | 2.8         | 2.8          |
| Asian Hope Cambodia                                         | 2.4          | -            | 2.4          | 2.5          | -            | 2.5          | 2.7          | -           | 2.7          |
| <b>NGOs ៧១ ទាំង ២៥</b>                                      | <b>99.3</b>  | <b>55.4</b>  | <b>154.7</b> | <b>112.1</b> | <b>66.4</b>  | <b>178.4</b> | <b>118.6</b> | <b>65.2</b> | <b>183.8</b> |
| <b>NGOs ៤៣៥ ផ្សេងទៀត</b>                                    | <b>138.4</b> | <b>46.6</b>  | <b>184.9</b> | <b>138.2</b> | <b>42.3</b>  | <b>180.6</b> | <b>92.7</b>  | <b>29.4</b> | <b>122.1</b> |
| <b>សរុបរួម</b>                                              | <b>237.7</b> | <b>101.9</b> | <b>339.6</b> | <b>250.3</b> | <b>108.7</b> | <b>359.0</b> | <b>211.3</b> | <b>94.6</b> | <b>305.9</b> |

តារាងទី ៣.៧ បង្ហាញថា ក្នុងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំនួន ៤៦០ ដែលបានផ្តល់របាយការណ៍មក គ.ជ.ន/ក.អ.ក ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧, អង្គការសំខាន់ ២៥ បានផ្តល់ធនធាន ១៨៤ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៦០% នៃ ធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ ក្នុងរយៈពេល ៣ ឆ្នាំចុងក្រោយ ២០១៥-២០១៧ អង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាលសំខាន់ ៣ គឺ ៖ មូលនិធិគន្ធបុប្ផាបានផ្តល់ធនធាន ៣៧ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ស្មើនឹង ១១% នៃធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ អង្គការទស្សនៈពិភពលោកបានបើកផ្តល់ធនធាន ២៨ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ស្មើនឹង ៨% នៃធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ រីឯអង្គការ ផ្តែនអន្តរជាតិបានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ១១ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ស្មើនឹង ៣% នៃធនធានសរុបរបស់ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។

**ជំពូក ៤**

**ស្ថានភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងអន្តរាគមន៍វិស័យ**

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ក្នុងទសវត្សរ៍កន្លងមក បាននាំឱ្យមានការប្រែប្រួលខាងរចនាសម្ព័ន្ធសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ដែលធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូររបៀបរស់នៅរបស់ប្រជាជន, ការរួមរស់សុខដុមរមនាក្នុងសង្គមជាតិ និងការទាញយកផលប្រយោជន៍ពីបរិស្ថានធម្មជាតិ ។ ដោយសារការអភិវឌ្ឍមានលក្ខណៈពហុវិស័យ រាជរដ្ឋាភិបាលស្វាគមន៍ចំពោះកិច្ចប្រឹងប្រែងនានាដែលនាំទៅដល់ការប្រែប្រួលជីវិតមាន ។ ក្នុងស្ថានភាពនេះ ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងគោលដៅតម្រង់ទិសកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព និងប្រឹងប្រែងដោះស្រាយការជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដែលបង្កឡើងដោយការប្រែប្រួលនេះ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាជន ។ លើមូលដ្ឋាននេះ ដោយសារចរិតអន្តរវិស័យ គម្រោងនីមួយៗអាចមានគោលដៅច្រើនសម្រាប់គាំទ្រដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

ការបង្កើនចំណេះដឹងស្តីពីការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ នឹងលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះ ។ ក្នុងស្ថានភាពនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីគាំទ្រការរៀបចំផែនការ, ការសម្របសម្រួល, ការតាមដាន និងវាយតម្លៃ ព្រមទាំងលើកកម្ពស់តម្លាភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន ។ ចំពោះគម្រោងអន្តរវិស័យ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អាចផ្តល់ព័ត៌មានពីការគាំទ្ររបស់ខ្លួនក្នុង «វិស័យគោល» និង «វិស័យសម្គាល់បន្ថែម» តាមរយៈកម្រងសំណួរក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ទោះបីគម្រោងនោះមិនគាំទ្រផ្ទាល់ដល់វិស័យជាក់លាក់ក៏ដោយ ។

ការចូលរួមរបស់គម្រោងនីមួយៗ អាចមិនមែនជាការផ្តល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុឡើយ ។ ក្នុងវិស័យយេនឌ័រ ការបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័រទៅក្នុងគម្រោងត្រូវបានចាត់ទុកជាឧត្តមានុវត្តន៍ ។ ការបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័រក្នុងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍បានជួយគាំទ្រដល់សមភាពយេនឌ័រ ទោះបីជាវិស័យគោលដែលគម្រោងគាំទ្រមិនមែនវិស័យយេនឌ័រក៏ដោយ ។

វិស័យសម្គាល់បន្ថែម គឺជាជម្រើសដែលអាចទទួលយកបានសម្រាប់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយដែលមានចរិតអន្តរវិស័យ និងមានគោលដៅគាំទ្រដល់វិស័យជាច្រើន បន្ថែមពីលើវិស័យគោលរបស់ខ្លួន ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ក៏ឧត្តមានុវត្តន៍នេះពុំអាចកំណត់ជាក់ស្តែងអំពីការវិភាជធនធានសម្រាប់គាំទ្រវិស័យទាំងនោះបានឡើយ ។ ដូច្នេះ ដើម្បីដោះស្រាយចំណុចខ្វះខាតខាងលើ ជំពូកនៃរបាយការណ៍នេះបានផ្អែកលើទិន្នន័យដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បាន ÷ ក) កំណត់គោលដៅបន្ថែមរបស់គម្រោង ដែលមិនមែនវិស័យគោល, ខ) កំណត់កម្រិតនៃការគាំទ្រពីទាបទៅមធ្យម និងខ្ពស់ ។ ការចាត់ថ្នាក់បែបនេះ គឺដើម្បីវាស់ស្ទង់អំពីកម្រិតនៃការគាំទ្រ

នៃគម្រោងនីមួយៗរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានគោលដៅច្រើន តាមវិស័យសម្គាល់បន្ថែម ក្នុងពេលរៀបចំ និងអនុវត្តគម្រោង ។

ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៥ វិស័យសម្គាល់បន្ថែមត្រូវបានរៀបចំចំនួន ១៨ ក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទាន សហប្រតិបត្តិការ (តារាងទី ៤.១) ។ ជំពូកនេះវិភាគអំពីទំហំធនធានក្នុងវិស័យសម្គាល់បន្ថែម ៣ (សមភាព យេនឌ័រ, ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន) ហើយបានវិភាគអំពីការប្តេជ្ញារបស់រាជ រដ្ឋាភិបាល ក្នុងការសម្របសម្រួលការងារដែលមានចរិតអន្តរវិស័យទាំងនេះ ។

**តារាងទី ៤.១: វិស័យសម្គាល់បន្ថែម**

|                                                                |                                                              |
|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| ការអភិវឌ្ឍ និងការពង្រឹងសមត្ថភាព និងប្រព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល   | ការគាំទ្រការអនុវត្តការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ |
| ការគាំទ្រការអនុវត្តការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលសាធារណៈ       | ការគាំទ្រការអនុវត្តការកែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ       |
| ការគាំទ្រការអនុវត្តការកែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធតុលាការ        | សមភាពយេនឌ័រ និងការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ស្ត្រី                  |
| ការការពារបរិស្ថាន (មិនរាប់បញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ)         | ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ                                        |
| ហ៊ុរ/អេដស៍ (ការយល់ដឹង, ការការពារ និងការព្យាបាល)                | គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា                     |
| ការបង្កើតប្រាក់ចំណូល និងការងារ                                 | ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន                                          |
| កិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្បូង-ត្បូង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រីកោណ | គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍                                        |
| ការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិល ឬ តួអង្គមិនមែនរដ្ឋ                    | សន្តិសុខស្បៀង                                                |
| ការគាំពារសង្គម                                                 | ការគាំទ្រ និងការអភិវឌ្ឍយុវជន                                 |

**ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់លើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ**

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលបានទទួលស្គាល់សមភាពយេនឌ័រជា គន្លឹះក្នុងការអភិវឌ្ឍជាតិ និងធនធានមនុស្ស ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តច្បាប់ និងគោល នយោបាយជាច្រើន ដើម្បីលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រនៅកម្ពុជា ។ ជាក់ស្តែង ក្រសួងកិច្ចការនារីកំពុង អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនារីរតនៈទី ៤ តាមអភិក្រមគ្រប់គ្រងទូទាំងកម្មវិធី ជំនួសការអនុវត្តតាមគម្រោង នីមួយៗ ដើម្បីបញ្ចូលសមភាពយេនឌ័រតាមក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈការផ្តល់ប្រឹក្សា, ការគាំទ្រ បច្ចេកទេស, ការតស៊ូមតិ និងការត្រួតពិនិត្យ ។

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសរុប (គិតទាំងធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាល) ដែលបានគាំទ្រវិស័យគោលយេនឌ័រ មានទំហំ ៣,៨ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ០,២៨% នៃធនធាន សរុប ។ តារាងទី ៤.២ បង្ហាញថា ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់បញ្ចូលយេនឌ័រមានប្រមាណជាង ៣៧៤ លាន ដុល្លារ ស្មើនឹង ២៨% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ពោលគឺកើន ១៧% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ដោយសារការកើន ឡើងនៃធនធានសម្រាប់បញ្ចូលយេនឌ័រក្នុងវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ ប្រមាណ ៤១ លានដុល្លារ និង វិស័យកសិកម្ម ប្រមាណ ២១ លានដុល្លារ ។

វិស័យកសិកម្ម, សុខាភិបាល និងអភិបាលកិច្ច គឺជាវិស័យនាំមុខដែលទទួលបានធនធានច្រើនជាងគេ ប្រមាណជាង ១៧៦ លានដុល្លារ សម្រាប់បញ្ចូលយេនឌ័រ ។ វិស័យសុខាភិបាល និងអប់រំ ដែលជាវិស័យ ដែលបញ្ចូលយេនឌ័របានជោគជ័យក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ទទួលបានធនធានសរុបប្រមាណជាង ២៦ លានដុល្លារ ។ រីឯ វិស័យនគរូបនីយកម្ម, ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ, ទឹកស្អាត និងអនាម័យ, និងអភិបាលកិច្ច ទទួលបានធនធាន ប្រមាណជាង ៥០% នៃធនធានសរុបសម្រាប់វិស័យនីមួយៗ ។

**តារាងទី ៤.២ : ការបញ្ចូលសមភាពយេនឌ័រតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧ (លានដុល្លារ)**

| វិស័យ                                                 | ២០១៦<br>(សរុប) | ២០១៧         |              |             |              | ធនធានតាម<br>វិស័យ ឆ្នាំ ២០១៧ | យេនឌ័រ (គិតជា %<br>នៃធនធាន) |
|-------------------------------------------------------|----------------|--------------|--------------|-------------|--------------|------------------------------|-----------------------------|
|                                                       |                | កម្រិតទាប    | កម្រិតមធ្យម  | កម្រិតខ្ពស់ | សរុប         |                              |                             |
| នគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង                          | 4.9            | 10.1         | 1.6          | -           | 11.6         | 12.1                         | 96%                         |
| ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ                                 | 3.6            | 4.6          | 3.5          | -           | 8.1          | 11.3                         | 72%                         |
| ទឹកស្អាត និងអនាម័យ                                    | 4.9            | 39.9         | 6.1          | -           | 46.0         | 75.7                         | 61%                         |
| អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល                                | 55.8           | 16.5         | 27.4         | 6.4         | 50.3         | 83.1                         | 61%                         |
| កសិកម្ម                                               | 52.2           | 32.8         | 35.0         | 5.3         | 73.1         | 181.7                        | 40%                         |
| ការអភិវឌ្ឍជនបទ                                        | 20.2           | 11.3         | 11.9         | 3.3         | 26.4         | 74.8                         | 35%                         |
| អប់រំ                                                 | 70.7           | 5.9          | 33.4         | 6.6         | 45.9         | 148.2                        | 31%                         |
| សេវាធុរកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ                           | 4.9            | 1.0          | 0.2          | 3.0         | 4.3          | 14.8                         | 29%                         |
| ទេសចរណ៍                                               | 1.1            | -            | 4.6          | -           | 4.6          | 17.2                         | 27%                         |
| ផ្សេងៗ                                                | 3.3            | 1.4          | 14.1         | 1.8         | 17.4         | 67.5                         | 26%                         |
| សុខាភិបាល                                             | 68.0           | 7.3          | 25.8         | 20.0        | 53.0         | 213.8                        | 25%                         |
| បរិស្ថាន និងថិរភាព                                    | 5.3            | 3.4          | 1.0          | -           | 4.3          | 19.0                         | 23%                         |
| សហគមន៍ និងសុខុមាលភាព<br>សង្គម                         | 8.9            | 0.5          | 7.8          | -           | 8.3          | 53.9                         | 15%                         |
| វប្បធម៌ សិល្បៈ និងកីឡា                                | 0.3            | -            | 0.5          | -           | 0.5          | 4.6                          | 10%                         |
| ហ្វឹរ/អេដស៍                                           | 5.6            | 2.7          | 0.1          | -           | 2.8          | 32.2                         | 9%                          |
| ឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម                             | 1.6            | -            | 1.3          | -           | 1.3          | 18.3                         | 7%                          |
| ការដឹកជញ្ជូន                                          | 6.7            | 11.7         | 1.0          | -           | 12.7         | 216.6                        | 6%                          |
| ថាមពល និងអគ្គិសនី                                     | 1.7            | 3.4          | -            | -           | 3.4          | 88.6                         | 4%                          |
| ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និង<br>ស្បៀងអាហារ                | 0.2            | -            | -            | -           | -            | 0.3                          | 0%                          |
| បច្ចេកវិទ្យា, ព័ត៌មានវិទ្យា<br>និងទំនាក់ទំនង          | -              | -            | -            | -           | -            | 0.9                          | 0%                          |
| <b>សរុប (មិនរាប់បញ្ចូលគម្រោង<br/>ដែលគ្រោងអនុវត្ត)</b> | <b>320.0</b>   | <b>152.6</b> | <b>175.2</b> | <b>46.5</b> | <b>374.2</b> | <b>1334.7</b>                | <b>28%</b>                  |

កំណត់សម្គាល់: ហិរញ្ញប្បទានសរុបសម្រាប់គាំទ្រវិស័យគោលយេនឌ័រ ឆ្នាំ ២០១៧ មាន ៣,៨ លានដុល្លារ

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ភាគច្រើនបានគិតគូរបញ្ចូលយោងខ្ញុំក្នុងគម្រោងរបស់ខ្លួន ។ តារាងទី ៤.៣ បង្ហាញថា កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក, អង្គការសុខភាពពិភពលោក និងអូស្ត្រាលី បានបញ្ចូលយោងខ្ញុំទៅក្នុង គម្រោងរបស់ខ្លួន (១០០%) ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ៨ ទៀតបានប្រើប្រាស់ធនធានជាង ៣/៤ សម្រាប់គាំទ្រការ បញ្ចូលយោងខ្ញុំ ។

**តារាងទី ៤.៣: ការបញ្ចូលយោងខ្ញុំរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧ (លានដុល្លារ)**

| ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍                                      | ២០១៦         | ២០១៧         |              |             |              | ធនធានរបស់ដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០១៧ | យោងខ្ញុំ (គិតជា %នៃធនធានរបស់ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍) |
|----------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-------------|--------------|------------------------------------|---------------------------------------------|
|                                                    |              | កម្រិតទាប    | កម្រិតមធ្យម  | កម្រិតខ្ពស់ | សរុប         |                                    |                                             |
| WFP                                                | 16.4         | -            | 14.1         | 3.3         | 17.3         | 17.3                               | 100%                                        |
| WHO                                                | 9.5          | -            | 1.5          | 8.0         | 9.5          | 9.5                                | 100%                                        |
| Australia                                          | 49.2         | 27.4         | 11.7         | 17.1        | 56.2         | 56.3                               | 100%                                        |
| Switzerland                                        | 15.6         | 2.0          | 11.3         | 0.2         | 13.5         | 13.8                               | 97%                                         |
| UNFPA                                              | 3.4          | -            | 2.4          | 0.1         | 2.5          | 2.6                                | 97%                                         |
| ILO                                                | 2.9          | -            | 3.2          | 0.2         | 3.4          | 3.7                                | 91%                                         |
| Germany                                            | 41.6         | 3.1          | 27.6         | -           | 30.7         | 36.5                               | 84%                                         |
| UNDP                                               | 4.7          | 1.6          | 4.2          | 0.4         | 6.2          | 7.4                                | 83%                                         |
| UN Women                                           | 1.1          | -            | -            | 0.3         | 0.3          | 0.5                                | 74%                                         |
| World Bank                                         | 16.6         | 2.6          | 24.9         | -           | 27.5         | 39.7                               | 69%                                         |
| Sweden                                             | 18.7         | 7.6          | 1.4          | 4.5         | 13.5         | 20.3                               | 66%                                         |
| New Zealand                                        | 2.3          | -            | 0.7          | 2.3         | 2.9          | 5.3                                | 56%                                         |
| ADB                                                | 55.0         | 46.2         | 27.4         | -           | 73.6         | 146.0                              | 50%                                         |
| FAO                                                | 0.4          | -            | 2.2          | 0.1         | 2.3          | 4.8                                | 48%                                         |
| IFAD                                               | 12.1         | 2.0          | 0.9          | 4.0         | 6.9          | 14.7                               | 47%                                         |
| USA                                                | 23.8         | 15.3         | 15.6         | 4.4         | 35.3         | 76.0                               | 46%                                         |
| EU/EC                                              | 29.1         | 5.5          | 18.0         | 0.4         | 24.0         | 59.8                               | 40%                                         |
| UNICEF                                             | 2.8          | 1.7          | 3.4          | -           | 5.1          | 12.8                               | 40%                                         |
| France                                             | 2.9          | 33.2         | 2.9          | 0.4         | 36.5         | 103.3                              | 35%                                         |
| Czech Republic                                     | 0.4          | -            | 0.2          | 0.1         | 0.3          | 1.2                                | 26%                                         |
| Canada                                             | 0.5          | 0.0          | 0.2          | 0.1         | 0.3          | 1.6                                | 19%                                         |
| UK                                                 | 0.2          | 0.4          | 0.0          | -           | 0.4          | 2.3                                | 16%                                         |
| Japan                                              | 4.4          | 3.9          | -            | 0.7         | 4.6          | 126.4                              | 4%                                          |
| Republic of Korea                                  | 6.4          | 0.0          | 1.4          | -           | 1.4          | 51.2                               | 3%                                          |
| Others                                             | -            | -            | -            | -           | -            | 310.4                              | 0%                                          |
| <b>សរុប (មិនរាប់ បញ្ចូលគម្រោង ដែលគ្រោងអនុវត្ត)</b> | <b>319.8</b> | <b>152.6</b> | <b>175.2</b> | <b>46.5</b> | <b>374.2</b> | <b>1334.7</b>                      | <b>28%</b>                                  |

**ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានក្លាយជាកង្វល់របស់សកលលោក ដោយសារនេះគឺជាគោលដៅនៃ របៀបវារៈស្តីពីការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ។ តាមការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៃមូលនិធិសម្រាប់ការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ, ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុត្រូវបានផ្តល់តាមរយៈយន្តការពហុភាគី ដូចជា យន្តការសម្របសម្រួលបរិស្ថានសកល និងមូលនិធិសម្រាប់វិនិយោគលើអាកាសធាតុ ក៏ដូចជាតាមរយៈ យន្តការទ្វេភាគី ទន្ទឹមនឹងការកើនឡើងនៃចំនួនប្រទេសទទួលបានហិរញ្ញប្បទាន ។ ក្នុងស្មារតីនេះ អនុសញ្ញា



ក្របខ័ណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គឺជាក្របខ័ណ្ឌដើម្បីបង្កើតយន្តការហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។

**តារាងទី ៤.៤: ការបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៦-២០១៧ (លានដុល្លារ)**

| វិស័យ                                              | ២០១៦<br>(សរុប) | ២០១៧         |              |             |              | ធនធាន<br>តាមវិស័យ<br>ឆ្នាំ ២០១៧ | ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ<br>(គិតជា %នៃ<br>ធនធានតាមវិស័យ) |
|----------------------------------------------------|----------------|--------------|--------------|-------------|--------------|---------------------------------|-------------------------------------------------------|
|                                                    |                | កម្រិតទាប    | កម្រិតមធ្យម  | កម្រិតខ្ពស់ | សរុប         |                                 |                                                       |
| នគរូបនីយកម្ម និង<br>ការគ្រប់គ្រង                   | 2.3            | 0.2          | 9.5          | -           | 9.7          | 12.1                            | 80%                                                   |
| បរិស្ថាន និងចីរភាព                                 | 17.1           | 0.3          | 10.0         | 4.8         | 15.2         | 19.0                            | 80%                                                   |
| ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និង<br>ស្បៀងអាហារ             | 0.8            | 0.2          | -            | -           | 0.2          | 0.3                             | 61%                                                   |
| កសិកម្ម                                            | 62.5           | 37.4         | 63.5         | 6.9         | 107.8        | 181.7                           | 59%                                                   |
| ការដឹកជញ្ជូន                                       | 31.9           | 37.1         | 23.9         | 2.7         | 63.8         | 216.6                           | 29%                                                   |
| ការអភិវឌ្ឍជនបទ                                     | 9.9            | 4.2          | 5.8          | 9.6         | 19.6         | 74.8                            | 26%                                                   |
| សេវាធុរកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ                        | -              | -            | 3.3          | -           | 3.3          | 14.8                            | 22%                                                   |
| អប់រំ                                              | 33.1           | -            | 26.9         | -           | 26.9         | 148.2                           | 18%                                                   |
| យេនឌ័រ                                             | 0.7            | 0.5          | -            | -           | 0.5          | 3.8                             | 13%                                                   |
| សុខាភិបាល                                          | 13.0           | 13.6         | 6.2          | 8.0         | 27.8         | 213.8                           | 13%                                                   |
| ថាមពល និងអគ្គិសនី                                  | 93.5           | 10.7         | 0.2          | -           | 10.9         | 88.6                            | 12%                                                   |
| ផ្សេងៗ                                             | 2.4            | 0.3          | 9.7          | 2.9         | 12.9         | 143.7                           | 9%                                                    |
| អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល                             | 4.5            | 2.9          | 0.6          | 2.2         | 5.7          | 83.1                            | 7%                                                    |
| វប្បធម៌សិល្បៈ និងកីឡា                              | 0.2            | -            | 0.2          | -           | 0.2          | 4.6                             | 4%                                                    |
| ទឹកស្អាត និងអនាម័យ                                 | 0.1            | 1.0          | 0.3          | -           | 1.3          | 75.7                            | 2%                                                    |
| សហគមន៍ និង<br>សុខុមាលភាពសង្គម                      | 0.4            | -            | 0.3          | -           | 0.3          | 53.9                            | 1%                                                    |
| <b>សរុប (មិនរាប់បញ្ចូល<br/>គម្រោងគ្រឿងអនុវត្ត)</b> | <b>272.5</b>   | <b>108.4</b> | <b>160.5</b> | <b>37.1</b> | <b>306.1</b> | <b>1334.7</b>                   | <b>23%</b>                                            |

ក្នុងបរិករណ៍ថ្មីនេះ កម្ពុជាត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រទេសងាយរងគ្រោះដោយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដោយសារទំហំខ្ទេចខាតក្នុងមួយឆ្នាំអាចកើនដល់ ១,៥% នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប នាឆ្នាំ ២០៣០ និង ៣,៥% នាឆ្នាំ ២០៥០ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ឆ្នាំ ២០១៤-២០២៣ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា ។ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានរៀបចំក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងយន្តការសម្របសម្រួល ដែលស្ថិតនៅក្រោម

ការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ខណៈដែលក្រសួងបរិស្ថានគឺជាស្ថាប័នទទួលបន្ទុក  
ការគ្រប់គ្រងមូលនិធិបន្សំ, មូលនិធិអាកាសធាតុបែតង និងយន្តការសម្របសម្រួលបរិស្ថានសកល ។

គ.ជ.ន/ក.អ.ក ដែលជាចំណុចប្រមូលផ្តុំសម្រាប់កៀរគរ, សម្របសម្រួល និងគ្រប់គ្រងធនធាន  
សហប្រតិបត្តិការ នឹងសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងដឹកនាំកិច្ចពិភាក្សាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បី  
តម្រឹមធនធានសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយធនធានសម្រាប់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា ។ ក្នុងន័យនេះ  
ប្រព័ន្ធទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការដែលគ្រប់គ្រងដោយ គ.ជ.ន/ក.អ.ក បានកត់ត្រាទិន្នន័យស្តី  
ពីធនធានសម្រាប់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា ។

**តារាងទី ៤.៥: ការបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០១៦-២០១៧ (លានដុល្លារ)**

| ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍                            | ២០១៦<br>(សរុប) | ២០១៧         |              |             |              | ធនធានរបស់<br>ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍<br>ឆ្នាំ ២០១៧ | ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ<br>(គិតជា % នៃធនធាន<br>របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍) |
|------------------------------------------|----------------|--------------|--------------|-------------|--------------|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
|                                          |                | កម្រិតទាប    | កម្រិតមធ្យម  | កម្រិតខ្ពស់ | សរុប         |                                          |                                                                 |
| WFP                                      | 16.4           | -            | 14.1         | 3.3         | 17.3         | 17.3                                     | 100%                                                            |
| WHO                                      | 9.5            | 1.5          | -            | 8.0         | 9.5          | 9.5                                      | 100%                                                            |
| World Bank                               | 13.1           | 0.5          | 30.3         | 1.0         | 31.8         | 39.7                                     | 80%                                                             |
| IFAD                                     | 15.5           | -            | 4.9          | 6.8         | 11.7         | 14.7                                     | 80%                                                             |
| UNDP                                     | 3.4            | -            | 0.5          | 5.3         | 5.8          | 7.4                                      | 78%                                                             |
| ADB                                      | 49.2           | 38.1         | 59.9         | 8.1         | 106.1        | 146.0                                    | 73%                                                             |
| UN Women                                 | 0.7            | 0.3          | -            | -           | 0.3          | 0.5                                      | 66%                                                             |
| UNIDO                                    | 0.5            | -            | -            | 1.2         | 1.2          | 2.1                                      | 55%                                                             |
| Australia                                | 13.3           | 12.0         | 18.9         | -           | 30.9         | 56.3                                     | 55%                                                             |
| FAO                                      | 0.1            | -            | 1.5          | 1.0         | 2.6          | 4.8                                      | 54%                                                             |
| Germany                                  | 9.8            | 4.8          | 4.8          | 0.3         | 9.9          | 36.5                                     | 27%                                                             |
| Czech Republic                           | 0.3            | 0.1          | 0.2          | -           | 0.3          | 1.2                                      | 23%                                                             |
| Canada                                   | 0.2            | 0.3          | -            | -           | 0.3          | 1.6                                      | 21%                                                             |
| USA                                      | 9.9            | 1.3          | 9.5          | 1.7         | 12.5         | 76.0                                     | 16%                                                             |
| Republic of Korea                        | 5.1            | 7.5          | -            | -           | 7.5          | 51.2                                     | 15%                                                             |
| Japan                                    | 12.7           | 18.1         | -            | -           | 18.1         | 126.4                                    | 14%                                                             |
| Sweden                                   | 5.1            | 2.9          | -            | -           | 2.9          | 20.3                                     | 14%                                                             |
| EU/EC                                    | 8.8            | 0.4          | 6.9          | 0.5         | 7.8          | 59.8                                     | 13%                                                             |
| Switzerland                              | 1.7            | 1.6          | -            | -           | 1.6          | 13.8                                     | 12%                                                             |
| France                                   | 4.9            | 0.9          | 9.0          | -           | 9.9          | 103.3                                    | 10%                                                             |
| China                                    | 92.3           | 18.1         | -            | -           | 18.1         | 223.5                                    | 8%                                                              |
| Others                                   | -              | -            | -            | -           | -            | 111.4                                    | 0%                                                              |
| <b>Total (Exclude Pipeline Projects)</b> | <b>272.5</b>   | <b>108.4</b> | <b>160.5</b> | <b>37.1</b> | <b>306.1</b> | <b>1334.7</b>                            | <b>23%</b>                                                      |

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ធនធានសរុបសម្រាប់គាំទ្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (វិស័យគោល) មាន ១១,៣  
លានដុល្លារ កើន ៤០% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ។ រីឯការបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមវិស័យសម្គាល់  
បន្ថែម បានកើន ១២% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ដែលមាន ២៧២ លានដុល្លារ ដោយសារកំណើនធនធាន  
សម្រាប់បញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងវិស័យកសិកម្ម ៤៥ លានដុល្លារ, ដឹកជញ្ជូន ៣២ លានដុល្លារ  
និងសុខាភិបាល ១៥ លានដុល្លារ ។

វិស័យកសិកម្ម និងដឹកជញ្ជូន គឺជាវិស័យចម្បងដែលទទួលបានធនធានសម្រាប់បញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ប្រមាណ ១៧១ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៥៦% នៃធនធានសរុបសម្រាប់ការបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។ វិស័យដែលទទួលបានច្រើនសម្រាប់បញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងកម្រិតខ្ពស់គឺ ៖ វិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, សុខាភិបាល និងកសិកម្ម ។ បើគិតជាផលធៀបជាមួយនឹងទំហំធនធានតាមវិស័យក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ វិស័យនគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង, បរិស្ថាន និងថិរភាព, និងជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងស្បៀងអាហារ គឺជាវិស័យចម្បងដែលបានបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងវិស័យរបស់ខ្លួន ។

តារាងទី ៤.៥ បានបង្ហាញថា កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក បានគាំទ្រការបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងបណ្តាគម្រោងរបស់ខ្លួន ១០០% ខណៈពេលដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី, ធនាគារពិភពលោក, និងអូស្ត្រាលី ក៏ជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ ក្នុងការគាំទ្រការបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលមានធនធានសរុបជាង ១៦៨ លានដុល្លារ ។

**ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន**

តារាងទី ៤.៦ បង្ហាញថា ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ធនធានប្រមាណជាង ៤៦៤ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៣៥% នៃធនធានសរុប ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់អនុវត្តគម្រោងដែលបានរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ។ ធនធាននេះបានកើនប្រមាណ ៤០% បើធៀបឆ្នាំ ២០១៦ ដោយសារការកើនឡើងនៃធនធានសម្រាប់បញ្ចូលការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនក្នុងវិស័យមួយចំនួន ដូចជាវិស័យកសិកម្ម ៥៤ លានដុល្លារ, វិស័យដឹកជញ្ជូន ៨៦ លានដុល្លារ, និងវិស័យទេសចរណ៍ ១៦ លានដុល្លារ ។ វិស័យដឹកជញ្ជូន, កសិកម្ម, និងថាមពល និងអគ្គិសនី គឺជាវិស័យដែលទទួលបានច្រើនជាងគេ (ប្រមាណ ២៨០ លានដុល្លារ) សម្រាប់បញ្ចូលការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ក្នុងនោះធនធានសម្រាប់វិស័យដឹកជញ្ជូន មាន ២៦%, វិស័យកសិកម្ម ២៣% និងវិស័យថាមពល និងអគ្គិសនី ១២% នៃធនធានសរុបក្នុងវិស័យសម្គាល់បន្ថែមនីមួយៗ ។

វិស័យដែលទទួលបានជោគជ័យក្នុងការបញ្ចូលការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនក្នុងកម្រិតខ្ពស់ រួមមាន ៖ វិស័យកសិកម្ម និងវិស័យថាមពល និងអគ្គិសនី ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏មានវិស័យ ៧ ដែលបានប្រើប្រាស់ធនធានច្រើនជាង ៥០% នៃធនធានសរុបរបស់ខ្លួន សម្រាប់បញ្ចូលការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ។ វិស័យទាំងនោះ រួមមាន វិស័យទេសចរណ៍ ៩៩% នៃធនធានសរុបរបស់ខ្លួន, វិស័យឧស្សាហូបនីយកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ៨៩%, វិស័យសេវាធុរកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ៨៦%, វិស័យនគរូបនីយកម្ម ៧៩%, វិស័យថាមពល និងអគ្គិសនី ៦៣%, វិស័យកសិកម្ម ៥៨% និងវិស័យដឹកជញ្ជូន ៥៥% ។

**តារាងទី ៤.៦: ការបញ្ចូលការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧ (លានដុល្លារ)**

| វិស័យ | ២០១៦ | ២០១៧      |             |             |      | ធនធានតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៧ | វិស័យឯកជន (គិតជា % នៃធនធាន |
|-------|------|-----------|-------------|-------------|------|--------------------------|----------------------------|
|       |      | កម្រិតទាប | កម្រិតមធ្យម | កម្រិតខ្ពស់ | សរុប |                          |                            |
|       |      |           |             |             |      |                          |                            |

|                                                            |              |              |              |             |              |               |            |
|------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-------------|--------------|---------------|------------|
| ទេសចរណ៍                                                    | 1.1          | 0.2          | 16.8         | -           | 16.9         | 17.2          | 99%        |
| ឧស្សាហូបនីយកម្ម<br>និងពាណិជ្ជកម្ម                          | 3.0          | -            | 16.0         | 0.3         | 16.3         | 18.3          | 89%        |
| សេវាធុរកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ                                | 12.2         | -            | 9.2          | 3.5         | 12.7         | 14.8          | 86%        |
| នគរូបនីយកម្ម<br>និងការគ្រប់គ្រង                            | 1.8          | 9.5          | -            | -           | 9.5          | 12.1          | 79%        |
| ថាមពល និងអគ្គិសនី                                          | 108.2        | 42.1         | 9.3          | 4.5         | 55.9         | 88.6          | 63%        |
| កសិកម្ម                                                    | 51.0         | 18.0         | 66.0         | 21.3        | 105.3        | 181.7         | 58%        |
| ការដឹកជញ្ជូន                                               | 33.3         | 77.8         | 40.0         | 1.1         | 119.0        | 216.6         | 55%        |
| វប្បធម៌ និងសិល្បៈ                                          | 2.2          | 0.4          | 1.8          | -           | 2.2          | 4.6           | 48%        |
| ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ                                      | 0.5          | 1.1          | 3.5          | -           | 4.6          | 11.3          | 41%        |
| អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ                                              | 16.8         | 8.1          | 20.4         | -           | 28.5         | 74.8          | 38%        |
| បរិស្ថាន និងចីរភាព                                         | 11.5         | 1.5          | 5.3          | -           | 6.8          | 19.0          | 36%        |
| ទឹក និងអនាម័យ                                              | 10.7         | 5.2          | 10.0         | 3.6         | 18.8         | 75.7          | 25%        |
| បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មានវិទ្យា<br>និងទំនាក់ទំនង                | 12.0         | -            | 0.2          | -           | 0.2          | 0.9           | 23%        |
| ផ្សេងៗ                                                     | 1.3          | 8.8          | 0.2          | -           | 9.0          | 63.8          | 14%        |
| សហគមន៍ និង<br>សុខុមាលភាពសង្គម                              | 7.2          | 4.4          | 0.2          | 2.5         | 7.0          | 53.9          | 13%        |
| សុខាភិបាល                                                  | 23.4         | 17.0         | 10.1         | -           | 27.1         | 213.8         | 13%        |
| អប់រំ                                                      | 24.2         | 0.3          | 16.1         | 2.2         | 18.7         | 148.2         | 13%        |
| អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល                                     | 8.1          | 1.4          | 4.0          | 0.1         | 5.5          | 83.1          | 7%         |
| យេនឌ័រ                                                     | 2.1          | 0.1          | 0.1          | -           | 0.2          | 3.8           | 5%         |
| ហ៊ុរ/អេដស៍                                                 | -            | -            | -            | -           | -            | 32.2          | 0%         |
| ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និង<br>មូលហេតុ                        | -            | -            | -            | -           | -            | 0.3           | 0%         |
| <b>សរុប (មិនរាប់បញ្ចូល<br/>គម្រោងដែលគ្រោង<br/>អនុវត្ត)</b> | <b>330.8</b> | <b>195.9</b> | <b>229.3</b> | <b>39.0</b> | <b>464.2</b> | <b>1334.7</b> | <b>35%</b> |

តារាងទី ៤.៧ បង្ហាញថា អង្គការសុខភាពពិភពលោកបានបញ្ជាក់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនទៅក្នុង បណ្តាគម្រោងរបស់ខ្លួន ១០០% ។ មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍកសិកម្មបានប្រើប្រាស់ធនធាន ប្រមាណ ៩៣% ដើម្បីបញ្ជាក់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ។ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និង បារាំង គឺជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ដែលបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ក្នុងទម្រង់ជា អន្តរវិស័យ ក្នុងនោះ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនបានផ្តល់ធនធានប្រមាណ ១០១ លានដុល្លារ, ធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ៩៧ លានដុល្លារ និងបារាំង ៦៦ លានដុល្លារ ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ៩ ទៀតបានប្រើប្រាស់ជាង ពាក់កណ្តាលនៃធនធានរបស់ខ្លួន សម្រាប់អនុវត្តគម្រោងដែលបានបញ្ជាក់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ។

**តារាងទី ៤.៧: ការបញ្ជាក់របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ឆ្នាំ ២០១៦- ២០១៧ (លានដុល្លារ)**

| ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍                            | សរុប<br>២០១៦ | ២០១៧         |              |             |              | ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូ<br>អភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០១៧ | វិស័យឯកជន (គិតជា %<br>នៃហិរញ្ញប្បទាន<br>របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍) |
|------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-------------|--------------|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
|                                          |              | កម្រិតទាប    | កម្រិតមធ្យម  | កម្រិតខ្ពស់ | សរុប         |                                              |                                                            |
| WHO                                      | 9.5          | 9.5          | -            | -           | 9.5          | 9.5                                          | 100%                                                       |
| IFAD                                     | 15.5         | 0.9          | 9.3          | 3.5         | 13.7         | 14.7                                         | 93%                                                        |
| ILO                                      | 2.7          | -            | 0.2          | 3.0         | 3.2          | 3.7                                          | 88%                                                        |
| UNICEF                                   | 3.7          | 3.4          | 6.5          | -           | 9.8          | 12.8                                         | 77%                                                        |
| Czech Republic                           | 0.9          | 0.2          | 0.1          | 0.5         | 0.8          | 1.2                                          | 72%                                                        |
| Australia                                | 41.2         | 1.6          | 15.2         | 21.9        | 38.7         | 56.3                                         | 69%                                                        |
| ADB                                      | 39.0         | 73.0         | 24.2         | -           | 97.1         | 146.0                                        | 67%                                                        |
| France                                   | 27.8         | 8.9          | 57.0         | -           | 65.9         | 103.3                                        | 64%                                                        |
| Germany                                  | 9.9          | 8.3          | 10.8         | -           | 19.1         | 36.5                                         | 52%                                                        |
| China                                    | 92.3         | 76.0         | 24.9         | -           | 100.9        | 223.5                                        | 45%                                                        |
| Japan                                    | 41.0         | 9.9          | 42.6         | 0.7         | 53.2         | 126.4                                        | 42%                                                        |
| Switzerland                              | 4.1          | -            | 4.7          | -           | 4.7          | 13.8                                         | 34%                                                        |
| UNIDO                                    | 0.4          | -            | 0.3          | 0.4         | 0.7          | 2.1                                          | 33%                                                        |
| UNDP                                     | 2.6          | 0.7          | 1.6          | -           | 2.3          | 7.4                                          | 31%                                                        |
| Republic of Korea                        | 12.1         | -            | 12.3         | 2.0         | 14.3         | 51.2                                         | 28%                                                        |
| New Zealand                              | 0.4          | -            | 0.3          | 1.0         | 1.3          | 5.3                                          | 24%                                                        |
| Canada                                   | 0.4          | -            | 0.1          | 0.3         | 0.4          | 1.6                                          | 23%                                                        |
| USA                                      | 13.5         | 1.8          | 10.1         | 5.3         | 17.2         | 76.0                                         | 23%                                                        |
| EU/EC                                    | 9.3          | 0.5          | 7.0          | 0.5         | 8.0          | 59.8                                         | 13%                                                        |
| Sweden                                   | 1.7          | 1.0          | 1.0          | -           | 2.0          | 20.3                                         | 10%                                                        |
| World Bank                               | 2.7          | -            | 1.1          | -           | 1.1          | 39.7                                         | 3%                                                         |
| FAO                                      | -            | 0.1          | 0.0          | -           | 71           | 4.8                                          | 1%                                                         |
| Others                                   | -            | -            | -            | -           | -            | 107.4                                        | 0%                                                         |
| <b>Total (Exclude Pipeline Projects)</b> | <b>330.8</b> | <b>195.9</b> | <b>229.3</b> | <b>39.0</b> | <b>464.2</b> | <b>1334.7</b>                                | <b>35%</b>                                                 |

### ជំពូក ៥

### តួនាទីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក្នុងការគាំទ្រការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម

នៅកម្ពុជា ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការមានតួនាទីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម តាមរយៈការបង្កើតបរិស្ថានអំណោយផលសម្រាប់គាំទ្រវិនិយោគឯកជន និងជាកាតាលីករ

ដើម្បីរៀបចំធនធានពីប្រភពដទៃសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ព្រមទាំងជាប្រភពធនធានសម្រាប់គាំទ្រដោយផ្ទាល់ ក្នុងការផ្តល់ទំនិញ និងសេវាសាធារណៈ ដូចមានចែងក្នុងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម កម្ពុជា ឆ្នាំ ២០១៥-២០២៥ ។ គោលនយោបាយនេះមានគោលដៅបន្តជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក្នុង កម្រិតខ្ពស់ថែមទៀត ក្នុងសង្វាក់ផលិតកម្មតំបន់ និងសកល ។ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល បានដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយ ៤ ឬ ផែនការសកម្មភាព និងវិធានការគន្លឹះ ៤ ជាក់ស្តែង ដែលផ្សារភ្ជាប់នឹងគោលដៅ និងចំណុចដៅ ដែលត្រូវសម្រេចឱ្យបានត្រឹមឆ្នាំ ២០២៥ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជ រដ្ឋាភិបាលក៏បានដាក់ចេញវិធានការគន្លឹះ ៤ ជាក់ស្តែង ដែលត្រូវសម្រេចមុនដំណាច់ឆ្នាំ ២០១៨ ផងដែរ ។

**តារាងទី ៥.១: វិធានការគោលនយោបាយ និងវិធានការគន្លឹះ ៤ ជាក់ស្តែង**

| វិធានការគោលនយោបាយ ៤ ដែលត្រូវសម្រេចឆ្នាំ ២០២៥  | វិធានការគន្លឹះ ៤ ជាក់ស្តែង ដែលត្រូវសម្រេចមុនដំណាច់ឆ្នាំ ២០១៨                                                                                                       |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ការជំរុញការទាក់ទាញវិនិយោគ                     | រៀបចំ និងអនុវត្តផែនការបញ្ចុះថ្លៃអគ្គិសនី សម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្ម និង ពាណិជ្ជកម្ម រួមទាំងការពង្រឹងភាពទុកចិត្ត និងការពង្រីកវិសាលភាពគ្រប ដណ្តប់នៃការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនី |
| ការពង្រីក និងទំនើបកម្មសហគ្រាសធុនតូច និង មធ្យម | រៀបចំ និងអនុវត្តផែនការមេសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូន និង ទ្វេដង្ហើម ពិសេស ផ្តោតលើការភ្ជាប់ប្រទេសសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ និងការ អភិវឌ្ឍរបៀងសេដ្ឋកិច្ច               |
| ការកែលម្អបរិស្ថាននិយតកម្ម                     | ពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងទីផ្សារពលកម្ម និងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ ដើម្បីរក្សាលិខិត និងបង្កើនផលិតភាពក្នុងការផ្គត់ផ្គង់កម្លាំងពលកម្ម                                       |
| ការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយគាំទ្រ                 | អភិវឌ្ឍ និងប្រែក្លាយខេត្តព្រះសីហនុទៅជាតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស គំរូពហុបំណង ដែលគ្រោងអនុវត្តតាមគោលការណ៍តំបន់រដ្ឋបាលពិសេស                                                 |

នាខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៧ លេខាធិការដ្ឋាននៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ត្រូវបាន បង្កើតឡើង សម្រាប់គាំទ្រក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាក្នុងការអនុវត្តអាណត្តិរបស់ខ្លួនដែលមានចែងក្នុងគោល នយោបាយនេះ ។ ភារកិច្ចស្នូលនៃលេខាធិការដ្ឋាននេះ គឺការសម្របសម្រួលការងារជាមួយរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យឯកជន, ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ, ការពិនិត្យ តាមដាន និងការ រៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាព ។ កិច្ចការសំខាន់ៗបានផ្តោតលើការសិក្សាកម្រិតគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹង ការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្ម ដើម្បីដាក់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និងសម្រេច ក្នុងគោលដៅពង្រឹងវឌ្ឍនភាពនៃ ការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។

ចាប់ពីគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០១៥-២០២៥ ត្រូវបានប្រកាសដាក់ ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការ នាថ្ងៃទី ២៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៥, ក្រសួង និងស្ថាប័ន ព្រមទាំងអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ បានអនុវត្តផែនការសកម្មភាព និងវិធានការគោលនយោបាយ ។ គិតដល់ឆ្នាំ ២០១៦ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេច បានវឌ្ឍនភាពជាដុំកំភួន ក្នុងការអនុវត្តវិធានការគន្លឹះ ៤ ជាក់ស្តែង ដោយសារក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

បានបញ្ចប់ការរៀបចំគោលនយោបាយតាមវិស័យ សម្រាប់ជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ, បានសិក្សា ពីសមិទ្ធិលទ្ធភាព, បានរៀបចំផែនការសកម្មភាព និងថវិកាសម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តគម្រោង ព្រមទាំងបាន ពង្រីកវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនី បានពាក់កណ្តាលនៃតំបន់ឧស្សាហកម្មគោលដៅទាំងមូល ។

ក្នុងនាមជាស្ថាប័នសម្របសម្រួល, គ.ជ.ន/ក.អ.ក មានភារកិច្ចរៀបចំកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ សម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ។ ក្នុងន័យនេះ គ.ជ.ន/ក.អ.ក បាន ស្នើក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជាមួយអំពីតម្រូវការ និងរៀបចំបញ្ជីគម្រោងពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ ឧស្សាហកម្មដែលកំពុងអនុវត្តដោយធនធានក្រៅប្រទេស ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទាន សហប្រតិបត្តិការ ។ បន្ទាប់មក គ.ជ.ន/ក.អ.ក នឹងបូកសរុបបញ្ជីគម្រោងវិនិយោគដែល កំពុងអនុវត្ត និង គម្រោងដែលមិនទាន់មានការគាំទ្រ សម្រាប់រៀបចំផែនការវិនិយោគសាធារណៈ ដើម្បីកំណត់ដៃគូដែលអាច ផ្តល់ការគាំទ្រ ក៏ដូចជាតម្រឹមការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស ជាមួយគម្រោងអាទិភាពដែលបាន កំណត់ក្នុងផែនការវិនិយោគនេះ ។ គ.ជ.ន/ក.អ.ក នឹងផ្ទេរផ្តល់តម្រូវការ ជាមួយនឹងធនធានដែលមាន ដើម្បីកំណត់ទំហំធនធានដែលខ្វះខាតសម្រាប់កៀរគរបន្ថែម ។ ព័ត៌មានទាំងនេះនឹងត្រូវចែករំលែកជាមួយ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងអនុវត្តថវិកា ។

**តួនាទីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មនៅកម្ពុជា**

តួនាទីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ សម្រាប់គាំទ្រដល់ការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ ឧស្សាហកម្ម រួមមាន ÷ ការបង្កើតបរិស្ថានអំណោយផលសម្រាប់គាំទ្រការវិនិយោគឯកជន, តួនាទីជា កាតាលីករដើម្បីកៀរគរបរិញ្ញប្បទានអភិវឌ្ឍន៍ពីប្រភពដទៃទៀតសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងជាប្រភពធនធាន សម្រាប់គាំទ្រដោយផ្ទាល់ ដល់ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ និងសេវាសាធារណៈ ដូចមានចែងក្នុងគោលនយោបាយ នេះ ។ ស្របតាមក្របខណ្ឌអភិវឌ្ឍន៍នេះ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការផ្តល់ការគាំទ្រ សម្រាប់អនុវត្តគោល នយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា តាមរយៈការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ, ការកសាងសមត្ថភាព ស្ថាប័ន និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ពិសេសការបណ្តុះបណ្តាលពលករជំនាញ ។

ដោយទទួលស្គាល់ពីតួនាទីនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក្នុងការគាំទ្រការអនុវត្តគោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម និងផ្អែកលើព័ត៌មានដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានបញ្ជូនក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពី ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ គ.ជ.ន/ក.អ.ក បានពិនិត្យ និងតាមដានដោយយកចិត្តទុកដាក់អំពីទំហំ ហិរញ្ញប្បទាន ដែលបានគាំទ្រដល់ការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ព្រមទាំងរំលេច តួនាទីសំខាន់នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ សម្រាប់ពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ ។

**ការវិភាគហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម**



ការវិភាគត្រូវបានរៀបចំតាមអភិក្រម ២ ពី ÷ ១) ការវិភាគអំពីហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ និងអនុវិស័យ ក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ តាមអាទិភាពនៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម (វិធានការគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាព) និង ២) ការវិភាគតាមវិស័យសម្គាល់បន្ថែម ។

**តារាងទី ៥.២ : ការគាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ឆ្នាំ ២០១៧ (លានដុល្លារ)**

| វិធានការគោលនយោបាយនៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម |                    |                                 |                           |                               |                            |              |
|------------------------------------------------------|--------------------|---------------------------------|---------------------------|-------------------------------|----------------------------|--------------|
| ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍                                        | ការជំរុញការវិនិយោគ | ការពង្រីកសហគ្រាសទុនតូច និងមធ្យម | ការកែលម្អបរិយាកាសនិយតកម្ម | ការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយគាំទ្រ | វិធានការគន្លឹះ ៤ ជាក់ស្តែង | សរុប         |
| សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន                              | -                  | -                               | -                         | -                             | 65.9                       | 65.9         |
| បារាំង                                               | -                  | -                               | 19.6                      | 0.8                           | 6.6                        | 27.1         |
| ជប៉ុន                                                | -                  | 0.9                             | -                         | 3.0                           | 10.9                       | 14.8         |
| អូស្ត្រាលី                                           | 1.6                | -                               | -                         | 5.7                           | 3.4                        | 10.7         |
| ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី                                 | 0.2                | -                               | -                         | -                             | 6.6                        | 6.8          |
| សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ                                      | -                  | 0.0                             | 1.6                       | 4.1                           | -                          | 5.7          |
| ល្វែលហ្វេរឡង់                                        | -                  | -                               | -                         | 3.1                           | -                          | 3.1          |
| មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម         | -                  | 2.0                             | -                         | -                             | -                          | 2.0          |
| ស្វីស                                                | -                  | -                               | -                         | 1.4                           | -                          | 1.4          |
| ស៊ុយអែត                                              | -                  | -                               | -                         | 1.4                           | -                          | 1.4          |
| សហភាពអឺរ៉ុប                                          | -                  | -                               | 0.7                       | 0.2                           | 0.2                        | 1.2          |
| អាណឺម៉ង់                                             | -                  | -                               | 1.1                       | -                             | -                          | 1.1          |
| អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ                               | -                  | -                               | 0.5                       | 0.6                           | -                          | 1.0          |
| សហរដ្ឋអាមេរិក                                        | -                  | -                               | 0.1                       | 0.2                           | 0.7                        | 1.0          |
| កាណាដា                                               | -                  | 0.3                             | -                         | 0.2                           | -                          | 0.4          |
| សាធារណរដ្ឋឆែក                                        | -                  | -                               | -                         | -                             | 0.3                        | 0.3          |
| អង្គការយូនីដូ                                        | -                  | -                               | -                         | 0.3                           | -                          | 0.3          |
| ចក្រភពអង់គ្លេស                                       | -                  | -                               | -                         | 0.0                           | -                          | 0.0          |
| <b>សរុប</b>                                          | <b>1.8</b>         | <b>3.2</b>                      | <b>23.6</b>               | <b>21.1</b>                   | <b>94.7</b>                | <b>144.2</b> |

តារាងទី ៥.២ បានបង្ហាញថា ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ធនធាន ១៤៤ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ១៣% នៃធនធានសរុប (មិនរាប់បញ្ចូលធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល) ត្រូវបានបើកផ្តល់សម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្ម ។ ធនធានជិត ២/៣ បានគាំទ្រដល់ការអនុវត្តវិធានការគន្លឹះ ៤ ជាក់ស្តែងក្នុងនោះ ធនធាន ៨៨,៥ លានដុល្លារ បានគាំទ្រវិស័យថាមពល (សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ៦៦ លានដុល្លារ) ហើយ ៦,២ លានដុល្លារទៀត បានគាំទ្រវិស័យដឹកជញ្ជូន (ជប៉ុន ៦ លានដុល្លារ) ។

**តារាងទី ៥.៣ : ធនធានរយៈពេលមធ្យមសម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម (លានដុល្លារ)**

| ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ | ឆ្នាំ ២០១៤ | ឆ្នាំ ២០១៥ | ឆ្នាំ ២០១៦ | ឆ្នាំ ២០១៧ | ឆ្នាំ ២០១៨ | សរុប |
|---------------|------------|------------|------------|------------|------------|------|
|---------------|------------|------------|------------|------------|------------|------|

|                                                  |              |             |              |              |              |              |
|--------------------------------------------------|--------------|-------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន                          | 33.2         | 45.1        | 122.2        | 65.9         | 67.6         | 334.0        |
| ជប៉ុន                                            | 20.3         | 12.8        | 19.0         | 14.8         | 25.0         | 91.9         |
| បារាំង                                           | 6.9          | 1.2         | 13.0         | 27.1         | 33.9         | 82.1         |
| ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី                             | 15.0         | 11.1        | 9.8          | 6.8          | 19.7         | 62.3         |
| អូស្ត្រាលី                                       | 9.2          | 7.3         | 9.5          | 10.7         | 5.9          | 42.6         |
| សហភាពអឺរ៉ុប                                      | 11.6         | 2.8         | 1.7          | 1.2          | 1.0          | 18.4         |
| ល្អវែលហ្សេឡង់                                    | 3.2          | 2.6         | 1.9          | 3.1          | 3.6          | 14.5         |
| សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ                                  | -            | -           | 1.1          | 5.7          | 3.2          | 10.0         |
| មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់<br>អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម | -            | -           | -            | 2.0          | 6.0          | 7.9          |
| ធនាគារពិភពលោក                                    | 4.6          | 1.8         | -            | -            | -            | 6.4          |
| អាណឺម៉ង់                                         | 3.2          | 0.0         | 1.1          | 1.1          | 0.1          | 5.5          |
| ស៊ុយអែត                                          | 0.8          | 1.1         | 1.3          | 1.4          | 0.6          | 5.2          |
| ស្វីស                                            | 0.2          | 0.5         | 0.8          | 1.4          | 1.5          | 4.4          |
| សហរដ្ឋអាមេរិក                                    | 1.1          | 1.2         | 0.8          | 1.0          | 0.3          | 4.3          |
| អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ                           | 0.2          | 0.9         | 1.0          | 1.0          | 0.2          | 3.3          |
| កាណាដា                                           | 0.0          | 0.1         | 0.4          | 0.4          | 0.6          | 1.6          |
| សាធារណរដ្ឋឆែក                                    | 0.3          | 0.3         | 0.4          | 0.3          | -            | 1.2          |
| អង្គការយូនីដូ                                    | 0.5          | 0.1         | 0.1          | 0.3          | -            | 0.9          |
| អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍               | 0.1          | 0.0         | 0.1          | -            | -            | 0.1          |
| ចក្រភពអង់គ្លេស                                   | 0.0          | 0.0         | 0.0          | 0.0          | 0.0          | 0.1          |
| អង្គការយូណេស្កូ                                  | 0.0          | 0.0         | -            | -            | -            | 0.0          |
| <b>សរុប</b>                                      | <b>110.4</b> | <b>88.8</b> | <b>184.2</b> | <b>144.2</b> | <b>169.1</b> | <b>696.8</b> |

**តារាងទី ៥. ៣ : ធនធានរយៈពេលមធ្យមសម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម (លានដុល្លារ)**

| <b>វិស័យនៃគោលនយោបាយ<br/>អភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម</b> | <b>ឆ្នាំ ២០១៤</b> | <b>ឆ្នាំ ២០១៥</b> | <b>ឆ្នាំ ២០១៦</b> | <b>ឆ្នាំ ២០១៧</b> | <b>ឆ្នាំ ២០១៨</b> | <b>សរុប</b>  |
|------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|--------------|
| ការជំរុញការវិនិយោគ                                   | 0.2               | 0.2               | 3.3               | 1.8               | 3.4               | 8.9          |
| ការពង្រីកសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម                      | 0.9               | 1.1               | 1.7               | 3.2               | 6.3               | 13.1         |
| ការកែលម្អបរិយាកាសនិយតកម្ម                            | 11.8              | 4.3               | 9.0               | 23.6              | 3.7               | 52.4         |
| ការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយគាំទ្រ                        | 30.5              | 27.4              | 22.2              | 21.1              | 17.1              | 118.3        |
| វិធានការគន្លឹះ ៤ ជាក់ស្តែង                           | 67.0              | 55.9              | 148.0             | 94.7              | 138.6             | 504.1        |
| <b>សរុប</b>                                          | <b>110.4</b>      | <b>88.8</b>       | <b>184.2</b>      | <b>144.2</b>      | <b>169.1</b>      | <b>696.8</b> |

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលផ្តល់ធនធានច្រើន សម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម មាន ÷ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, បារាំង, ជប៉ុន និងអូស្ត្រាលី ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ប្រព័ន្ធទិន្នន័យក៏បាន បញ្ជាក់អំពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន ១៨ ដែលកំពុងគាំទ្រការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ ក្នុងនោះដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ភាគច្រើនបានគាំទ្រដល់វិធានការគោលនយោបាយទី ៤ (ការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយគាំទ្រ) ។ បើ ធៀបនឹងរបាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ ២០១៦ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន បាន និងកំពុងគាំទ្រវិធានការគោលនយោបាយដទៃទៀតនៃគោលនយោបាយនេះ ។

តារាងទី ៥.៣ បានបង្ហាញពីធនធានរយៈពេលមធ្យមសម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ ឧស្សាហកម្ម ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានផ្តល់ធនធាន ៦៩៧ លានដុល្លារ (១៣៩ លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ) សម្រាប់ ដំណាក់កាលឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ដែលធនធានភាគច្រើន (៥០៤ លានដុល្លារ) បានគាំទ្រវិធានការគន្លឹះ ៤ ជាក់ស្តែងនៃគោលនយោបាយ ។ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន គឺជាដៃគូសំខាន់ដែលបានបើកផ្តល់ធនធាន ៣៣៤ លានដុល្លារ សម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។

តារាងទី ៥.៤ បង្ហាញអំពីការបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មទៅក្នុងគម្រោង របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈវិស័យសម្គាល់បន្ថែម ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន ១៥ បានចាត់ទុក គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ជាគោលដៅអាទិភាពសម្រាប់គាំទ្រ ដោយបានផ្តល់ធនធាន ៣៣៣ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ២៥% នៃធនធានសរុប ។ ធនធានសម្រាប់បញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឧស្សាហកម្មបានកើន ១២២ លានដុល្លារ ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ដោយសារការបង្កើនធនធានរបស់ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី, ជប៉ុន និងបារាំង ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានផ្តល់ ធនធាន ៨៤% នៃធនធានសរុបរបស់ខ្លួន សម្រាប់គាំទ្រដល់ការបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ ឧស្សាហកម្ម ។ ជប៉ុនបានបើកផ្តល់ធនធាន ៥២ លានដុល្លារ សម្រាប់បញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឧស្សាហកម្មក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ។

**តារាងទី ៥.៤ : ការបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ២០១៦-២០១៧ (លានដុល្លារ)**

| ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍                      | ២០១៦ | ២០១៧      |             |             |       | ធនធានរបស់ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ | IDP គិតជា % នៃធនធានរបស់ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ |
|------------------------------------|------|-----------|-------------|-------------|-------|-------------------------|---------------------------------------|
|                                    |      | កម្រិតទាប | កម្រិតមធ្យម | កម្រិតខ្ពស់ | សរុប  |                         |                                       |
| ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី               | 63.2 | 2.8       | 112.6       | 6.7         | 122.2 | 146.0                   | 84%                                   |
| អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ             | 2.5  | -         | 2.5         | 0.6         | 3.0   | 3.7                     | 82%                                   |
| ជប៉ុន                              | 81.4 | 19.1      | 21.4        | 52.3        | 92.8  | 126.4                   | 73%                                   |
| បារាំង                             | 14.4 | 2.1       | 58.5        | -           | 60.6  | 103.3                   | 59%                                   |
| អូស្ត្រាលី                         | 22.7 | 5.7       | 21.9        | -           | 27.6  | 56.3                    | 49%                                   |
| អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ | 1.3  | 3.0       | 0.0         | -           | 3.1   | 7.4                     | 41%                                   |
| អាណ្លីម៉ង់                         | 4.0  | 7.1       | 2.8         | 1.1         | 11.0  | 36.5                    | 30%                                   |

|                                                  |              |             |              |             |              |               |            |
|--------------------------------------------------|--------------|-------------|--------------|-------------|--------------|---------------|------------|
| កាណាដា                                           | 0.3          | -           | 0.3          | -           | 0.3          | 1.6           | 17%        |
| ស៊ីស                                             | 1.5          | 0.2         | 2.0          | -           | 2.2          | 13.8          | 16%        |
| សហភាពអឺរ៉ុប                                      | 11.1         | 7.0         | 0.5          | -           | 7.5          | 59.8          | 13%        |
| អង្គការយូនីសេហ្វ                                 | 0.9          | 1.3         | -            | -           | 1.3          | 12.8          | 10%        |
| មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម          | 5.9          | 0.9         | -            | -           | 0.9          | 14.7          | 6%         |
| សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ                                  | 0.5          | 0.5         | -            | -           | 0.5          | 51.2          | 1%         |
| ស៊ុយអ៊ែត                                         | 0.2          | 0.1         | -            | -           | 0.1          | 20.3          | 1%         |
| សហរដ្ឋអាមេរិក                                    | 0.5          | 0.0         | 0.1          | -           | 0.1          | 76.0          | 0%         |
| ផ្សេងៗ                                           | -            | -           | -            | -           | -            | 393.5         | 0%         |
| <b>សរុប (មិនរាប់បញ្ចូលគម្រោងដែលត្រៀមអនុវត្ត)</b> | <b>210.3</b> | <b>49.8</b> | <b>222.6</b> | <b>60.7</b> | <b>333.1</b> | <b>1334.7</b> | <b>25%</b> |

វិស័យសម្គាល់បន្ថែមអាចផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីការបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មតាមវិស័យនីមួយៗ ។ តារាងទី ៥.៥ បង្ហាញថា ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ វិស័យដឹកជញ្ជូន, កសិកម្ម, និងទឹកស្អាត និងអនាម័យ គឺជាវិស័យចម្បងដែលបានទទួលធនធាន ២២៨ លានដុល្លារ សម្រាប់បញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ធៀបនឹងធនធានសរុប ៣៣៣ លានដុល្លារ សម្រាប់បញ្ជ្រាបគោលនយោបាយនេះ ។ ធនធានក្នុងវិស័យអភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល និងវិស័យអប់រំ សម្រាប់បញ្ជ្រាបគោលនយោបាយនេះបានធ្លាក់ចុះ ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ ក្នុងនោះ ធនធានសម្រាប់វិស័យអភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល បានធ្លាក់ចុះ ២ លានដុល្លារ ទន្ទឹមនឹងធនធានសម្រាប់វិស័យអប់រំបានធ្លាក់ចុះ ២-៥ លានដុល្លារ ។ ដោយសារហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស បានដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ, ការកសាងសមត្ថភាព និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស, ការធ្លាក់ចុះធនធានក្នុងវិស័យទាំងនេះ គឺជាសញ្ញាណមួយ ដែលទាមទារឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ និងការគាំទ្របន្ថែម ពិសេសលើការកសាងសមត្ថភាព និងជំនាញ ក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចដែលផ្អែកលើវិស័យឧស្សាហកម្ម ។

តារាងទី ៥.៥ : ការបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៦-២០១៧

| វិស័យ                          | ២០១៦ | ២០១៧      |             |             |       | ធនធានសរុបតាមវិស័យ | IDP គិតជា % នៃធនធានតាមវិស័យ |
|--------------------------------|------|-----------|-------------|-------------|-------|-------------------|-----------------------------|
|                                |      | កម្រិតទាប | កម្រិតមធ្យម | កម្រិតខ្ពស់ | សរុប  |                   |                             |
| ឧស្សាហូបនីយកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម | 1.9  | -         | 14.9        | 1.1         | 16.0  | 18.3              | 87%                         |
| នគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង   | 3.1  | -         | 9.5         | -           | 9.5   | 12.1              | 79%                         |
| ទឹកស្អាត និងអនាម័យ             | 30.3 | -         | 51.0        | 0.7         | 51.7  | 75.7              | 68%                         |
| ការដឹកជញ្ជូន                   | 68.5 | 0.7       | 59.0        | 47.7        | 107.3 | 216.6             | 50%                         |
| ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ          | 0.4  | 3.5       | 1.1         | -           | 4.6   | 11.3              | 41%                         |
| កសិកម្ម                        | 30.5 | 16.6      | 50.2        | 3.2         | 70.0  | 181.7             | 38%                         |
| ទេសចរណ៍                        | 1.2  | -         | 4.6         | -           | 4.6   | 17.2              | 27%                         |

|                                          |              |             |              |             |              |               |            |
|------------------------------------------|--------------|-------------|--------------|-------------|--------------|---------------|------------|
| ថាមពល និងអគ្គិសនី                        | 15.5         | -           | 19.0         | 2.4         | 21.4         | 88.6          | 24%        |
| ការអភិវឌ្ឍជនបទ                           | 11.3         | 6.8         | 7.0          | -           | 13.7         | 74.8          | 18%        |
| អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល                   | 12.3         | 9.4         | 0.1          | 0.7         | 10.2         | 83.1          | 12%        |
| ផ្សេងៗ                                   | 0.1          | 6.1         | 1.1          | -           | 7.2          | 63.8          | 11%        |
| សហគមន៍ និងសុខុមាលភាពសង្គម                | 3.3          | 1.5         | 2.5          | -           | 3.9          | 53.9          | 7%         |
| សេវាធុរកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ              | 1.7          | 0.2         | 0.8          | -           | 1.0          | 14.8          | 7%         |
| អប់រំ                                    | 13.0         | 1.3         | 1.7          | 5.0         | 8.0          | 148.2         | 5%         |
| បរិស្ថាន និងចីរភាព                       | 0.4          | 1.0         | -            | -           | 1.0          | 19.0          | 5%         |
| វប្បធម៌ សិល្បៈ និងកីឡា                   | 0.3          | 0.2         | -            | -           | 0.2          | 4.6           | 4%         |
| យេនឌ័រ                                   | 0.3          | -           | 0.1          | -           | 0.1          | 3.8           | 3%         |
| សុខាភិបាល                                | 4.0          | 2.6         | -            | -           | 2.6          | 213.8         | 1%         |
| ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់និងស្បៀងអាហារ        | 0.2          | -           | -            | -           | -            | 0.3           | 0%         |
| ហ៊ីវ/អេដស៍                               | -            | -           | -            | -           | -            | 32.2          | 0%         |
| បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍       | 12.0         | -           | -            | -           | -            | 0.9           | 0%         |
| <b>សរុប (មិនគិតតម្រោងពុំទាន់អនុវត្ត)</b> | <b>210.3</b> | <b>49.8</b> | <b>222.6</b> | <b>60.7</b> | <b>333.1</b> | <b>1334.7</b> | <b>25%</b> |

**ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ និងឧត្តមសិក្សា**

គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់នៃការលើកកម្ពស់ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ ក្នុងខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៧ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ឆ្នាំ ២០១៧-២០២៥ ដោយមានក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ជាសេនាធិការដឹកនាំការអនុវត្ត ។ គោលនយោបាយជាតិនេះនឹងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវប្រព័ន្ធបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ដោយជំរុញឱ្យមានការចូលរួម និងការកៀរគរធនធានពីភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ។ គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មបានកំណត់កិច្ចការជាក់លាក់មួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ រួមមាន ៖

- ជំរុញការអប់រំចំណេះដឹងទូទៅ យ៉ាងហោចឱ្យបានត្រឹមថ្នាក់ទី ៩
- ពង្រឹងគុណភាពអប់រំផ្នែកគណិតវិទ្យា, វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា នៅកម្រិតបឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សា
- បង្កើតសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស និងមជ្ឈមណ្ឌលហ្វឹកហ្វឺនជំនាញ
- រៀបចំផែនការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិទ្យាសាស្ត្រ ដែលបម្រើឱ្យវិស័យឧស្សាហកម្ម
- ជំរុញស្ថាប័ននីយកម្មនូវកម្មវិធីប្រព័ន្ធកម្មសិក្សា (Apprenticeship Schemes) ដែលផ្សារភ្ជាប់ជាមួយប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តដល់វិស័យឯកជន
- ពង្រីកការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ និងវិជ្ជាជីវៈនៅនឹងកន្លែងការងារសម្រាប់កម្មកររោងចក្រ ។

ក្រៅពីសារៈសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្ម ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ គឺជាគន្លឹះសម្រាប់ធានាស្ថិរភាពការងារនាអនាគត តាមរយៈការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពការងាររបស់ពលករ និង

យុវជន ដែលជាកត្តាសំខាន់សម្រាប់លើកកម្ពស់សុខុមាលភាព និងអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ។ ដើម្បីសម្រេច ជោគជ័យក្នុងកិច្ចការនេះ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវបង្កើតការគាំទ្រដល់ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីតម្រឹមទៅនឹងអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដូចមានចែងក្នុងគោលនយោបាយជាតិស្តីពីការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ និងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។

តារាងទី ៥.៦ បង្ហាញថា គម្រោងកំពុងអនុវត្តដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ និងឧត្តមសិក្សា (ទាំងអាហារូបករណ៍ និងអ្នកបច្ចេកទេសស្ម័គ្រចិត្ត) មានហិរញ្ញប្បទានសរុប ប្រមាណ ២៨៨,៧៤ លានដុល្លារ ។ បើគិតជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ មានទំហំ ពី ២៦- ៣២ លានដុល្លារ ក្នុងចន្លោះ ឆ្នាំ ២០១៥- ២០១៧ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ហិរញ្ញប្បទានដែលបានផ្តល់សម្រាប់ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេក ទេស និងវិជ្ជាជីវៈ នៅមានកម្រិតទាប ប្រមាណ ៧,៩ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ដោយជប៉ុន និងស្វីស គឺជាដៃគូសំខាន់ ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន ៩ បានគាំទ្រការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ក្រោម យន្តការសម្របសម្រួល ទន្ទឹមនឹងការប្តេជ្ញាកៀរគរធនធានរបស់ក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។ ទាំងនេះ បង្ហាញពីការកើនឡើងនូវសក្តានុពលនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់វិស័យមួយនេះ ។

**តារាងទី ៥.៦ : ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ និងឧត្តមសិក្សា (លានដុល្លារ)**

|                            | ទឹកសរុប      | ២០១៥        | ២០១៦        | ២០១៧        |
|----------------------------|--------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>ឧត្តមសិក្សា</b>         |              |             |             |             |
| សាធារណរដ្ឋប្រចាំ           | 0.21         | 0.04        | 0.12        | -           |
| បារាំង                     | 10.69        | 0.82        | 0.68        | 0.41        |
| ជប៉ុន                      | 14.04        | 3.51        | 0.64        | 0.67        |
| សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ            | 5.28         | -           | 0.58        | 4.13        |
| ស្វីយអ៊ែត                  | 0.13         | 0.01        | 0.04        | 0.04        |
| ចក្រភពអង់គ្លេស             | 0.31         | -           | -           | 0.20        |
| អង្គការយូណេស្កូ            | 0.03         | 0.02        | -           | -           |
| ធនាគារពិភពលោក              | 11.50        | 1.79        | -           | -           |
| <b>សរុបឧត្តមសិក្សា</b>     | <b>42.18</b> | <b>6.20</b> | <b>2.06</b> | <b>5.45</b> |
| <b>ការផ្តល់អាហារូបករណ៍</b> |              |             |             |             |
| អូស្ត្រាលី                 | 70.74        | 6.15        | 5.53        | 5.67        |
| កាណាដា                     | 0.98         | 0.09        | 0.16        | 0.16        |
| បារាំង                     | 8.31         | 0.39        | 0.52        | 0.40        |
| ជប៉ុន                      | 21.98        | 1.99        | 3.00        | 1.68        |

|                                                   |               |              |              |              |
|---------------------------------------------------|---------------|--------------|--------------|--------------|
| ណូវែលហ្សេន                                        | 24.45         | 2.61         | 1.95         | 3.14         |
| <b>សរុបការផ្តល់អាហារូបករណ៍</b>                    | <b>126.47</b> | <b>11.23</b> | <b>11.16</b> | <b>11.06</b> |
| <b>ការផ្តល់អ្នកបច្ចេកទេសស្ម័គ្រចិត្ត</b>          |               |              |              |              |
| ជប៉ុន                                             | 17.74         | 2.77         | 2.28         | 2.41         |
| <b>សរុបការផ្តល់អ្នកបច្ចេកទេសស្ម័គ្រចិត្ត</b>      | <b>17.74</b>  | <b>2.77</b>  | <b>2.28</b>  | <b>2.41</b>  |
| <b>ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ</b>     |               |              |              |              |
| ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី                              | 53.12         | 5.67         | 1.18         | -            |
| សហភាពអឺរ៉ុប                                       | 1.86          | 0.42         | 0.31         | 0.20         |
| បារាំង                                            | 3.26          | -            | 2.91         | -            |
| អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ                            | 1.28          | 0.28         | 0.41         | 0.58         |
| ជប៉ុន                                             | 24.81         | 3.45         | 3.84         | 3.35         |
| ស៊ុយអែត                                           | 6.25          | 1.08         | 1.05         | 1.37         |
| ស្វីស                                             | 10.70         | 0.66         | 1.48         | 2.17         |
| ចក្រភពអង់គ្លេស                                    | 0.06          | -            | 0.01         | 0.03         |
| សហរដ្ឋអាមេរិក                                     | 1.00          | 0.40         | 0.20         | 0.20         |
| <b>សរុបការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ</b> | <b>102.34</b> | <b>11.95</b> | <b>11.39</b> | <b>7.89</b>  |
| <b>សរុប</b>                                       | <b>288.74</b> | <b>32.14</b> | <b>26.89</b> | <b>26.81</b> |

**ជំពូក ៦**  
**សេចក្តីសន្និដ្ឋាន**

ក្រោមការដឹកនាំ និងភាពជាម្ចាស់ដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងដោយមានការគាំទ្រពីអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ កម្ពុជាបានសម្រេចសមិទ្ធផលធំធេងក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ។ ជាក់ស្តែង កម្ពុជារក្សាបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រចាំឆ្នាំ ជាមធ្យម ៧,៧% និងអត្រាភាពក្រីក្រធ្លាក់ចុះពី ៥៣,២% ក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ មកត្រឹម ១៣,៥% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ ។ ដើម្បីពង្រឹងវឌ្ឍនភាពនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តអនុវត្តឱ្យបានជោគជ័យនូវកម្មវិធីតាមវិស័យ សម្រាប់គាំទ្រដល់ការប្រែប្រួលខាងរចនាសម្ព័ន្ធ និងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ទន្ទឹមនឹងការបន្តអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ស្នូល ដូចជាការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងការកែទម្រង់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

របាយការណ៍នេះគឺជាសក្ខីកម្មដែលអាចបញ្ជាក់ថា ការបន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ នឹងនាំទៅដល់ការសម្រេចលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏បង្ហាញអំពីកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការរៀបចំហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងតម្រឹមធនធានទាំងនេះជាមួយអាទិភាពជាតិ ដូចមានចែងក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ។ លទ្ធផលវិភាគបានបង្ហាញថា ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំចុងក្រោយ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការបានតម្រឹមជាមួយតម្រូវការធនធានសម្រាប់អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ ទោះបីមានការប្រែប្រួលតួនាទីនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក៏ដោយ ក៏ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការឥតសំណងបន្តរក្សាទំហំនឹងនរ



ទន្ទឹមនឹងការកើនឡើងនូវកម្មវិធីសម្បទាន ក្នុងបរិការណ៍ដែលកម្ពុជាបានសម្រេចបានជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប ។ ស្ថានភាពរបស់កម្ពុជានេះ មានសង្គតិភាពជាមួយស្ថានភាពនៃប្រទេសដទៃ ដែលបានសម្រេចបានប្រទេសមានចំណូលមធ្យម ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានចាត់ទុកថា យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៣ ដើម្បីកំណើន, ការងារ, សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ គឺជាមគ្គុទ្ទេសន៍សម្រាប់អនុវត្តអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីតម្រង់ទិសការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍ជាតិសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំគោលនយោបាយសំខាន់ៗ ព្រមទាំងបានពិនិត្យឡើងវិញនូវយន្តការស្ថាប័នសម្រាប់អនុវត្ត ។ ជាក់ស្តែងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០១៥-២០២៥ គឺជា «យុទ្ធសាស្ត្រកំណើនសេដ្ឋកិច្ចថ្មី» សម្រាប់ជំរុញកម្ពុជាឱ្យសម្រេចកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច, ការពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែង និងការលើកកម្ពស់ផលិតភាព ។

ទន្ទឹមការអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាព ដូចជាគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលបានទទួលស្គាល់អំពីសារៈសំខាន់ក្នុងការបន្តជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ និងប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន ។ ដំណើរការនៃការធ្វើមូលដ្ឋានវិស័យកម្មគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព បានផ្តល់កាលានុវត្តភាពសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ កំណត់អាទិភាពដើម្បីជួយសម្រួលដល់អន្តរកាលឆ្ពោះទៅគំរូអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចថ្មី ដែលអាចបន្តជំរុញវឌ្ឍនភាពសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ។ កិច្ចការនេះគឺជាមូលដ្ឋាន ដើម្បីរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិសម្រាប់ដំណាក់កាលបន្ទាប់ ដែលត្រូវចាប់ផ្តើមក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ និងដែលជាមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់តម្រង់ទិសកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងនីតិកាលបន្ទាប់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ដើម្បីសម្រេចគោលដៅទាំងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តរៀបចំគម្រោងធនធានពីគ្រប់ប្រភព ទាំងធនធានក្នុងស្រុក និងក្រៅប្រទេស ទាំងវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន ។ ការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច និងការបន្តតែទម្រង់ស្ថាប័ន ព្រមទាំងការលើកតុណ្ហភាពសេវាសាធារណៈ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍជាតិ គឺជាអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ លើមូលដ្ឋាននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ការអភិវឌ្ឍ និងការផ្លាស់ប្តូរខាងរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់នៃភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សម្រាប់អនុវត្តរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៥ (ពាន់ដុល្លារ)

| Major Donors                   | Term of Assist | Health  | Edu.    | Agri.   | Indus. & Trad | Rural Dev. | Bank & Biz | Urban Plan | Inf. & Com | Ene. & Pos. | Trans.  | Water & Sani. | Comm. & Soci | Culture & Art | Enviro. & Cons | Climate Chang | Gender | HIV/AI DS | Gov. & Admin | Tourism | Emer. & Food | Other | Total   |           |
|--------------------------------|----------------|---------|---------|---------|---------------|------------|------------|------------|------------|-------------|---------|---------------|--------------|---------------|----------------|---------------|--------|-----------|--------------|---------|--------------|-------|---------|-----------|
| UN own fund                    | Grant          | 8,686   | 4,037   | 9,043   | 625           | 574        | 541        |            | 16         | 51          |         | 1,523         | 6,485        | 30            | 1,629          | 1,453         | 1,893  | 369       | 4,367        |         |              | 30    | 41,353  |           |
|                                | Loan           |         |         | 5,838   |               |            |            |            |            |             |         |               |              |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 5,838     |
| World Bank                     | Grant          |         | 15,720  |         |               |            |            |            |            |             |         |               |              |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 15,720    |
|                                | Loan           | 25      | 1,736   |         |               |            |            |            |            |             | 142     |               |              |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 1,903     |
| ADB                            | Grant          | 1,295   | 4,972   | 7,280   | 500           | 782        | 1,983      | 210        |            |             | 2,157   | 2,700         |              |               | 2,356          |               |        |           | 200          | 100     | 5,777        | 1,132 | 31,444  |           |
|                                | Loan           |         | 18,700  | 13,820  |               |            | 19,246     | 685        |            | 3,600       | 48,123  |               |              |               |                |               |        |           |              |         | 860          |       | 756     | 105,790   |
| GAVI Alliance                  | Grant          | 18,951  |         |         |               |            |            |            |            |             |         |               |              |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 18,951    |
| Global Fund                    | Grant          | 18,875  |         |         |               |            |            |            |            |             |         |               |              |               |                |               |        | 14,472    |              |         |              |       |         | 33,347    |
| Sub-Total: UN Agencies & IFI's | Grant          | 47,806  | 24,729  | 16,323  | 1,125         | 1,356      | 2,524      | 210        | 16         | 51          | 2,157   | 4,223         | 6,485        | 30            | 3,985          | 1,453         | 1,893  | 14,842    | 4,567        | 100     | 5,777        | 1,162 | 140,816 |           |
|                                | Loan           | 25      | 20,436  | 19,658  |               |            | 19,246     | 685        |            | 3,600       | 48,265  |               |              |               |                |               |        |           |              | 860     |              | 756   | 113,531 |           |
|                                | Total          | 47,831  | 45,166  | 35,981  | 1,125         | 1,356      | 21,770     | 895        | 16         | 3,651       | 50,422  | 4,223         | 6,485        | 30            | 3,985          | 1,453         | 1,893  | 14,842    | 4,567        | 960     | 5,777        | 1,918 | 254,346 |           |
| EU/EC                          | Grant          | 538     | 17,615  | 7,348   | 1,945         | 138        |            |            |            | 428         |         | 49            | 1,720        | 515           | 776            | 1,630         | 210    |           | 22,886       |         |              |       |         | 55,796    |
| Czech Republic                 | Grant          | 494     | 294     | 81      |               |            |            |            | 4          | 244         |         |               |              |               |                |               |        |           |              | 72      |              |       |         | 1,232     |
|                                | Loan           | 463     | 1,609   | 2,318   |               | 393        | 225        |            |            |             |         |               | 223          | 3,029         | 662            |               |        |           | 1,458        | 115     |              |       |         | 10,495    |
| France                         | Grant          |         |         |         |               | 38,947     | 3,000      |            |            |             |         | 10,873        |              |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 52,819    |
| Germany                        | Grant          | 7,717   |         | 850     |               | 9,014      | 70         |            |            | 24          |         | 99            | 471          |               |                |               | 913    |           | 3,036        |         |              |       | 3,596   | 25,790    |
| Ireland                        | Grant          |         |         |         |               | 556        |            |            |            |             |         |               |              |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 556       |
| Sweden                         | Grant          |         | 8,818   |         |               | 142        |            |            |            |             |         |               |              |               |                |               |        |           | 9,937        |         |              |       |         | 21,803    |
| United Kingdom                 | Grant          |         | 67      |         |               |            |            |            |            | 7           |         |               | 8            |               | 8              | 1,125         | 8      |           | 67           |         |              |       | 5       | 169       |
|                                | Loan           | 9,212   | 28,403  | 10,597  | 1,945         | 10,243     | 296        |            | 4          | 703         |         | 148           | 2,422        | 3,544         | 3,226          | 2,798         | 1,130  |           | 37,456       | 115     |              | 3,601 |         | 115,841   |
| Sub-Total: EU                  | Grant          | 9,212   | 28,403  | 10,597  | 1,945         | 49,189     | 3,296      |            | 4          | 703         |         | 11,020        | 2,422        | 3,544         | 3,226          | 2,798         | 1,130  |           | 37,456       | 115     |              | 3,601 |         | 168,660   |
|                                | Loan           |         |         |         |               | 38,947     | 3,000      |            |            |             |         | 10,873        |              |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 52,819    |
|                                | Total          | 9,212   | 28,403  | 10,597  | 1,945         | 49,189     | 3,296      |            | 4          | 703         |         | 11,020        | 2,422        | 3,544         | 3,226          | 2,798         | 1,130  |           | 37,456       | 115     |              | 3,601 |         | 168,660   |
| Australia                      | Grant          | 10,864  | 9,568   | 11,849  |               | 7,968      |            |            |            | 1,142       | 122     | 1,142         | 4,253        |               |                |               |        | 25        | 6,556        |         |              |       |         | 55,942    |
| Canada                         | Grant          | 685     | 91      | 1,127   |               | 137        |            |            |            |             |         |               |              |               | 61             | 217           | 207    |           | 1,169        |         | 61           |       |         | 3,754     |
| China                          | Grant          |         | 4,464   |         |               |            |            |            |            |             |         |               |              |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 4,464     |
|                                | Loan           |         |         | 87,472  |               |            |            |            |            | 45,102      | 173,783 | 1,057         | 27,507       |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 334,921   |
| Japan                          | Grant          | 12,028  | 16,877  | 4,572   | 1,321         | 3,645      | 514        | 6,173      | 71         | 3,642       | 16,924  | 12,729        | 220          | 870           | 92             | 1,097         | 92     | 2         | 2,758        | 106     |              | 1,455 |         | 85,177    |
|                                | Loan           |         |         | 268     |               |            |            |            | 4,884      |             | 20,025  |               |              |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 25,176    |
| New Zealand                    | Grant          |         | 2,608   | 1,197   |               |            |            |            |            |             |         |               |              |               | 1,092          |               |        |           |              |         |              |       |         | 4,897     |
| Republic of Korea              | Grant          | 18,458  | 4,335   | 1,636   |               | 2,327      | 962        | 380        |            |             | 3,235   |               |              | 1,250         |                |               | 83     |           |              | 380     |              |       |         | 33,046    |
|                                | Loan           |         |         | 484     |               | 893        |            |            |            |             | 21,719  | 5,571         |              |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 28,667    |
| Switzerland                    | Grant          | 4,236   | 458     | 1,667   |               | 466        |            |            |            |             |         |               |              | 138           |                |               | 19     |           | 5,840        | 198     |              |       |         | 13,021    |
| USA                            | Grant          | 22,731  | 5,159   | 8,929   | 60            | 5,565      | 430        |            |            |             | 318     | 1,884         | 186          |               | 18,363         | 916           |        | 10,055    | 17,570       |         | 8,800        |       |         | 100,966   |
| Sub-Total: Bilateral Donors    | Grant          | 69,003  | 43,560  | 30,977  | 1,381         | 20,109     | 1,906      | 6,553      | 71         | 4,784       | 20,598  | 15,754        | 4,659        | 2,258         | 19,609         | 2,230         | 2,855  | 10,081    | 33,893       | 684     | 8,861        | 1,455 |         | 301,277   |
|                                | Loan           |         |         | 88,224  |               | 893        |            |            | 4,884      | 45,102      | 215,526 | 6,628         | 27,507       |               |                |               |        |           |              |         |              |       |         | 388,764   |
|                                | Total          | 69,003  | 43,560  | 119,201 | 1,381         | 21,002     | 1,906      | 6,553      | 4,955      | 49,885      | 236,124 | 22,383        | 32,166       | 2,258         | 19,609         | 2,230         | 2,855  | 10,081    | 33,893       | 684     | 8,861        | 1,455 |         | 690,041   |
| SUB TOTAL: ALL DONORS:         | Grant          | 126,021 | 96,691  | 57,897  | 4,450         | 31,707     | 4,725      | 6,763      | 92         | 5,538       | 22,755  | 20,126        | 13,565       | 5,831         | 26,820         | 6,481         | 5,878  | 24,923    | 75,916       | 899     | 14,638       | 6,217 |         | 557,934   |
|                                | Loan           | 25      | 20,436  | 107,882 |               | 39,840     | 22,246     | 685        | 4,884      | 48,702      | 263,791 | 17,501        | 27,507       |               |                |               |        |           |              | 860     |              |       | 756     | 555,114   |
|                                | Total          | 126,046 | 117,128 | 165,779 | 4,450         | 71,547     | 26,971     | 7,448      | 4,975      | 54,239      | 286,546 | 37,626        | 41,073       | 5,831         | 26,820         | 6,481         | 5,878  | 24,923    | 75,916       | 1,759   | 14,638       | 6,973 |         | 1,113,048 |
| NGO own fund                   | Grant          | 77,704  | 57,810  | 5,183   | 53            | 22,004     |            |            |            | 587         | 267     | 192           | 57,495       | 400           | 6,312          | 1,181         | 261    | 5,263     | 1,906        | 75      | 185          | 804   |         | 237,682   |
| GRAND TOTAL                    | TOTAL          | 203,749 | 174,938 | 170,962 | 4,504         | 93,551     | 26,971     | 7,448      | 4,975      | 54,826      | 286,813 | 37,818        | 98,568       | 6,232         | 33,132         | 7,662         | 6,139  | 30,186    | 77,822       | 1,834   | 14,822       | 7,777 |         | 1,350,730 |

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៦ (ពាន់ដុល្លារ)

| Major Donors                   | Term of Assist | Health  | Edu.    | Agri.   | Indus. & Trad | Rural Dev. | Bank & Biz | Urban Plan | Inf. & Com | Ene. Pos. | Trans.  | Water & Sani. | Comm. & Soci | Culture & Art | Enviro. & Cons | Climate Chang | Gender | HIV/AIDS | Gov. & Admi | Tourism | Emer. & Food | Other | Total   |           |
|--------------------------------|----------------|---------|---------|---------|---------------|------------|------------|------------|------------|-----------|---------|---------------|--------------|---------------|----------------|---------------|--------|----------|-------------|---------|--------------|-------|---------|-----------|
| UN own fund                    | Grant          | 13,793  | 16,837  | 8,934   | 676           | 1,531      |            |            | 481        | 52        |         |               | 5,612        | 567           | 1,812          | 1,258         | 1,189  | 278      | 2,058       |         |              | 491   | 55,570  |           |
|                                | Loan           |         |         | 7,640   |               |            |            |            |            |           |         |               |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 7,640     |
| World Bank                     | Grant          |         | 13,317  |         |               |            |            |            |            |           |         |               |              |               |                |               |        |          | 1,439       |         |              |       |         | 14,757    |
|                                | Loan           | 603     | 2,693   | 1,800   |               |            |            |            |            |           | 200     |               |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 5,296     |
| ADB                            | Grant          | 2,500   | 500     | 7,217   | 500           | 2,740      | 2,553      | 281        |            |           | 2,024   | 746           |              |               | 4,094          |               |        |          |             |         | 234          | 233   | 23,622  |           |
|                                | Loan           |         | 5,063   | 18,194  |               | 233        | 3,986      | 2,800      |            | 7,053     | 33,457  | 572           |              |               |                |               |        |          | 14,382      | 505     |              |       |         | 86,245    |
| GAVI Alliance                  | Grant          | 10,196  |         |         |               |            |            |            |            |           |         |               |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 10,196    |
| Global Fund                    | Grant          | 17,607  |         |         |               |            |            |            |            |           |         |               |              |               |                |               |        | 10,587   |             |         |              |       |         | 28,194    |
| Sub-Total: UN Agencies & IFI's | Grant          | 44,096  | 30,655  | 16,151  | 1,176         | 4,271      | 2,553      | 281        | 481        | 52        | 2,024   | 746           | 5,612        | 567           | 5,906          | 1,258         | 1,189  | 10,865   | 3,497       |         | 234          | 724   | 132,338 |           |
|                                | Loan           | 603     | 7,756   | 27,634  |               | 233        | 3,986      | 2,800      |            | 7,053     | 33,657  | 572           |              |               |                |               |        |          | 14,382      | 505     |              |       |         | 99,182    |
|                                | Total          | 44,699  | 38,411  | 43,784  | 1,176         | 4,504      | 6,539      | 3,081      | 481        | 7,105     | 35,681  | 1,318         | 5,612        | 567           | 5,906          | 1,258         | 1,189  | 10,865   | 17,879      | 505     | 234          | 724   | 231,520 |           |
| EU/EC                          | Grant          | 417     | 11,153  | 8,348   |               | 884        | 568        | 370        |            | 867       |         |               | 1,059        |               | 1,334          | 1,963         | 27     |          | 28,964      |         |              |       |         | 55,954    |
| Czech Republic                 | Grant          | 494     | 390     |         |               | 40         |            |            | 16         | 245       |         |               |              |               |                |               |        |          | 62          |         |              |       |         | 1,291     |
| France                         | Grant          | 1,280   | 1,467   | 3,067   |               | 1,298      | 175        |            |            |           |         |               | 249          | 2,458         | 760            |               |        |          | 982         | 42      |              |       |         | 11,779    |
|                                | Loan           |         | 2,910   |         |               |            | 5,000      |            |            | 3,869     |         | 8,305         |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 20,083    |
| Germany                        | Grant          | 30,014  |         | 2,034   | 1,105         | 7,146      |            |            |            |           |         | 111           | 508          |               |                | 442           | 1,001  |          | 4,951       |         |              | 1,105 |         | 48,419    |
| Ireland                        | Grant          |         |         | 78      |               | 553        |            |            |            |           |         |               |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 631       |
| Sweden                         | Grant          |         | 13,581  |         | 194           | 183        |            |            |            |           |         |               |              |               | 1,756          | 1,171         |        |          | 13,171      |         |              |       |         | 30,055    |
| United Kingdom                 | Grant          |         | 180     |         |               | 1,362      |            |            |            |           |         |               |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       | 54      | 1,596     |
|                                | Loan           | 32,205  | 26,771  | 13,527  | 1,299         | 11,466     | 743        | 370        | 16         | 1,112     |         | 111           | 1,816        | 2,458         | 3,850          | 3,619         | 1,028  |          | 48,131      | 42      |              | 1,159 |         | 149,725   |
| Sub-Total: EU                  | Loan           |         | 2,910   |         |               |            | 5,000      |            |            | 3,869     |         | 8,305         |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 20,083    |
|                                | Total          | 32,205  | 29,681  | 13,527  | 1,299         | 11,466     | 5,743      | 370        | 16         | 4,981     |         | 8,415         | 1,816        | 2,458         | 3,850          | 3,619         | 1,028  |          | 48,131      | 42      |              | 1,159 |         | 169,808   |
| Australia                      | Grant          | 3,541   | 11,066  | 11,452  |               | 8,175      |            | 2,230      |            | 1,737     | 90      | 1,737         | 2,237        |               |                |               |        | 1,795    | 7,791       |         |              |       |         | 51,850    |
| Canada                         | Grant          | 482     | 163     | 353     | 268           |            |            |            |            |           |         |               |              |               | 268            | 168           | 1,130  |          |             |         | 124          |       |         | 2,956     |
| China                          | Grant          |         | 3,382   |         |               |            |            |            |            |           |         |               |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 3,382     |
|                                | Loan           |         |         | 48,500  |               |            |            |            |            | 122,218   | 85,992  | 5,221         |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 261,931   |
| Japan                          | Grant          | 14,197  | 11,146  | 3,315   | 2,228         | 2,588      | 222        | 9          | 72         | 2,124     | 26,435  | 19,315        | 241          | 155           | 1,020          | 566           | 680    |          | 3,513       | 171     |              | 225   |         | 88,223    |
|                                | Loan           | 6,906   |         | 1,958   |               |            |            |            | 11,962     | 379       | 9,407   | 843           |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 31,456    |
| New Zealand                    | Grant          |         | 1,948   | 1,236   |               |            |            |            |            |           |         |               |              |               | 832            |               |        |          |             |         |              |       |         | 4,015     |
| Republic of Korea              | Grant          | 6,837   | 6,004   | 985     |               | 2,980      | 1,182      | 280        |            |           | 5,520   |               |              | 177           |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 23,965    |
|                                | Loan           |         |         | 1,026   |               | 6,009      |            |            |            |           | 913     |               |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 7,948     |
| Switzerland                    | Grant          | 6,338   | 814     | 1,696   |               | 852        |            |            |            |           |         |               |              | 27            |                |               | 285    |          |             | 616     |              |       |         | 15,799    |
| USA                            | Grant          | 18,593  | 1,561   | 4,959   | 370           | 8,075      | 60         |            |            | 65        | 95      | 2,145         | 1,918        |               | 8,833          | 893           |        | 7,271    | 15,617      |         | 643          |       |         | 71,098    |
| Sub-Total: Bilateral Donors    | Grant          | 49,988  | 36,084  | 23,995  | 2,866         | 22,670     | 1,465      | 2,518      | 72         | 3,925     | 32,141  | 23,197        | 4,396        | 359           | 10,953         | 1,626         | 3,891  | 7,271    | 32,093      | 787     | 767          | 225   |         | 261,289   |
|                                | Loan           | 6,906   |         | 51,484  |               | 6,009      |            |            | 11,962     | 122,597   | 96,312  | 6,064         |              |               |                |               |        |          |             |         |              |       |         | 301,335   |
|                                | Total          | 56,895  | 36,084  | 75,478  | 2,866         | 28,679     | 1,465      | 2,518      | 12,034     | 126,523   | 128,453 | 29,262        | 4,396        | 359           | 10,953         | 1,626         | 3,891  | 7,271    | 32,093      | 787     | 767          | 225   |         | 562,624   |
| SUB TOTAL: ALL DONORS:         | Grant          | 126,289 | 93,509  | 53,673  | 5,341         | 38,407     | 4,762      | 3,170      | 569        | 5,089     | 34,165  | 24,054        | 11,824       | 3,384         | 20,710         | 6,504         | 6,108  | 18,136   | 83,720      | 829     | 1,001        | 2,108 |         | 543,352   |
|                                | Loan           | 7,509   | 10,666  | 79,117  |               | 6,242      | 8,986      | 2,800      | 11,962     | 133,519   | 129,969 | 14,941        |              |               |                |               |        |          | 14,382      | 505     |              |       |         | 420,600   |
|                                | Total          | 133,798 | 104,176 | 132,790 | 5,341         | 44,649     | 13,748     | 5,970      | 12,531     | 138,608   | 164,134 | 38,995        | 11,824       | 3,384         | 20,710         | 6,504         | 6,108  | 18,136   | 98,103      | 1,334   | 1,001        | 2,108 |         | 963,952   |
| NGO own fund                   | Grant          | 75,492  | 67,080  | 9,214   | 4             | 22,981     | 252        |            |            | 177       | 127     |               | 54,064       | 422           | 8,791          | 1,549         | 253    | 5,091    | 3,586       | 73      | 307          | 789   |         | 250,252   |
| GRAND TOTAL                    | TOTAL          | 209,290 | 171,256 | 142,004 | 5,345         | 67,629     | 14,000     | 5,970      | 12,531     | 138,785   | 164,261 | 38,995        | 65,889       | 3,806         | 29,501         | 8,053         | 6,361  | 23,227   | 101,689     | 1,407   | 1,308        | 2,897 |         | 1,214,204 |

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៧ (ពាន់ដុល្លារ)

| Major Donors                   | Term of Assist | Health  | Edu.    | Agri.   | Indus. & Trade | Rural Dev. | Bank & Biz | Urban Plan | Inf. & Com | Ene. Pos. | Trans.  | Water & Sani. | Comm. & Socia | Culture & Art | Enviro. & Con | Climate Chang | Gender | HIV/AIDS | Gov. & Admi | Tourism | Emer. & Food | Other  | Total     |         |
|--------------------------------|----------------|---------|---------|---------|----------------|------------|------------|------------|------------|-----------|---------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|--------|----------|-------------|---------|--------------|--------|-----------|---------|
| UN own fund                    | Grant          | 17,631  | 16,706  | 8,942   | 723            | 3,258      |            |            | 715        |           |         |               | 8,013         | 141           | 3,090         | 2,007         | 1,280  | 110      | 2,744       |         |              | 3,907  | 69,266    |         |
|                                | Loan           |         |         | 7,073   |                |            |            |            |            |           |         |               |               |               |               |               |        |          |             |         |              |        |           | 7,073   |
| World Bank                     | Grant          | 200     | 6,936   |         |                | 200        |            |            |            |           |         |               |               |               |               |               |        |          | 2,270       |         |              | 10,347 | 19,954    |         |
|                                | Loan           | 6,000   | 4,127   | 3,350   |                | 1,000      |            |            |            |           | 5,250   |               |               |               |               |               |        |          |             |         |              |        |           | 19,727  |
| ADB                            | Grant          | 2,118   | 500     | 8,624   |                | 2,485      | 580        | 1,692      |            | 500       | 8,840   | 1,425         |               |               | 5,866         |               |        |          |             |         |              | 400    | 33,030    |         |
|                                | Loan           | 200     | 3,387   | 35,912  |                | 5,334      | 205        | 8,050      |            | 5,907     | 44,788  | 4,798         |               |               |               |               |        |          | 364         | 3,992   |              |        |           | 112,937 |
| GAVI Alliance                  | Grant          | 10,925  |         |         |                |            |            |            |            |           |         |               |               |               |               |               |        |          |             |         |              |        |           | 10,925  |
| Global Fund                    | Grant          | 49,824  |         |         |                |            |            |            |            |           |         |               |               |               |               |               |        | 21,854   |             |         |              |        |           | 71,678  |
| Sub-Total: UN Agencies & IFI's | Grant          | 80,698  | 24,142  | 17,566  | 723            | 5,943      | 580        | 1,692      | 715        | 500       | 8,840   | 1,425         | 8,013         | 141           | 8,956         | 2,007         | 1,280  | 21,964   | 5,014       |         |              | 14,654 | 204,853   |         |
|                                | Loan           | 6,200   | 7,514   | 46,335  |                | 6,334      | 205        | 8,050      |            | 5,907     | 50,038  | 4,798         |               |               |               |               |        |          | 364         | 3,992   |              |        |           | 139,737 |
|                                | Total          | 86,898  | 31,656  | 63,900  | 723            | 12,277     | 785        | 9,742      | 715        | 6,407     | 58,878  | 6,223         | 8,013         | 141           | 8,956         | 2,007         | 1,280  | 21,964   | 5,378       | 3,992   |              |        | 14,654    | 344,590 |
| EU/EC                          | Grant          | 334     | 23,126  | 6,759   |                | 1,106      | 747        | 310        |            | 221       |         | 166           | 693           | 310           | 652           | 1,116         |        |          | 24,281      |         |              |        |           | 59,819  |
| Czech Republic                 | Grant          | 371     | 268     |         |                |            |            |            |            | 331       |         | 81            |               |               |               |               |        |          |             |         |              |        |           | 1,158   |
| France                         | Grant          | 2,220   | 980     | 4,746   |                | 2,222      | 240        |            |            |           |         | 221           | 165           | 2,376         | 939           |               |        |          | 1,217       |         | 387          |        |           | 15,714  |
|                                | Loan           |         |         |         | 14,607         |            | 8,000      |            |            | 6,634     |         | 46,148        |               |               |               |               |        |          |             |         | 12,162       |        |           | 87,551  |
| Germany                        | Grant          | 5,075   |         | 2,203   | 1,111          | 11,560     |            |            |            |           |         | 111           | 520           |               | 332           | 4,644         | 1,232  |          | 6,919       |         |              |        | 2,764     | 36,470  |
| Ireland                        | Grant          |         |         | 719     |                | 553        |            |            |            |           |         |               |               |               |               |               |        |          |             |         |              |        |           | 1,271   |
| Sweden                         | Grant          |         | 1,711   |         |                |            |            |            |            |           |         |               |               |               |               |               |        |          | 13,824      |         |              |        |           | 1,954   |
| United Kingdom                 | Grant          |         | 247     |         |                | 1,651      |            |            |            |           |         |               |               |               | 254           |               | 108    |          |             |         |              |        | 2         | 2,261   |
| Sub-Total: EU                  | Grant          | 8,000   | 26,332  | 14,427  | 1,111          | 17,090     | 987        | 310        |            | 552       |         | 579           | 1,378         | 2,686         | 2,176         | 8,704         | 1,340  |          | 46,241      |         | 387          |        | 4,720     | 137,020 |
|                                | Loan           |         |         |         | 14,607         |            | 8,000      |            |            | 6,634     |         | 46,148        |               |               |               |               |        |          |             |         | 12,162       |        |           | 87,551  |
|                                | Total          | 8,000   | 26,332  | 14,427  | 15,718         | 17,090     | 8,987      | 310        |            | 7,186     |         | 46,727        | 1,378         | 2,686         | 2,176         | 8,704         | 1,340  |          | 46,241      |         | 12,549       |        | 4,720     | 224,571 |
| Australia                      | Grant          | 14,685  | 9,552   | 16,539  |                | 3,048      |            | 1,553      |            | 3,445     |         | 3,445         | 229           |               |               |               | 77     |          | 3,716       |         |              |        |           | 56,288  |
| Canada                         | Grant          | 487     | 164     | 99      | 271            |            |            |            |            |           |         |               |               |               | 315           |               |        |          | 105         |         | 169          |        |           | 1,610   |
| China                          | Grant          |         | 820     |         |                |            |            |            |            |           | 8,341   |               |               |               |               |               |        |          |             |         |              |        |           | 9,161   |
|                                | Loan           |         |         | 40,255  |                |            |            |            |            | 65,862    | 78,147  | 5,196         |               |               |               |               |        |          |             |         |              |        | 24,899    | 214,359 |
| Japan                          | Grant          | 6,023   | 4,287   | 2,890   | 1,562          | 5,823      | 89         | 515        |            |           | 2,989   | 20,813        | 7,969         |               | 669           |               | 669    |          | 2,008       |         |              |        | 14,639    | 70,946  |
|                                | Loan           |         |         | 11,428  |                |            |            |            |            | 1,918     | 40,048  | 2,080         |               |               |               |               |        |          |             |         |              |        |           | 55,474  |
| New Zealand                    | Grant          |         | 3,144   | 1,647   |                |            |            |            |            |           |         |               |               |               | 475           |               |        |          |             |         |              |        |           | 5,266   |
| Republic of Korea              | Grant          | 3,865   | 10,094  | 662     |                | 1,962      | 1,826      |            |            |           | 1,131   |               |               | 1,565         |               |               |        |          |             |         |              |        | 1,432     | 22,536  |
|                                | Loan           |         |         | 7,200   |                | 12,300     |            |            |            |           | 9,206   |               |               |               |               |               |        |          |             |         |              |        |           | 28,706  |
| Switzerland                    | Grant          | 4,070   | 1,430   | 1,633   |                | 1,066      | 101        |            |            |           |         |               |               | 1             |               |               | 209    |          | 4,648       | 635     |              |        | 54        | 13,848  |
| USA                            | Grant          | 16,385  | 5,530   | 12,179  | 65             | 75         | 3,050      |            | 218        | 691       |         | 4,070         | 3,526         |               | 5,025         | 185           |        | 6,148    | 18,884      |         |              |        |           | 76,031  |
| Sub-Total: Bilateral Donors    | Grant          | 45,515  | 35,021  | 35,649  | 1,898          | 11,974     | 5,067      | 2,068      | 218        | 7,125     | 30,285  | 15,483        | 3,754         | 1,566         | 6,484         | 185           | 956    | 6,148    | 29,362      | 635     | 169          | 16,125 | 255,687   |         |
|                                | Loan           |         |         | 58,883  |                | 12,300     |            |            |            | 67,780    | 127,401 | 7,276         |               |               |               |               |        |          |             |         |              |        |           | 24,899  |
|                                | Total          | 45,515  | 35,021  | 94,532  | 1,898          | 24,274     | 5,067      | 2,068      | 218        | 74,905    | 157,687 | 22,759        | 3,754         | 1,566         | 6,484         | 185           | 956    | 6,148    | 29,362      | 635     | 169          | 16,125 | 298,539   |         |
| SUB TOTAL: ALL DONORS:         | Grant          | 134,212 | 85,495  | 67,642  | 3,733          | 35,008     | 6,634      | 4,070      | 933        | 8,177     | 39,125  | 17,487        | 13,145        | 4,393         | 17,615        | 10,896        | 3,576  | 28,112   | 80,617      | 1,022   | 169          | 35,499 | 597,560   |         |
|                                | Loan           | 6,200   | 7,514   | 105,218 | 14,607         | 18,634     | 8,205      | 8,050      |            | 80,321    | 177,439 | 58,221        |               |               |               |               |        |          | 364         | 16,154  |              |        | 24,899    | 525,826 |
|                                | Total          | 140,412 | 93,009  | 172,859 | 18,340         | 53,642     | 14,839     | 12,120     | 933        | 88,498    | 216,565 | 75,709        | 13,145        | 4,393         | 17,615        | 10,896        | 3,576  | 28,112   | 80,981      | 17,176  | 169          | 60,398 | 1,123,386 |         |
| NGO own fund                   | Grant          | 73,345  | 55,161  | 8,874   |                | 21,195     |            |            |            | 119       |         |               | 40,722        | 168           | 1,433         | 430           | 179    | 4,074    | 2,122       |         | 108          | 3,358  |           | 211,299 |
| GRAND TOTAL                    | TOTAL          | 213,757 | 148,170 | 181,734 | 18,340         | 74,837     | 14,839     | 12,120     | 933        | 88,617    | 216,565 | 75,709        | 53,866        | 4,562         | 19,049        | 11,326        | 3,755  | 32,186   | 83,103      | 17,176  | 277          | 63,755 | 1,334,675 |         |

ការបើកផ្តល់ និងការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ២០០០ - ២០១៨ (ពាន់ដុល្លារ)

| Major Donor                    | 2000    | 2001    | 2002    | 2003    | 2004    | 2005    | 2006    | 2007    | 2008    | 2009      | 2010      | 2011      | 2012      | 2013      | 2014      | 2015      | 2016      | 2017      | 2018       |
|--------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|
|                                |         |         |         |         |         |         |         |         |         |           |           |           |           |           |           |           |           | Estimate  | Projection |
| UN own fund                    | 49,433  | 44,918  | 42,222  | 44,208  | 36,294  | 41,111  | 53,959  | 58,324  | 73,160  | 101,769   | 73,872    | 56,511    | 53,746    | 49,839    | 53,907    | 47,191    | 63,210    | 76,339    | 56,953     |
| World Bank                     | 32,697  | 43,078  | 47,245  | 63,663  | 49,456  | 37,832  | 24,454  | 47,468  | 41,659  | 60,406    | 56,918    | 73,796    | 65,979    | 35,473    | 50,615    | 17,623    | 20,053    | 39,681    | 54,232     |
| IMF                            | 11,478  | 22,957  | 23,504  | 12,268  | 2,359   | 310     | 83,500  | 919     |         |           |           |           |           |           |           |           |           |           |            |
| Asian Development Bank         | 51,133  | 48,685  | 78,470  | 73,282  | 76,662  | 89,399  | 67,474  | 69,364  | 145,732 | 89,413    | 75,368    | 126,873   | 82,026    | 171,405   | 129,782   | 137,234   | 109,867   | 145,967   | 181,202    |
| GAVI Alliance                  |         |         |         |         |         |         |         |         |         | 1,651     | 3,563     | 6,714     | 4,892     | 10,688    | 5,483     | 18,951    | 10,196    | 10,925    | 9,178      |
| Global Fund                    |         |         |         |         |         | 18,846  | 21,854  | 21,067  | 38,601  | 46,459    | 61,220    | 60,199    | 20,131    | 45,431    | 54,593    | 33,347    | 28,194    | 71,678    |            |
| Sub-Total: UN Agencies & IFI's | 144,741 | 159,638 | 191,442 | 193,421 | 164,771 | 187,498 | 251,242 | 197,142 | 299,152 | 299,697   | 270,940   | 324,093   | 226,774   | 312,837   | 294,380   | 254,346   | 231,520   | 344,590   | 301,566    |
| European Commission            | 27,945  | 22,679  | 25,833  | 32,717  | 15,020  | 23,651  | 46,485  | 44,012  | 48,418  | 49,421    | 32,940    | 60,996    | 41,595    | 36,606    | 70,317    | 55,796    | 55,954    | 59,819    | 26,721     |
| Belgium                        | 2,641   | 1,274   | 2,245   | 3,694   | 5,200   | 11,701  | 7,327   | 7,150   | 2,817   | 4,821     | 2,155     | 2,067     | 143       | 415       |           |           |           |           |            |
| Czech Republic                 | 0       | 0       | 0       | 0       | 0       | 0       | 0       | 0       | 0       | 0         | 0         | 0         |           |           | 1,167     | 1,232     | 1,291     | 1,158     |            |
| Denmark                        | 3,529   | 2,847   | 4,762   | 4,258   | 5,793   | 4,838   | 4,058   | 9,809   | 10,638  | 13,763    | 15,716    | 5,700     | 4,900     |           |           |           |           |           |            |
| Finland                        | 3,269   | 1,199   | 868     |         | 3,298   | 3,342   | 4,468   | 5,205   | 8,993   | 5,991     | 6,682     | 6,872     | 4,405     | 5,376     | 4,400     |           |           |           |            |
| France                         | 27,800  | 36,047  | 28,348  | 25,922  | 23,039  | 24,441  | 21,785  | 21,694  | 29,782  | 25,383    | 22,385    | 19,524    | 24,795    | 17,760    | 59,454    | 63,314    | 31,863    | 103,265   | 40,583     |
| Germany                        | 12,225  | 10,020  | 17,226  | 17,597  | 14,096  | 27,293  | 32,442  | 20,721  | 36,613  | 27,923    | 35,261    | 43,687    | 44,558    | 34,254    | 29,804    | 25,790    | 48,419    | 36,470    | 29,703     |
| Ireland                        |         |         |         |         |         |         |         |         |         | 696       | 663       | 698       | 276       | 1,247     | 733       | 556       | 631       | 1,271     | 1,271      |
| Netherlands                    | 4,912   | 3,606   | 3,732   | 2,753   | 1,613   | 1,144   | 70      | 100     | 2,196   | 745       | 1,131     | 56        | 11        |           |           |           |           |           |            |
| Spain                          |         |         |         |         |         |         | 2,842   | 3,544   | 6,103   | 16,619    | 26,268    | 33,614    | 8,771     | 4,105     | 1,567     |           |           |           |            |
| Sweden                         | 14,122  | 13,112  | 13,570  | 12,387  | 22,024  | 13,600  | 16,001  | 17,343  | 15,857  | 22,789    | 24,736    | 28,609    | 30,182    | 33,818    | 33,037    | 21,803    | 30,055    | 20,328    | 12,968     |
| United Kingdom                 | 13,000  | 8,711   | 11,644  | 15,367  | 17,015  | 20,555  | 20,671  | 23,656  | 29,562  | 32,550    | 24,734    | 34,234    | 28,221    | 13,678    | 72        | 169       | 1,596     | 2,261     | 317        |
| Other EU Member States         |         |         | 10      |         |         |         |         |         |         |           |           |           |           |           |           |           |           |           |            |
| Sub-Total: EU                  | 109,443 | 99,495  | 108,239 | 114,695 | 107,098 | 130,565 | 156,149 | 153,235 | 190,978 | 200,700   | 192,670   | 236,058   | 187,858   | 147,259   | 200,550   | 168,660   | 169,808   | 224,571   | 111,563    |
| Australia                      | 29,417  | 19,873  | 17,795  | 22,689  | 24,279  | 16,788  | 22,459  | 29,571  | 49,054  | 47,782    | 63,428    | 78,238    | 79,461    | 59,265    | 64,945    | 55,942    | 51,850    | 56,288    | 41,309     |
| Canada                         | 818     | 5,243   | 3,392   | 2,624   | 1,472   | 9,103   | 7,928   | 12,620  | 11,452  | 16,709    | 12,761    | 18,516    | 20,525    | 11,839    | 5,694     | 3,754     | 2,956     | 1,610     | 698        |
| China                          | 2,610   | 16,325  | 5,723   | 5,573   | 32,470  | 46,638  | 53,237  | 92,446  | 95,408  | 114,697   | 154,130   | 331,985   | 460,720   | 436,616   | 347,790   | 339,385   | 265,314   | 223,520   | 251,400    |
| Japan                          | 106,021 | 100,023 | 105,604 | 101,159 | 101,761 | 111,669 | 103,659 | 117,216 | 126,366 | 134,003   | 140,027   | 114,376   | 172,264   | 130,759   | 111,420   | 110,363   | 119,678   | 126,420   | 168,013    |
| New Zealand                    | 1,002   | 718     | 1,280   | 1,912   | 2,445   | 2,075   | 1,698   | 4,520   | 2,782   | 2,325     | 5,177     | 4,436     | 3,752     | 3,230     | 5,974     | 4,897     | 4,015     | 5,266     | 5,486      |
| Norway                         | 1,310   | 1,151   | 3,387   | 2,735   | 3,367   |         |         |         |         |           |           |           |           |           |           |           |           |           |            |
| Republic of Korea              | 706     | 1,199   | 22,498  | 10,322  | 24,138  | 14,857  | 13,259  | 31,255  | 32,956  | 15,838    | 35,158    | 45,304    | 46,199    | 50,129    | 80,326    | 61,714    | 31,913    | 51,242    | 24,586     |
| Russian Federation             | 851     | 334     | 331     | 409     | 350     |         |         |         |         |           |           |           |           |           |           |           |           |           |            |
| Switzerland                    |         |         | 2,930   | 2,466   | 3,185   | 2,787   | 2,444   | 3,583   | 3,936   | 3,038     | 3,139     | 4,525     | 4,311     | 7,772     | 11,810    | 13,021    | 15,799    | 13,848    | 9,972      |
| United States of America       | 17,608  | 23,848  | 22,092  | 34,266  | 40,607  | 43,254  | 51,004  | 58,140  | 55,672  | 56,947    | 63,333    | 64,391    | 85,041    | 93,457    | 91,606    | 100,966   | 71,098    | 76,031    | 35,726     |
| Other Bi-Lateral Donors        | 435     | 435     | 642     |         |         |         |         |         |         |           |           |           |           |           |           |           |           |           |            |
| Sub-Total: Bilateral Donors    | 160,778 | 169,149 | 185,674 | 184,153 | 234,073 | 247,171 | 255,688 | 349,350 | 377,625 | 391,339   | 477,152   | 661,771   | 872,273   | 793,066   | 719,566   | 690,041   | 562,624   | 554,226   | 537,191    |
| SUB TOTAL: ALL DONORS:         | 414,962 | 428,282 | 485,355 | 492,269 | 505,942 | 565,234 | 663,079 | 699,727 | 867,755 | 891,736   | 940,762   | 1,221,922 | 1,286,905 | 1,253,162 | 1,214,496 | 1,113,048 | 963,952   | 1,123,386 | 950,319    |
| NGOs own fund                  | 51,851  | 43,560  | 45,568  | 47,238  | 49,449  | 44,719  | 50,162  | 77,736  | 110,769 | 108,462   | 165,037   | 200,686   | 212,293   | 220,764   | 230,723   | 237,682   | 250,252   | 211,289   | 122,745    |
| TOTAL DISBURSEMENTS            | 466,813 | 471,842 | 530,923 | 539,507 | 555,392 | 609,953 | 713,241 | 777,463 | 978,523 | 1,000,198 | 1,105,799 | 1,422,608 | 1,499,198 | 1,473,926 | 1,445,219 | 1,350,730 | 1,214,204 | 1,334,675 | 1,073,065  |

ការបើកផ្តល់ និងការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមវិស័យ ២០០០ - ២០១៨ (ពាន់ដុល្លារ)

| SECTOR                         | 2000           | 2001           | 2002           | 2003           | 2004           | 2005           | 2006           | 2007           | 2008           | 2009             | 2010             | 2011             | 2012             | 2013             | 2014             | 2015             | 2016             | 2017             | 2018             |
|--------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Health                         | 67,710         | 66,081         | 67,610         | 83,097         | 95,867         | 110,299        | 109,024        | 107,092        | 136,689        | 161,799          | 211,384          | 205,314          | 203,044          | 203,213          | 204,794          | 203,749          | 209,290          | 213,757          | 101,982          |
| Education                      | 40,496         | 44,983         | 68,859         | 75,023         | 73,421         | 69,278         | 79,725         | 89,854         | 100,456        | 95,533           | 115,599          | 154,585          | 135,325          | 140,352          | 167,111          | 174,938          | 171,256          | 148,170          | 90,314           |
| Agriculture                    | 44,141         | 35,381         | 36,972         | 37,790         | 45,261         | 33,819         | 123,499        | 46,376         | 46,142         | 80,853           | 90,405           | 144,852          | 185,360          | 184,432          | 218,057          | 170,962          | 142,004          | 181,734          | 173,900          |
| Manufacturing, Mining Trade    | 90             | 1,543          | 1,541          | 1,732          | 6,953          | 9,966          | 24,184         | 16,422         | 24,547         | 11,103           | 8,980            | 13,422           | 11,386           | 11,125           | 3,199            | 4,504            | 5,345            | 18,340           | 1,292            |
| Rural Development              | 67,318         | 61,880         | 50,049         | 35,878         | 60,484         | 50,005         | 49,852         | 68,037         | 56,845         | 64,373           | 67,793           | 48,645           | 81,348           | 77,029           | 85,490           | 93,551           | 67,629           | 74,837           | 73,857           |
| Banking and Business Services  |                |                | 0              | 0              | 0              | 12,720         | 9,736          | 15,949         | 44,916         | 12,791           | 30,860           | 73,139           | 3,978            | 43,780           | 14,280           | 26,971           | 14,000           | 14,839           | 4,462            |
| Urban Planning & Management    |                |                | 0              | 0              | 0              | 3,926          | 935            | 1,956          | 4,503          | 16,132           | 10,878           | 2,679            | 11,934           | 252              | 6,560            | 7,448            | 5,970            | 12,120           | 24,113           |
| Information and Communications | 677            | 1,239          | 1,516          | 1,172          | 1,207          | 857            | 9,914          | 26,313         | 7,100          | 7,544            | 1,842            | 155              | 1,262            | 3,026            | 10,803           | 4,975            | 12,531           | 933              |                  |
| Energy, Power & Electricity    | 21,364         | 5,705          | 6,322          | 20,270         | 12,871         | 15,632         | 13,736         | 12,744         | 32,793         | 21,651           | 41,462           | 57,348           | 66,731           | 59,859           | 66,540           | 54,826           | 138,785          | 88,617           | 136,087          |
| Transportation                 | 47,140         | 59,712         | 78,081         | 65,607         | 81,959         | 73,855         | 54,828         | 97,427         | 161,858        | 180,310          | 184,722          | 271,173          | 383,567          | 378,950          | 309,414          | 286,813          | 164,261          | 216,565          | 226,345          |
| Water and Sanitation           | 15             | 1              | 15,050         | 22,906         | 4,882          | 24,494         | 18,237         | 17,215         | 25,523         | 17,266           | 24,446           | 36,123           | 52,304           | 59,320           | 63,694           | 37,818           | 38,995           | 75,709           | 37,512           |
| Community and Social Welfare   | 36,419         | 69,615         | 64,133         | 81,024         | 43,748         | 35,324         | 38,531         | 56,917         | 51,706         | 54,493           | 58,941           | 138,218          | 136,431          | 81,087           | 84,837           | 98,568           | 65,889           | 53,866           | 36,481           |
| Culture & Arts                 | 66,915         | 40,098         | 14,203         | 15,937         | 18,425         | 4,795          | 14,114         | 7,272          | 6,336          | 5,918            | 6,226            | 4,271            | 4,558            | 4,624            | 5,535            | 6,232            | 3,806            | 4,562            | 39,688           |
| Environment and Conservation   | 2,133          | 979            | 15,279         | 18,181         | 19,586         | 12,308         | 14,587         | 8,324          | 16,697         | 11,468           | 36,805           | 18,132           | 14,155           | 24,264           | 26,765           | 33,132           | 29,501           | 19,049           | 16,458           |
| Climate Change                 |                |                | 0              | 0              | 0              |                |                |                |                | 9,114            | 5,280            | 5,915            | 7,255            | 8,808            | 6,963            | 7,662            | 8,053            | 11,326           | 14,459           |
| Gender                         |                |                | 0              | 0              | 0              | 2,591          | 3,850          | 5,693          | 5,544          | 5,214            | 6,041            | 6,385            | 8,730            | 9,842            | 8,483            | 6,139            | 6,361            | 3,755            | 2,282            |
| HIV/AIDS                       |                |                | 0              | 0              | 0              | 25,358         | 35,381         | 41,968         | 57,885         | 56,320           | 46,397           | 69,389           | 33,533           | 34,668           | 45,754           | 30,186           | 23,227           | 32,186           | 6,414            |
| Governance & Administration    | 72,396         | 84,625         | 100,971        | 58,441         | 46,838         | 67,347         | 96,827         | 107,957        | 118,507        | 126,047          | 113,516          | 111,945          | 100,743          | 117,673          | 84,264           | 77,822           | 101,689          | 83,103           | 53,148           |
| Tourism                        |                |                | 0              | 0              | 0              | 1,242          | 2,505          | 2,946          | 4,969          | 5,982            | 3,980            | 2,166            | 775              | 737              | 605              | 1,834            | 1,407            | 17,176           | 9,809            |
| Budget & BoP Support           |                |                | 0              | 0              | 0              | 11,097         | 0              | 35,953         | 21,946         | 20,510           | 319              | 322              | 14,766           |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
| Emergency & Food Aid           |                |                | 0              | 0              | 0              | 3,038          | 383            | 1,890          | 16,015         | 11,135           | 14,796           | 25,533           | 25,045           | 19,307           | 25,158           | 14,822           | 1,308            | 277              |                  |
| Other                          | 0              | 0              | 10,336         | 22,450         | 43,889         | 42,002         | 13,395         | 9,159          | 37,547         | 24,640           | 25,126           | 32,897           | 16,969           | 11,577           | 6,913            | 7,777            | 2,897            | 63,755           | 24,463           |
| <b>TOTAL</b>                   | <b>466,813</b> | <b>471,842</b> | <b>530,923</b> | <b>539,507</b> | <b>555,392</b> | <b>609,953</b> | <b>713,241</b> | <b>777,463</b> | <b>978,523</b> | <b>1,000,198</b> | <b>1,105,799</b> | <b>1,422,608</b> | <b>1,499,198</b> | <b>1,473,926</b> | <b>1,445,219</b> | <b>1,350,730</b> | <b>1,214,204</b> | <b>1,334,675</b> | <b>1,073,065</b> |

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមរាជធានី - ខេត្ត ២០១៥ - ២០១៨ (ពាន់ដុល្លារ)

| No | Province         | Donor Group    | 2015    | 2016    | 2017    | 2018    |
|----|------------------|----------------|---------|---------|---------|---------|
| 1  | Banteay Meanchey | UNs            | 1,172   | 2,096   | 958     | 827     |
|    |                  | IFIs           | 13,365  | 9,983   | 10,593  | 10,463  |
|    |                  | European Union | 5,026   | 1,494   | 5,617   | 6,518   |
|    |                  | Bilateral      | 24,026  | 20,876  | 46,768  | 53,281  |
|    |                  | NGO            | 8,271   | 9,410   | 7,522   | 5,508   |
|    |                  | TOTAL          | 51,860  | 43,858  | 71,458  | 76,598  |
| 2  | Battambang       | UNs            | 737     | 1,562   | 2,542   | 3,211   |
|    |                  | IFIs           | 10,510  | 12,154  | 12,450  | 18,901  |
|    |                  | European Union | 5,718   | 1,994   | 4,278   | 2,363   |
|    |                  | Bilateral      | 59,543  | 37,127  | 28,029  | 20,390  |
|    |                  | NGO            | 13,766  | 13,463  | 9,430   | 6,510   |
|    |                  | TOTAL          | 90,274  | 66,301  | 56,728  | 51,375  |
| 3  | Kampong Cham     | UNs            | 1,054   | 3,076   | 2,367   | 3,290   |
|    |                  | IFIs           | 11,461  | 6,976   | 6,887   | 6,401   |
|    |                  | European Union | 5,440   | 1,869   | 2,842   | 11,382  |
|    |                  | Bilateral      | 22,971  | 23,716  | 6,155   | 16,150  |
|    |                  | NGO            | 5,437   | 5,207   | 4,149   | 2,398   |
|    |                  | TOTAL          | 46,363  | 40,843  | 22,400  | 39,621  |
| 4  | Kampong Chhnang  | UNs            | 623     | 2,274   | 3,110   | 2,878   |
|    |                  | IFIs           | 3,781   | 3,739   | 10,357  | 6,429   |
|    |                  | European Union | 6,462   | 1,459   | 1,506   | 553     |
|    |                  | Bilateral      | 14,101  | 11,792  | 13,477  | 49,030  |
|    |                  | NGO            | 5,999   | 5,539   | 7,415   | 4,777   |
|    |                  | TOTAL          | 30,967  | 24,803  | 35,865  | 63,667  |
| 5  | Kampong Speu     | UNs            | 393     | 1,518   | 1,618   | 1,725   |
|    |                  | IFIs           | 3,315   | 2,864   | 9,471   | 4,161   |
|    |                  | European Union | 5,945   | 3,560   | 1,567   | 994     |
|    |                  | Bilateral      | 19,692  | 9,639   | 4,951   | 9,876   |
|    |                  | NGO            | 8,072   | 9,502   | 8,102   | 6,314   |
|    |                  | TOTAL          | 37,417  | 27,083  | 25,709  | 23,069  |
| 6  | Kampong Thom     | UNs            | 1,146   | 3,749   | 3,747   | 4,032   |
|    |                  | IFIs           | 5,606   | 9,866   | 8,936   | 16,671  |
|    |                  | European Union | 9,197   | 6,996   | 5,116   | 3,181   |
|    |                  | Bilateral      | 26,855  | 16,594  | 13,344  | 6,892   |
|    |                  | NGO            | 6,925   | 6,193   | 6,280   | 5,716   |
|    |                  | TOTAL          | 49,730  | 43,398  | 37,422  | 36,492  |
| 7  | Kampot           | UNs            | 1,934   | 1,483   | 1,325   | 181     |
|    |                  | IFIs           | 867     | 644     | 2,972   | 6,636   |
|    |                  | European Union | 3,219   | 5,211   | 3,117   | 2,346   |
|    |                  | Bilateral      | 14,709  | 4,104   | 7,103   | 12,323  |
|    |                  | NGO            | 5,375   | 5,458   | 6,821   | 3,375   |
|    |                  | TOTAL          | 26,105  | 16,900  | 21,338  | 24,860  |
| 8  | Kandal           | UNs            | 1,959   | 1,304   | 1,073   | 47      |
|    |                  | IFIs           | 910     | 2,214   | 1,461   | 3,652   |
|    |                  | European Union | 1,760   | 1,415   | 1,576   | 448     |
|    |                  | Bilateral      | 34,595  | 11,657  | 14,606  | 2,692   |
|    |                  | NGO            | 9,786   | 9,673   | 7,084   | 4,888   |
|    |                  | TOTAL          | 49,010  | 26,263  | 25,800  | 11,728  |
| 9  | Koh Kong         | UNs            | 134     | 98      | 111     | 7       |
|    |                  | IFIs           | 1,219   | 1,449   | 3,631   | 6,682   |
|    |                  | European Union | 482     | 1,470   | 2,599   | 11,404  |
|    |                  | Bilateral      | 698     | 946     | 1,207   | 775     |
|    |                  | NGO            | 2,380   | 2,592   | 707     | 395     |
|    |                  | TOTAL          | 4,913   | 6,555   | 8,255   | 19,261  |
| 10 | Kratie           | UNs            | 605     | 951     | 1,639   | 1,323   |
|    |                  | IFIs           |         | 687     | 2,123   | 4,961   |
|    |                  | European Union | 1,286   | 2,961   | 4,191   | 12,398  |
|    |                  | Bilateral      | 3,065   | 2,888   | 1,702   | 603     |
|    |                  | NGO            | 4,391   | 5,705   | 3,607   | 2,446   |
|    |                  | TOTAL          | 9,347   | 13,192  | 13,261  | 21,730  |
| 11 | Mondul Kiri      | UNs            |         | 83      | 68      | 57      |
|    |                  | IFIs           | 678     | 1,747   | 2,746   | 4,910   |
|    |                  | European Union | 1,210   | 1,165   | 1,900   | 737     |
|    |                  | Bilateral      | 20,732  | 10,406  | 4,669   | 855     |
|    |                  | NGO            | 2,824   | 3,297   | 1,230   | 106     |
|    |                  | TOTAL          | 25,444  | 16,698  | 10,613  | 6,665   |
| 12 | Phnom Penh       | UNs            | 876     | 1,449   | 1,794   | 2,739   |
|    |                  | IFIs           | 954     | 402     | 150     | 900     |
|    |                  | European Union | 11,814  | 12,583  | 49,249  | 573     |
|    |                  | Bilateral      | 41,507  | 43,232  | 80,668  | 92,356  |
|    |                  | NGO            | 63,438  | 64,981  | 57,484  | 22,644  |
|    |                  | TOTAL          | 118,589 | 122,647 | 189,344 | 119,211 |
| 13 | Preah Vihear     | UNs            | 758     | 1,291   | 2,207   | 1,953   |
|    |                  | IFIs           | 529     | 98      | 200     | 125     |
|    |                  | European Union | 354     | 968     | 2,603   | 2,847   |
|    |                  | Bilateral      | 16,772  | 9,681   | 5,217   | 549     |



|    |                |                |                |                |                |                |
|----|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
|    |                | NGO            | 6,523          | 6,373          | 5,023          | 5,330          |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>24,936</b>  | <b>18,411</b>  | <b>15,249</b>  | <b>10,804</b>  |
| 14 | Prey Veng      | UNs            | 2,037          | 2,689          | 2,732          | 1,799          |
|    |                | IFIs           | 10,407         | 6,840          | 18,576         | 12,040         |
|    |                | European Union | 2,468          | 4,316          | 2,239          | 1,099          |
|    |                | Bilateral      | 22,661         | 11,225         | 7,586          | 5,684          |
|    |                | NGO            | 4,738          | 4,645          | 5,147          | 2,918          |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>42,311</b>  | <b>29,715</b>  | <b>36,281</b>  | <b>23,539</b>  |
| 15 | Pursat         | UNs            | 461            | 1,753          | 2,495          | 2,303          |
|    |                | IFIs           | 2,744          | 4,194          | 3,407          | 19,995         |
|    |                | European Union | 4,625          | 628            | 617            | 98             |
|    |                | Bilateral      | 17,745         | 11,099         | 26,174         | 28,271         |
|    |                | NGO            | 5,486          | 5,361          | 3,969          | 1,175          |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>31,062</b>  | <b>23,035</b>  | <b>36,662</b>  | <b>51,841</b>  |
| 16 | Ratanak Kiri   | UNs            | 104            | 168            | 388            | 432            |
|    |                | IFIs           |                | 450            | 313            | 688            |
|    |                | European Union | 1,857          | 996            | 1,003          | 372            |
|    |                | Bilateral      | 2,856          | 359            | 25,696         | 18,701         |
|    |                | NGO            | 3,414          | 4,474          | 3,621          | 1,850          |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>8,230</b>   | <b>6,446</b>   | <b>31,021</b>  | <b>22,043</b>  |
| 17 | Siem Reap      | UNs            | 1,392          | 5,370          | 4,477          | 4,854          |
|    |                | IFIs           | 5,180          | 4,842          | 7,562          | 12,990         |
|    |                | European Union | 7,054          | 2,927          | 11,589         | 542            |
|    |                | Bilateral      | 44,284         | 31,436         | 20,727         | 18,060         |
|    |                | NGO            | 46,318         | 46,720         | 39,431         | 21,258         |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>104,227</b> | <b>91,296</b>  | <b>83,786</b>  | <b>57,705</b>  |
| 18 | Preah Sihanouk | UNs            | 123            | 98             | 181            | 83             |
|    |                | IFIs           | 1,234          | 2,054          | 1,050          | 2,601          |
|    |                | European Union | 21             | 245            | 1,894          |                |
|    |                | Bilateral      | 32,312         | 20,560         | 14,328         | 8,427          |
|    |                | NGO            | 4,734          | 5,500          | 3,231          | 2,650          |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>38,423</b>  | <b>28,457</b>  | <b>20,684</b>  | <b>13,760</b>  |
| 19 | Stung Treng    | UNs            | 109            | 447            | 392            | 393            |
|    |                | IFIs           |                | 933            | 3,092          | 5,681          |
|    |                | European Union | 249            | 192            | 394            | 369            |
|    |                | Bilateral      | 26,787         | 2,676          | 1,668          | 1,434          |
|    |                | NGO            | 1,686          | 2,615          | 2,026          | 958            |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>28,831</b>  | <b>6,864</b>   | <b>7,571</b>   | <b>8,835</b>   |
| 20 | Svay Rieng     | UNs            | 1,879          | 1,734          | 1,651          | 648            |
|    |                | IFIs           | 2,283          | 2,062          | 11,991         | 9,004          |
|    |                | European Union | 71             | 113            | 49             | 40             |
|    |                | Bilateral      | 1,829          | 5,183          | 21,721         | 20,486         |
|    |                | NGO            | 3,125          | 4,333          | 2,613          | 1,410          |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>9,187</b>   | <b>13,426</b>  | <b>38,025</b>  | <b>31,589</b>  |
| 21 | Takeo          | UNs            | 1,980          | 1,335          | 1,641          | 1,608          |
|    |                | IFIs           | 529            | 115            | 887            | 1,316          |
|    |                | European Union | 4,405          | 588            | 479            | 32             |
|    |                | Bilateral      | 5,950          | 3,592          | 6,053          | 4,024          |
|    |                | NGO            | 7,111          | 7,456          | 6,394          | 4,336          |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>19,975</b>  | <b>13,086</b>  | <b>15,454</b>  | <b>11,316</b>  |
| 22 | Otdar Meanchey | UNs            | 177            | 861            | 779            | 812            |
|    |                | IFIs           | 979            | 23             |                |                |
|    |                | European Union | 829            | 1,582          | 3,246          | 3,109          |
|    |                | Bilateral      | 18,689         | 15,792         | 15,438         | 14,905         |
|    |                | NGO            | 2,561          | 2,548          | 2,858          | 1,392          |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>23,235</b>  | <b>20,807</b>  | <b>22,321</b>  | <b>20,218</b>  |
| 23 | Kep            | UNs            | 157            | 98             | 111            |                |
|    |                | IFIs           | 301            | 177            | 1,397          | 2,870          |
|    |                | European Union | 935            | 2,532          | 553            | 44             |
|    |                | Bilateral      | 164            | 92,310         | 10,717         | 16,734         |
|    |                | NGO            | 723            | 605            | 188            | 64             |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>2,280</b>   | <b>95,722</b>  | <b>12,965</b>  | <b>19,712</b>  |
| 24 | Pailin         | UNs            | 209            | 67             | 4              | 2              |
|    |                | IFIs           |                |                |                |                |
|    |                | European Union | 3              | 204            | 248            | 6              |
|    |                | Bilateral      | 2,039          | 2,820          | 1,553          | 1,127          |
|    |                | NGO            | 598            | 1,144          | 1,222          | 253            |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>2,850</b>   | <b>4,235</b>   | <b>3,027</b>   | <b>1,387</b>   |
| 25 | Tbong Khmum    | UNs            | 481            | 1,049          | 229            | 78             |
|    |                | IFIs           | 32             | 260            | 2,340          | 5,173          |
|    |                | European Union | 4,142          | 505            | 463            | 380            |
|    |                | Bilateral      | 505            | 1,673          | 2,773          | 2,437          |
|    |                | NGO            | 2,196          | 3,441          | 4,105          | 2,941          |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>7,356</b>   | <b>6,928</b>   | <b>9,909</b>   | <b>11,009</b>  |
| 26 | Nation-Wide    | UNs            | 26,689         | 26,438         | 38,607         | 21,673         |
|    |                | IFIs           | 72,526         | 51,163         | 62,852         | 72,185         |
|    |                | European Union | 84,090         | 111,836        | 115,635        | 49,729         |
|    |                | Bilateral      | 207,695        | 152,755        | 163,125        | 103,667        |
|    |                | NGO            | 10,766         | 13,207         | 10,734         | 10,278         |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>454,064</b> | <b>393,789</b> | <b>473,556</b> | <b>266,711</b> |
| 27 | Unknown        | UNs            |                | 165            | 96             |                |
|    |                | IFIs           | 5,448          | 3,986          | 205            |                |
|    |                | European Union |                |                |                |                |
|    |                | Bilateral      | 7,260          | 8,485          | 8,773          | 27,464         |
|    |                | NGO            | 1,038          | 809            | 896            | 857            |
|    |                | <b>TOTAL</b>   | <b>13,746</b>  | <b>13,445</b>  | <b>9,970</b>   | <b>28,320</b>  |

|       |                              |           |           |           |           |
|-------|------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| TOTAL | United Nations Agencies      | 47,191    | 63,210    | 76,339    | 56,953    |
|       | Int'l Financial Institutions | 154,857   | 129,920   | 185,648   | 235,435   |
|       | European Unions              | 168,660   | 169,808   | 224,571   | 111,563   |
|       | Bilateral                    | 690,041   | 562,624   | 554,226   | 537,191   |
|       | NGO                          | 237,682   | 250,252   | 211,289   | 122,745   |
|       | Others                       | 52,298    | 38,390    | 82,603    | 9,178     |
|       | TOTAL                        | 1,360,730 | 1,214,204 | 1,334,675 | 1,073,065 |